

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΕΞ'

Τρίτη 15 Ιανουαρίου 2002

Αθήνα, σήμερα στις 15 Ιανουαρίου 2002, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.20' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 14/1/02 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΞΣΤ' συνεδριάσεώς του, της 14ης Ιανουαρίου 2002 σε ό,τι αφορά στην ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Οργανωτικά θέματα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, ρυθμίσεις προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων και άλλες διατάξεις»).

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Ανδρέα Φούρα, Βουλευτή Αχαΐας, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Οι Βουλευτές κύριοι ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Αγελαδοκτηνοτρόφων Νομού Μαγνησίας αναφέρεται στην κακή κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι αγελαδοκτηνοτρόφοι του Νομού εξαιτίας των ζημιών που υπέστησαν από τις πρόσφατες χιονοπτώσεις.

2) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Νομού Λάρισας ζητεί την επισκευή των ζημιών στα διαμερίσματα του οικισμού των εργατικών κατοικιών Γιάννουλης που προκλήθηκαν από τη χιονόπτωση και τον παγετό.

3) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Νομαρχιακό Συμβούλιο Λάρισας αναφέρεται στις δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία του Νομού Λάρισας από την πρόσφατη σφοδρή κακοκαιρία.

4) Οι Βουλευτές κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ και ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Ζακύνθου καταγγέλλει την κυβερνητική απόφαση για αποστολή ελλήνων στρατιωτών στο Αφγανιστάν.

5) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Αγροτικών

Συνεταιρισμών Λέσβου ζητεί τον άμεσο καθορισμό από το Υπουργείο Γεωργίας, αυξημένου πλαφόν για την εισαγωγή ζωοτροφών στο νησί της Λέσβου, με το καθεστώς των επιδοτούμενων από την Ε.Ε., με βάση τον ειδικό κανονισμό για τα νησιά του Αιγαίου Πελάγους.

6) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Καρδίτσας διαμαρτύρεται για την απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών να στερήσει θεσμοθετημένους πόρους προς τις ΔΕΥΑ της Χώρας.

7) Ο Βουλευτής Πειραιώς κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Συνταξιούχων Επαγγελματιών – Βιοτεχνών ΤΕΒΕ Νίκαιας – Κορυδαλλού ζητεί την αύξηση των συντάξεων του ΤΕΒΕ.

8) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Κέντρο Υγείας Μήλου ζητεί να παραμείνει διοικητικά το Κ.Υ. Μήλου στο Α' Πε.Σ.Υ. Αττικής και Π.Γ.Ν.Α. «Ευαγγελισμός».

9) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Δράμας ζητεί να καταβληθεί οικονομική επιχορήγηση στον ΤΟΕΒ Βοϊράνης Δράμας για την αποκατάσταση ζημιών του.

10) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ν. Μαθιουδάκης ζητεί να του καταβληθεί μέρος από το Μετοχικό Ταμείο Στρατού.

11) Ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Ξάνθης κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ίμβριων Αθηνών ζητεί να ρυθμισθεί νομοθετικά η 3μηνη υπηρέτηση στρατιωτικής θητείας για τους Ίμβριους και Τενέδιους Έλληνες.

12) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Μακεδονίας – Θράκης ζητεί να επιστραφεί από το Μουσείο του Λούβρου το άγαλμα της Νίκης της Σαμοθράκης στη Χώρα μας.

13) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Εργαζομένων Ιδιωτικού Δικαίου Υπ. Δημόσιας Τάξης ζητεί να συμπεριληφθούν και τα μέλη της στις νέες ευνοϊκές ρυθμίσεις του Υπ.

Δημόσιας Τάξης.

14) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Εχιναιών Φθιώτιδας ζητεί την οικονομική ενίσχυση των αγροτών και κτηνοτρόφων της περιοχής του που επλήγησαν από την πρόσφατη κακοκαιρία.

15) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Μελισσοκόμων Λαμίας ζητεί την ένταξη των μελών του στο πρόγραμμα εκτάκτων αναγκών ΠΣΕΑ.

16) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Υποψήφιοι νέοι αγρότες Νοτιοανατολικής Εύβοιας ζητούν να επικυρωθούν τα δελτία αξιολογήσής τους.

17) Ο Βουλευτής Καβάλας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικών Σχολείων Νομού Καβάλας ζητούν την καταβολή οφειλομένων ποσών στο ΚΤΕΛ Καβάλας για τη μεταφορά των μαθητών του Νομού στα σχολεία τους.

18) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Μαγνησίας ζητεί να εκδίδεται τοπικό δελτίο καιρού για τα νησιά των Βορείων Σποράδων.

19) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αλοννήσου ζητεί την επίσκευη των ζημιών του οδικού δικτύου της νήσου Αλοννήσου που προκλήθηκαν από βροχοπτώσεις.

20) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Δ/ση Γεωργίας και Κτηνοτροφίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Φωκίδας αναφέρεται στις ζημιές που προκλήθηκαν στη γεωργία του Νομού Φωκίδας από τις πρόσφατες δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

21) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΤΣΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ξυλοκάστρου Κορινθίας ζητεί τη χορήγηση έκτακτου οικονομικού επιδόματος στους πυρόπληκτους συνταξιούχους του ΟΓΑ της περιοχής του.

22) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Σύνδεσμοι Αρκάδων Πόλεων ζητούν τη διάνοξη και δεύτερης σήραγγας στο Αρτεμίσιο.

23) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Φαρίδος Λακωνίας ζητεί οικονομική ενίσχυση για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από νεροποντές στην περιοχή του.

24) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Νομαρχιακό Συμβούλιο Λάρισας υποβάλλει έκθεση για τις ζημιές του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα του Νομού Λάρισας, που προκλήθηκαν από χιονοπτώσεις.

25) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η ΔΑΚΕ ΟΤΕ Φθιώτιδας ζητεί την αλλαγή της διαδικασίας είσπραξης των λογαριασμών του ΟΤΕ στη Λαμία Φθιώτιδας.

26) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Νεάπολης Λασιθίου ζητεί τη συνέχιση της λειτουργίας του Υποπρακτορείου της ΔΕΗ στη Νεάπολη Λασιθίου.

27) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Νεάπολης Λασιθίου ζητεί την επανασύνδεση του τηλεφωνικού δικτύου των οικισμών του.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 37/25-6-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1642/9-10-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 37/25-6-01 ερώτησης των Βουλευτών Ν. Γκατζή, Τ. Τσόγκα και Α. Σκυλλάκου, σας γνωρίζουμε ότι, στον Προπονητικό Οδηγό για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 που έχει εκδώσει η Οργανωτική Επιτροπή των Ολυμπιακών Αγώνων «ΑΘΗΝΑ 2004 Α.Ε.», σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, περιλαμβάνονται όλες οι υπάρχουσες αθλητικές εγκαταστάσεις ανά τη χώρα, οι οποίες, σε συνδυασμό με την υπάρχουσα λοιπή υποδομή, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προετοιμασία των ξένων εθνικών αποστολών για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 σε όλη την περίοδο, από τώρα μέχρι το 2004.

Η υπάρχουσα υποδομή της Σκοπέλου (γήπεδο, Κλειστό Γυμναστήριο) περιλαμβάνεται στον παραπάνω οδηγό που έχει διανεμηθεί στις διεθνείς Αθλητικές Ομοσπονδίες. Η υποδομή αυτή αναβαθμίζεται με επεμβάσεις που έχουν ήδη δρομολογηθεί από τη Γ.Γ.Α σε συνεργασία με την Περιφέρεια Θεσσαλίας. Ο στόχος είναι οι παραπάνω επεμβάσεις να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την αρχή του επόμενου θέρους προκειμένου να είναι σε θέση να υποδεχθούν ξένες αποστολές.

Επίσης, με βάση το πρόγραμμα «ΕΛΛΑΔΑ 2004- Δίκτυο Προπονητηρίων» το οποίο θα υλοποιηθεί περιφερειακά από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, η υποδομή της Σκοπέλου συμπληρώνεται με την κατασκευή ανοικτού κολυμβητηρίου για το οποίο θα διατεθεί από τη Γ.Γ.Α το ποσό των 400.000.000δρχ.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

2. Στην με αριθμό 48/25-6-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 11239/24-10-01 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 48 που κατατέθηκε στις 25-6-01 από το Βουλευτή κ. Νικόλαο Λέγκα επισυνάπτουμε για ενημέρωσή σας το υπ' αριθμ. Δ.Σ. 1000/Φ. ΕΞ. 1/23-7-01 έγγραφο της «ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.».

Ο Υπουργός
ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

3. Στην με αριθμό 51/25-6-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 11241/3-7-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 51 που κατατέθηκε στις 25-6-01 από το Βουλευτή κ. Αριστοτέλη Παυλιδη επισυνάπτουμε για ενημέρωσή σας το υπ' αριθμ. 1124Β/3015/3-7-01 έγγραφο της Δ/σης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού.

Ο Υφυπουργός
Η. ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

4. Στην με αριθμό 66/26-6-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1250/4-10-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 66 που κατατέθηκε στις 26-6-01 από το Βουλευτή κ. Στέφανο Μάνο, σας γνωρίζουμε ότι το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών είναι ο υπεύθυνος οργανισμός για την παρακολούθηση των παραμέτρων που αφορούν στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και των κλιματικών αλλαγών γενικότερα και υποστηρίζει το ΥΠΕΧΩΔΕ στην άσκηση

του έργου του στα παραπάνω θέματα.

Για πληρέστερη ενημέρωσή σας επισυνάπτουμε αντίγραφο σχετικού σημειώματος που συνοψίζει την παρούσα κατάσταση.

Ο Υφυπουργός
Η. ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

5. Στην με αριθμό 201/29-6-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1645/9-10-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 201/29-6-01 ερώτησης του Βουλευτή Κ. Καρρά και στο μέρος που μας αφορά, σας ενημερώνουμε ότι σύμφωνα με τον νόμο «Θέματα Ολυμπιακής Φιλοξενίας, Έργων Ολυμπιακής Υποδομής και άλλες διατάξεις» επήλθε τροπολογία του Ν. 2725/1999 στο άρθρο 29 όπου καθορίζονται επακριβώς οι αρμοδιότητες τόσο της Εθνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής όσο και της Εθνικής Αθλητικής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρίες.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

6. Στην με αριθμό 217/2-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1644/9-10-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 217/2-7-01 ερώτησης του Βουλευτή Μ. Κεφαλογιάννη, σας γνωρίζουμε ότι, η χρηματοδότηση των Ομοσπονδιών είναι ενιαία δηλαδή επιχορηγούνται με το ίδιο ποσό από τις 100 του εγκεκριμένου προϋπολογισμού τους.

Ειδικότερα η Ελληνική Ομοσπονδία ΤΑΕ ΚΒΟΝΤΟ έχει επιχορηγηθεί από τη Γ.Γ.Α. για τα έτη 1998, 1999 και 2000 με τα αντίστοιχα ποσά των 173.000.000, 233.000.000 και 419.850.000 δρχ.

Για το έτος 2001, μέχρι σήμερα έχει εκταμειωθεί το 70% του τρέχοντος προϋπολογισμού της, ο οποίος ανέρχεται στο ποσό των 230.000.000 δρχ.

Επιπρόσθετα σας πληροφορούμε ότι ουδέποτε ζητήθηκε από την Ελληνική Ομοσπονδία ΤΑΕ ΚΒΟΝΤΟ η έγκριση για μετάβαση της ομάδας στο Ρίμινι της Ιταλίας.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

7. Στην με αριθμό 279/4-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1650/9-10-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 279/4-7-01 ερώτησης του Βουλευτή Γ. Ορφανού και σύμφωνα με όσα μας γνώρισε η Διοίκηση της Ο.Π.Α.Π Α.Ε., σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

Η Ο.Π.Α.Π Α.Ε. είναι εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών από τον Απρίλιο του 2001, με βάση τις διατάξεις του ν. 2843/2000.

Με βάση το άρθρο 27 του Ν.2843/2000, ο Κανονισμός λειτουργίας του παιχνιδιού ΠΡΟΠΟ, καθορίζει τους όρους λειτουργίας και διεξαγωγής του παιχνιδιού και κάθε θέμα που αφορά την οργάνωσή του.

Ο ορισμός των μελών των επιτροπών σύνθεσης του δελτίου και αξιολόγησης των αγώνων, γίνεται σύμφωνα με τις παρ.3 του άρθρου 1 και 2 του άρθρου 3 του ισχύοντος Κανονισμού λειτουργίας και διεξαγωγής του παιχνιδιού «ΠΡΟΠΟ (ΦΕΚ 1425/-27.11.2000) με απόφαση του Δ.Σ. της Ο.Π.Α.Π. Α.Ε.

Επομένως δεν υφίσταται κανένα θέμα απολύσεως δημοσιογράφων, αλλά εφαρμογής του νέου νομικού πλαισίου λειτουργίας της Ο.Π.Α.Π Α.Ε.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

8. Στην με αριθμό 288/4-7-01 ερώτηση και Α.Κ.Ε 33 δόθηκε με

το υπ' αριθμ. 3671/5-10-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης και Α.Κ.Ε. 288/33/4-7-01 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. Νικολόπουλος, σας γνωρίζουμε ότι, σύμφωνα με στοιχεία της Γ' Δ.Ο.Υ. - Πατρών που είναι αρμόδια για την καταβολή μισθωμάτων των ακινήτων στα οποία στεγάζονται οι Δημόσιες Υπηρεσίες στην πόλη των Πατρών, εκτός των Υπηρεσιών που ανήκουν στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πατρών, το συνολικό ύψος των καταβληθέντων μισθωμάτων για το έτος 2000 ανήλθε στο ποσό των 394.295.941 δρχ.

Επίσης καταθέτουμε αντίγραφα μισθωτηρίων που συνήψε το Ελληνικό Δημόσιο με ιδιοκτήτες ακινήτου στην πόλη των Πατρών κατά το χρονικό διάστημα 1991-2001.

Ο Υφυπουργός
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ»

9. Στην με αριθμό 334/6-7-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 41087/4-10-2001 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 334/6-7-2001 ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Σπήλιος Σπηλιωτόπουλος με θέμα την καθυστέρηση καταβολής συντάξεων των συνταξιούχων του ΤΑΠ-ΟΤΕ, σας γνωρίζουμε ότι λαμβάνονται όλα εκείνα τα αναγκαία μέτρα ώστε να μην υπάρχει πρόβλημα στην καταβολή των συντάξεων. Επίσης σας γνωρίζουμε ότι με το άρθρο 35 του ν. 2937/2001 (ΦΕΚ 169/Α'/26-7-2001) σε συνδυασμό με τις διατάξεις των νόμων 2768/99, 2873/2000 και 2843/2000 αποσαφηνίζονται οι υποχρεώσεις προς το Ταμείο που θα καλύψει ο ΟΤΕ και η ΔΕΚΑ Α.Ε. ή το Ελληνικό Δημόσιο.

Ο Υφυπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ»

10. Στην με αριθμό 418/11-7-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1655/10-10-2001 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 418/11/7/2001 ερώτησης του Βουλευτή κ. Ευγένιου Χαϊτίδη, σας γνωρίζουμε ότι:

Στο πρόγραμμα της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού «ΕΛΛΑΔΑ 2004 - Δίκτυο Προπονητηρίων» που θα υλοποιηθεί περιφερειακά από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, εντάσσονται δράσεις για την αναβάθμιση της αθλητικής υποδομής στην Περιφέρεια με νέα έργα και συμπλήρωση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων, με στόχο τη δημιουργία της κατάλληλης υποδομής τόσο για την ανάπτυξη του αθλητισμού στην Περιφέρεια όσο και για την υποστήριξη της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 και τη σωστή προετοιμασία των Ελλήνων αθλητών.

Για το Νομό Σερρών, μέσα από το πρόγραμμα «ΕΛΛΑΔΑ 2004 - Δίκτυο Προπονητηρίων» έχουν επιλεγεί δράσεις συνολικού ύψους 6.305.000.000 δρχ. που καλύπτουν όλους τους Δήμους του Νομού και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα παρακάτω έργα:

1. Κατασκευή Κλειστού Γυμναστηρίου στο Δήμο Εμμανουήλ Παππά

2. Κατασκευή Κλειστού Γυμναστηρίου στο Δήμο Ηρακλείας

3. Κατασκευή Σταδίου στο Δ.Δ. Μητρούσιου

4. Κατασκευή Κλειστού Γυμναστηρίου στο Δήμο Κερκίνης

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω πρόγραμμα η Οργανωτική Επιτροπή των Ολυμπιακών Αγώνων «ΕΛΛΑΔΑ 2004 Α.Ε.», σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, έχει εκδώσει τον Προπονητικό Οδηγό για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, με όλες τις υπάρχουσες αθλητικές εγκαταστάσεις ανά τη χώρα, οι οποίες, σε συνδυασμό με την υπάρχουσα λοιπή υποδομή, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προετοιμασία των ξένων εθνικών αποστολών για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 σε όλη την περίοδο, από τώρα μέχρι το 2004.

Η υπάρχουσα υποδομή του Νομού Σερρών επίσης περιλαμβάνεται στον παραπάνω οδηγό που έχει διανεμηθεί στις διεθνείς Αθλητικές Ομοσπονδίες. Συγκεκριμένα, με επεμβάσεις

που έχουν ήδη δρομολογηθεί από τη ΓΓΑ σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, αναβαθμίζονται οι εγκαταστάσεις:

1. Στο Εθνικό Στάδιο Νιγρίτας
2. Στο ΕΑΚ Νιγρίτας
3. Στο Εθνικό Στάδιο Σερρών
4. Στο Εθνικό Στάδιο Σιδηροκάστρου κλπ.

Στόχος της ΓΓΑ είναι οι παραπάνω επεμβάσεις να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την αρχή του επομένου θέρους προκειμένου να είναι σε θέση να υποδεχθούν ξένες αποστολές.

Όσον αφορά δε στην ηθική και υλική συμπαράσταση και την προοπτική επαγγελματικής αποκατάστασης των αθλητών σας υπενθυμίζουμε ότι, «σε αθλητές που σημειώνουν εξαιρετικές αγωνιστικές διακρίσεις σε ατομικά ή ομαδικά αθλήματα χορηγούνται οικονομικές παροχές, ευεργετήματα και διευκολύνσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 2725/99».

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

11. Στην με αριθμό 428/11-7-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1652/9-10-2001 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 428/11/7/2001 ερώτησης του Βουλευτή κ. Γ. Ορφανού, σας γνωρίζουμε ότι:

Η Γ.Γ.Α. στα πλαίσια του προγράμματος «ΕΛΛΑΔΑ 2004» θα χρηματοδοτήσει την κατασκευή του ανοιχτού αυτού Κολυμβητηρίου στο Δήμο Ωραιοκάστρου, με το ποσό των 150 εκατομμυρίων δραχμών.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

12. Στην με αριθμό 479/13-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1654/10-10-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 479/13-7-01 του Βουλευτή κ. Π. Ψωμιάδη, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Η Γ.Γ.Α. έχει έγκαιρα απασχοληθεί με το θέμα της Ολυμπιακής προετοιμασίας των αθλητών του ΣΕΓΑΣ όπως και όλων των άλλων Ομοσπονδιών, σε ό,τι σχετίζεται με την εξασφάλιση των αναγκαίων υποδομών (αθλητικών εγκαταστάσεων) και έχει δημιουργήσει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την μετεγκατάσταση των Ομοσπονδιών περιλαμβανομένου και του ΣΕΓΑΣ, στον Άγιο Κοσμά.

Το θέμα του αθλητικού Κέντρου Κορωπίου αντιμετωπίζεται πλέον ανεξάρτητα από την Ολυμπιακή προετοιμασία των αθλητών του ΣΕΓΑΣ δεδομένου ότι οι εγκαταστάσεις στον Άγιο Κοσμά (Ξενώνες, κλειστό προπονητήριο, Στίβος, ανοιχτές εγκαταστάσεις) εξασφαλίζουν πλήρως τις απαιτήσεις για την σωστή προετοιμασία των αθλητών όπως έχει συμφωνήσει ο ΣΕΓΑΣ.

Επίσης, σας πληροφορούμε ότι εγκρίθηκε τροποποίηση του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2001 του ΣΕΓΑΣ με το επιπλέον ποσό των 181.000.000 δρχ.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

13. Στην με αριθμό 486/13-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 384/9-10-01 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 486/13-7-01, των Βουλευτών κυρίων Ν. Γκατζή, Τ. Τσιόγκα και Α. Σκυλλάκου, σας γνωρίζουμε:

Η Κυβέρνηση έχει ξεκινήσει μια διαδικασία διαρθρωτικών παρεμβάσεων και προωθεί τις ιδιωτικοποιήσεις, την απελευθέρωση των αγορών και την αναδιοργάνωση κρίσιμων τομέων της ελληνικής οικονομίας, ώστε να αποκτήσει τη δομή και τις συνθήκες που επικρατούν σε άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες και με αυτόν τον τρόπο να επιτευχθεί μακροχρόνια αύξηση της ανταγωνιστικότητας και μαζική αύξηση της απασχόλησης.

Όπως είναι γνωστό η ΕΒΕΤΑΜ όπως και οι άλλες εταιρείες της μορφής αυτής δημιουργήθηκαν για να βοηθήσουν τον κλάδο και στο μέλλον να περάσουν στα χέρια του ως εργαλείο υποστήριξής του.

Για την ΕΒΕΤΑΜ έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον από την πλευρά της βιομηχανίας και το Υπουργείο Ανάπτυξης σκοπεύει να προχωρήσει, διότι η εμπειρία των αποκρατικοποιήσεων τα τελευταία χρόνια έδειξε ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις ασκούν τον εθνικό και κοινωνικό τους ρόλο όταν είναι δυναμικές επιχειρήσεις, με ισχυρή ιδιωτική συμμετοχή. Αυτό οδηγεί στην αναβάθμιση του ρόλου και της αμοιβής των εργαζομένων.

Η Κυβέρνηση είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη σε θέματα απασχόλησης, όπως έχει δείξει με το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων που εφαρμόζει τα τελευταία χρόνια και αντίστοιχη ευαισθησία θα επιδειχθεί σε οποιαδήποτε μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της ΕΒΕΤΑΜ.

Ο Υπουργός
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ»

14. Στην με αριθμό 545/17-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2/4-10-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 545/17-7-01 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Μ. Στρατάκης, με θέμα την κάλυψη ελλείμματος του Κλάδου σύνταξης του ΤΑΠ-ΟΤΕ, σας γνωρίζουμε ότι με το άρθρο 35 του ν. 2937/2001 (ΦΕΚ 169/Α'/26-7-01), ρυθμίζονται όλα τα σχετικά με την κάλυψη των ταμειακών ελλειμμάτων για την πληρωμή των συντάξεων.

Ο Υφυπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ»

15. Στην με αριθμό 634/20.7.01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1659/11.10.01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 634/20.7.01 ερώτησης του Βουλευτή Γ. Βλάχου, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Η οριστική τιμή απαλλοτρίωσης των εκτάσεων στις οποίες θα ανεγερθούν το Ολυμπιακό Ιππικό Κέντρο αλλά και ο νέος Ιππόδρομος Αθηνών στο Μαρκόπουλο, καθορίστηκαν με την διαδικασία που προβλέπει ο Νόμος από το Εφετείο Αθηνών και η Γ.Γ.Α οφείλει να ενεργήσει σύμφωνα με τις αποφάσεις της Δικαιοσύνης.

Εξ όσων γνωρίζουμε θιγόμενοι ιδιοκτήτες έχουν προσφύγει ή προτίθενται να προσφύγουν στη διαδικασία αναιρέσης της απόφασης του Εφετείου στον Άρειο Πάγο, με στόχο τον επαναπροσδιορισμό της οριστικής τιμής μονάδος από το Εφετείο Αθηνών.

Στην περίπτωση αυτή η Γ.Γ.Α θα σεβαστεί την οποιαδήποτε απόφαση της Δικαιοσύνης.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

16. Στην με αριθμό 697/01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 4949/8.10.01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην αριθμ. 697/01 ερώτηση, η οποία κατατέθηκε από τους Βουλευτές κυρίους Γεράσιμο Γιακουμάτο και Σπύρο Σπύρο και αφορά στο ανωτέρω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α' Ν.Μ.Υ. ΙΚΑ Κέρκυρας
Στην παραπάνω Μονάδα Υγείας οι υπηρετούντες γιατροί και οι οργανικές θέσεις κατά ειδικότητα είναι οι εξής:

Ειδικότητες	Οργανικές θέσεις	Υπηρετούντες
Ακτινολόγοι	2	1
Γυναικολόγοι	2+1 συνιστώμενη	5
Δερματολόγοι	2	2
Καρδιολόγοι	3	7

Μικροβιολόγοι	4	2
Νευρολόγοι	2	1
Οδοντίατροι	6	6
Ορθοπεδικοί	2	3
Ουρολόγοι	1	1
Οφθαλμίατροι	3	2
Παιδίατροι	5	5
Παθολόγοι	11+2 συνιστώμενες	14
Πνευμονολόγοι	1	1
Χειρουργοί	2	3
Ω.Ρ.Λ.	2	1
Ορθοδοντικοί	-	1
Γαστρεντερολόγοι	1	1
Ρευματολόγοι	-	1

Συνολικά υπηρετούν 57 γιατροί και οι οργανικές θέσεις ανέρχονται σε 52. Κατά το παρελθόν έγινε προκήρυξη θέσης γιατρού ακτινολόγου, όμως δεν υπήρξαν ενδιαφερόμενοι.

Από τη Διοίκηση του Ιδρύματος θα εξετασθεί η δυνατότητα προκήρυξης των κενών οργανικών θέσεων, που υπάρχουν στις ειδικότητες ακτινολόγου, οφθαλμιάτρου και νευρολόγου.

Όσον αφορά το βοηθητικό υγειονομικό προσωπικό, σύμφωνα με τον οργανισμό του ΙΚΑ, οι προβλεπόμενες θέσεις συνολικά και υπηρετούντες είναι οι εξής:

Κλάδοι	Οργανικές θέσεις	Υπηρετούντες
ΤΕ Επισκεπτών Υγείας	2	-
ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ Νοσηλεύτριες	20	4
ΔΕ, ΥΕ Βοηθών Νοσοκόμων-Τραυματιοφορέων	2	1
ΤΕ, ΔΕ Οδοντοτεχνιτών	2	-
ΤΕ, ΔΕ Ιατρικών Εργασιών	6	2
ΤΕ Φυσικοθεραπείας	2	1
ΤΕ, ΔΕ Ραδιολ/ας-Ακτινολ/ας	3	3
ΔΕ Υπαλ/λων Φαρμακείου	2	-

Η εν λόγω Μονάδα, μέχρις ότου γίνουν προσλήψεις υγειονομικού προσωπικού από το Ίδρυμα, αποσπά ανά δίμηνο παρασκευάστριες από άλλες Μονάδες προκειμένου ν' αντιμετωπίσει προσωρινά τις ανάγκες που υπάρχουν.

B. N.M.Y. ΙΚΑ Χίου			
Όσον αφορά την προαναφερόμενη Μονάδα, σας γνωρίζουμε ότι προβλέπονται και υπηρετούν αντίστοιχα:			
Ειδικότητες	Οργανικές θέσεις	Υπηρετούντες	
Ακτινολόγοι	1	1	1
Γυναικολόγοι	1	1	1
Δερματολόγοι	1	-	-
Καρδιολόγοι	1	1	1
Μικροβιολόγοι	1	1	1
Νευρολόγοι	1	-	-
Οδοντίατροι	3	4	4
Ορθοπεδικοί	1	1	1
Ουρολόγοι	1	1	1
Οφθαλμίατροι	2	3	3
Παιδίατροι	2	2	2
Παθολόγοι	5+1 συνιστώμενη	6	6
Πνευμονολόγοι	-	1	1
Χειρουργοί	1	1	1
Ω.Ρ.Λ.	1	1	1
Ορθοδοντικοί	-	1	1
Πλήρους και αποκλ. απασχ.	1	1	1

Η Διοίκηση του Ιδρύματος για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων του και με σκοπό να ενισχύσει την παραμεθόριο και νησιωτική αυτή περιοχή, πορέβη στην προκήρυξη τριών θέσεων γιατρών για πρόσληψη με σύμβαση και συγκεκριμένα, μιας θέσης νευρολόγου, μιας θέσης δερματολόγου και μιας θέσης νευρολόγου, μιας θέσης δερματολόγου και μιας θέσης ενδοκρινολόγου και επί του παρόντος βρίσκεται σε εξέλιξη η σχετική διαδικασία των προσλήψεων.

Τέλος σημειώνουμε ότι με την αριθμ. ΔΙΠΠ/Φ.ΕΓΚΡ. 7/249/οικ. 16434/25.7.01 απόφαση της Τριμελούς εξ Υπουργών Επιτροπής, εγκρίθηκε η πρόσληψη 282 υγειονομικών υπαλλήλων στο ΙΚΑ, οι οποίοι θα κατανεμηθούν στις Μονάδες του, σύμφωνα με τις ανάγκες που υπάρχουν, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψής τους.

Ο Υφυπουργός
Ν. ΦΑΡΜΑΚΗΣ»).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις» του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Σας υπενθυμίζω ότι στη χθεσινή συνεδρίαση ψηφίστηκε το νομοσχέδιο επί της αρχής. Τα άρθρα του νομοσχεδίου είναι δεκαοκτώ μαζί με το ακροτελεύτιο και έχουμε να συζητήσουμε και τρεις εμπρόθεσμες τροπολογίες συναδέλφων.

Όπως έχει η διάταξη του κειμένου, έχουν προστεθεί στη Διарκή Επιτροπή διάφορα θέματα, τα οποία πρέπει να συζητηθούν.

Κύριοι εισηγητές, έχετε άποψη επ' αυτού;

Ο κ. Φούρας έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, προτείνω να συζητηθούν σε μία ενότητα τα πρώτα 6 άρθρα και σε μία δεύτερη ενότητα τα υπόλοιπα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Τα υπόλοιπα όμως έχουν αρκετά θέματα, που προσετέθησαν ως τροπολογίες.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ: Είναι τεχνικά κυρίως θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Χαλκίδης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Συμφωνώ να πάμε μέχρι το 6 και τα υπόλοιπα όλα μαζί, ξέχωρα οι τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Καλώς. Δηλαδή θα συζητήσουμε μέχρι και το 6ο άρθρο και την Πέμπτη τα υπόλοιπα άρθρα με τις τροπολογίες.

Στους εισηγητές θα δώσουμε το χρόνο των δέκα λεπτών.

Κύριε Υπουργέ, έχετε να κάνετε κάποιες διατυπώσεις;

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Ναι. Τη μία, κύριε Πρόεδρε, την είπαμε χθες, αλλά τη διαμορφώσαμε καλύτερα για λόγους συνέπειας νομοτεχνικής.

Η Διεύθυνση Επιστημονικών Μελετών της Βουλής με τη σχετική της έκθεση προτείνει, πρώτον, τη συμπλήρωση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Πέστε μας, παρακαλώ, χωρίς αιτιολογίες πώς αναδιατυπώνετε τις διατάξεις.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Αποδεχόμενοι την πρόταση της Διεύθυνσης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Πείτε μας στις διατάξεις αυτές τι αλλάζετε. Δηλαδή τις διατυπώσεις.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Στην εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 3 παράγραφος 2 αλλάζουμε τα εξής:

«α) τα προσόντα ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Είπατε ότι αναφέρεσθε στην παράγραφο 2 του άρθρου 3;

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 3.

Εισαγωγικά. «α) τα προσόντα και τα κριτήρια επιλογής των Προϊσταμένων των Γραφείων Εκπαίδευσης και των Διευθυντών των Πειραματικών Σχολείων στα οποία περιλαμβάνονται ιδίως η υπηρεσιακή κατάσταση και η συνολική εκπαιδευτική υπηρεσία των υποψηφίων, οι μεταπτυχιακές σπουδές, η μετεκπαίδευση, η επιμόρφωση, η γνώση ξένων γλωσσών, η εμπειρία στην άσκηση διοικητικού και παιδαγωγικού έργου και η εν γένει επιστημονική και παιδαγωγική συγκρότηση αυτών». Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Εγώ πάλι δεν κατάλαβα, κύριε Υπουργέ. Λέτε στην παράγραφο 2...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ : Η περίπτωση α' της παραγράφου 2, αντικαθίσταται ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ,

κύριε συνάδελφε. Αφήστε να κάνω τη δουλειά μου.

Κύριε Υπουργέ, την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 την αναδιατυπώνετε;

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Αλλά οφείλω να σας ομολογήσω ότι έχω μια δυσχέρεια και θέλω να την κατανοήσω και εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Παρακαλώ. Προχωρήστε.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Έρχομαι τώρα, κύριε Πρόεδρε, στο άρθρο 4 παράγραφος 2, περίπτωση α'. Μετά τις λέξεις «τις εκθέσεις αυτοαξιολόγησης των σχολικών μονάδων», προστίθεται ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Σταθείτε, κύριε Υπουργέ. Είπατε ότι πάμε στην παράγραφο 2 του άρθρου 4, περίπτωση α'. Πάτε δηλαδή στο εδάφιο 2 της περίπτωσης α' που λέει «Επίσης συγκεντρώνει και επεξεργάζεται...»;

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Δηλαδή, μετά τις λέξεις «τις εκθέσεις αυτοαξιολόγησης των σχολικών μονάδων»...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Πάλι βλέπω ότι δεν υπάρχει εδώ αυτό. Υπάρχει κάποιο λάθος.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Κύριε Πρόεδρε, τα εισαγωγικά, τα βάζω εγώ για να εντοπίσουμε τη φράση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Εγώ, κύριε Υπουργέ, βλέπω εδώ ένα εδάφιο που λέει «επίσης συγκεντρώνει και επεξεργάζεται τις εκθέσεις»...που όμως στο κείμενο δεν έχει εισαγωγικά.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αλλά εγώ ευθύνομαι για όλα αυτά από την έλλειψη κοινοβουλευτικής εμπειρίας. Τα εισαγωγικά τα αναφέρω ακριβώς γιατί θέλω να εντοπίσουμε το σημείο της φράσης. Είναι ενδεικτική διευκόνωση. Δεν υπάρχει σε εισαγωγικά φράση στο κείμενο. Είναι δικιά μου αναφορά για να εντοπιστεί η φράση.

Το εντοπίσαμε τώρα, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Μάλιστα, κύριε Υπουργέ.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Λοιπόν, μετά τις λέξεις «τις εκθέσεις αυτοαξιολόγησης των σχολικών μονάδων» προστίθεται η φράση «που συντάσσονται από τον Σύλλογο Διδασκόντων».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Δηλαδή, το κείμενο μετά την προσθήκη σας συνεχίζει με τη φράση «και συντάσσει ετήσια έκθεση αξιολόγησης» κλπ. ή διαγράφεται κάτι;

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Δεν διαγράφεται τίποτα, κύριε Πρόεδρε, αλλά συνεχίζει ακριβώς το κείμενο όπως αναφέρεται στο νομοσχέδιο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα, αν είναι δυνατόν, ο κύριος Υπουργός να μας διαβάσει ολόκληρο το κείμενο της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 προκειμένου να έχουμε ολοκληρωμένο πλέον το κείμενο της εν λόγω διάταξης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Καλώς.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, να μας διαβάσετε το κείμενο της διάταξης όπως έχει μετά την προσθήκη την οποία κάνατε.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε.

Η περίπτωση λοιπόν α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4, μετά την προσθήκη την οποία κάναμε, έχει ως εξής: «α) Το Κ.Ε.Ε. αναλαμβάνει την ανάπτυξη και εφαρμογή προτύπων δεικτών και κριτηρίων για τη δυναμική αποτίμηση της κατάστασης, καθώς και τον έλεγχο της αξιοπιστίας του συστήματος αποτίμησης και παρακολούθησης του εκπαιδευτικού έργου, τόσο στο επίπεδο της σχολικής μονάδας και της περιφέρειας όσο και στο εθνικό επίπεδο. Επίσης, συγκεντρώνει και επεξεργάζεται τις εκθέσεις των ΠΕΚΕΣΕΣ...».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Μη μας λέτε «ΠΕΚΕΣΕΣ», αλλά να μας πείτε ολόκληρο τον τίτλο. Τις ακρο-

στιχίδες να τις καταργήσετε από τα κείμενα των νομοσχεδίων.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Καλώς. «...των Περιφερειακών Κέντρων Στήριξης και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, καθώς και τις εκθέσεις αυτοαξιολόγησης των σχολικών μονάδων που συντάσσονται από το Σύλλογο Διδασκόντων και συντάσσει» -εννοεί το Κ.Ε.Ε. πλέον «ετήσια έκθεση αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, την οποία υποβάλλει στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Μάλιστα. Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Στο άρθρο 11 παράγραφος 2 του σχεδίου νόμο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Αυτό είναι για την Πέμπτη, δεν θα το συζητήσουμε απόψε.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Άρα το καταθέτουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ναι, αλλά αν έχετε κάτι, να το διανείμετε.

Ορίστε, κύριε Φούρα, έχετε το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, τα άρθρα 1, 2 και 3 του νομοσχεδίου που συζητείται σήμερα στην Ολομέλεια, αναφέρονται στην οργάνωση, στη διαμόρφωση της δομής και στις διαδικασίες επιλογής και τοποθέτησης των στελεχών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης περιφερειακά.

Οφείλω να υπενθυμίσω ότι η νομοθέτηση καθίσταται αναγκαία δεδομένου ότι το Συμβούλιο Επικρατείας είχε ακυρώσει την αποκέντρωση αρμοδιοτήτων στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και οι αρμοδιότητες είχαν επιστρέψει στο Υπουργείο Παιδείας. Αυτές οι διατάξεις διαμορφώνουν τις προϋποθέσεις, ώστε μέσω της εκπαιδευτικής αποκέντρωσης να αναζητήσουμε παιδαγωγική αρχαιότητα και διαμόρφωση αποτελεσματικής πυραμίδας για την εποπτεία, τη στήριξη και την αξιολόγηση τόσο του διοικητικού όσο και του εκπαιδευτικού έργου.

Οι περιφερειακές υπηρεσίες δομούνται έτσι, που άλλες απ' αυτές οι κρίσιμες έχουν αναφορά απευθείας στο Υπουργείο Παιδείας και άλλες στην περιφερειακή διάρθρωση της νέας οργάνωσης, της δομής της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα οι περιφερειακές υπηρεσίες είναι στο σύνολό τους αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ειδικότερα οι περιφερειακές διευθύνσεις εκπαίδευσης υπάγονται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας, οι διευθύνσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιών υπάγονται στην περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης, τα γραφεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάγονται στη διεύθυνση εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιών. Τα γραφεία φυσικής αγωγής επίσης της δομής. Και εδώ τίθεται ένα πρώτο ερώτημα γιατί η Αντιπολίτευση δεν θα ψηφίσει τις διατάξεις του άρθρου 1. Και αν δεν πρόκειται να τις ψηφίσει, θα παρακαλούσαμε να έχουμε μια αντίληψη για το πώς βλέπει τη δομή και τη διάρθρωση της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Υπάρχει ένα θέμα το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 3, στην εισαγωγή του θεσμού του περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης, ο οποίος θα είναι μετακλιτικός δημόσιος υπάλληλος προερχόμενος από τη δημόσια εκπαίδευση, ο οποίος μέσα από διαφανείς διαδικασίες θα διορίζεται και θα παύεται με απόφαση του Υπουργού. Σε αυτήν την επιλογή κατέληξε η Κυβέρνηση, γιατί η παιδεία μας πρέπει να έχει μια δεδομένη κατεύθυνση. Και η κατεύθυνση δίνεται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και οι δεκατρείς περιφερειακοί διευθυντές που συγκροτούν το σώμα της αποκεντρωμένης, της αποσυγκεντρωμένης, αν θέλετε, διάταξης του συστήματος οργάνωσης της πρωτοβάθμιας

και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οφείλουν να συμπορεύονται σε μια ενιαία κατεύθυνση προκειμένου να έχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Η Νέα Δημοκρατία έχει άποψη για τον περιφερειακό διευθυντή; Πώς τον θέλει; Και, εν πάση περιπτώσει, ας δώσει μια απάντηση. Θεωρεί ότι όλες οι διατάξεις κατατείνουν στο να εγκαθιδρύεται ένα κομματικό κράτος.

Μα, εσείς ισχυρίζεστε ότι πολύ σύντομα θα γίνετε κυβέρνηση. Τόσο λίγη εμπιστοσύνη έχετε σε όλη αυτήν την προβολή της επιθυμίας σας, ώστε να αμφισβητείτε τόσο κοντά -δύο χρόνια πριν τις εκλογές- και την ελάχιστη πιθανότητα να γίνετε κυβέρνηση;

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΡΑΣ : Για την παιδεία μιλάμε, δεν μιλάμε για...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) : Σας παρακαλώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ : Νομίζω ότι η νοοτροπία σας έχει καταγραφεί και είσατε οι τελευταίοι που μπορείτε να μιλήσετε για θέμα αλλαγών, γιατί μην ξεχνάμε ότι πρόσφατα υπήρξε κυβέρνηση και η θεωρία των δικών σας παιδιών υπήρξε και μία γενική πολιτική κατεύθυνση στην αναμέτρηση των εκλογών του 2000. Ποιος θα πιστέψει ότι για λόγους αρχής εσείς δεν θέλετε ο περιφερειακός διευθυντής να επιλέγεται από τον Υπουργό Παιδείας και επιθυμείτε να αναδεικνύεται με κάποιες άλλες διαδικασίες;

Και επιτέλους, ποιες είναι αυτές οι διαδικασίες; Οφείλετε να μιλήσετε για την ταμπακίερα αντί να έρχεστε και με την ευκολία που διακρίνει το λόγο σας να προκαλείτε φοβίες και να μιλάτε για πράγματα, τα οποία υπήρξαν στην Ελλάδα μόνο σε περιόδους δημοκρατικού ελλείμματος. Και περίοδοι δημοκρατικού ελλείμματος στη χώρα υπήρξαν όταν εσείς κυβερνούσατε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχομαι στο άρθρο 4 και στο άρθρο 5. Είναι τα βασικά άρθρα που αναφέρονται στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών.

Εδώ υπάρχει μία υποκρίσιμη από την πλευρά της Αντιπολίτευσης. Χρειαζόμαστε αξιολόγηση; Πότε θα εφαρμόσουμε θεσμούς αξιολόγησης; Αν το εσωτερικό σύστημα αξιολόγησης που επιλέγουμε, το πολυπρόσωπο σύστημα αξιολόγησης, το σύστημα το οποίο προβλέπει ενστάσεις, το σύστημα το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα του αξιολογούμενου πρώτα να αυτοαξιολογηθεί και μετά να μπει στις διαδικασίες της αξιολόγησης διατηρώντας πάντα το δικαίωμα της προσβολής της εκθέσεως αξιολόγησης, δεν εμπνέει την Αντιπολίτευση, τότε ποιο είναι το σύστημα που την εμπνέει; Μήπως είναι αυτό το σύστημα που προέβλεπε το προεδρικό διάταγμα του κ. Σουφλιά, το οποίο είναι μονοπρόσωπο, κλειστό, χωρίς δυνατότητες ενστάσεων; Και προκαλείτε την κοινή γνώμη και την κοινή λογική λέγοντας ότι η Νέα Δημοκρατία έχει υπόψη της συστήματα αξιολόγησης, τα οποία είναι διαφανή, είναι αξιοκρατικά. Δεν νομίζω ότι θα υπάρξει Έλληνας που θα αποδεχθεί την τοποθέτησή σας, αν ρίξει έστω και μία απλή ματιά στο προεδρικό διάταγμα του 1992.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει ότι η αξιολόγηση που προβλέπεται τόσο σε τοπικό, περιφερειακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, αλλά και οι αξιολογήσεις γενικότερα, ότι κρύβει κινδύνους. Γι' αυτό το σύστημα, το οποίο φέρνει το Υπουργείο Παιδείας σήμερα στη Βουλή είναι ένα σύστημα που έχει ασφαλιστικές δικλείδες τόσες ούτως ώστε αυτοί οι κίνδυνοι να εκμηδενίζονται.

Οι διαδικασίες αξιολόγησης που προβλέπονται μέσα από το νομοσχέδιο που συζητούμε είναι κατ' αρχήν διαγνωστικές. Θέλουν να διαπιστώσουν τι συμβαίνει. Είναι απολογιστικές των συλλογικών διαδικασιών. Θέλουν να δώσουν την εικόνα του εκπαιδευτικού έργου. Είναι ερευνητικές γιατί τόσο στο επίπεδο του εκπαιδευτικού όσο και στο επίπεδο του εκπαιδευτικού έργου μπορούν αυτές οι διαδικασίες να εντοπίσουν προβλήματα και να οδηγήσουν στη λύση τους.

Επίσης είναι κυρίως υποστηρικτικές. Το μόνο που δεν είναι οι διαδικασίες αξιολόγησης είναι ότι δεν είναι εκδικητικές. Δεν είναι διαδικασίες τιμωρητικές. Δεν υπάρχουν τιμωρητικές διαδικασίες μέσα απ' αυτήν την αξιολόγηση. Υπάρχουν διαδικασίες και μηχανισμοί υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου και του

εκπαιδευτικού, γιατί το έργο που επιτελεί ο εκπαιδευτικός μέσα από την αξιολόγηση πρέπει να δείχνει τις αδυναμίες του και οι μηχανισμοί να το υποστηρίζουν, προκειμένου ο μεγάλος στόχος, μία παιδεία η οποία συμπορεύεται με την εποχή μας, να είναι ένας στόχος ο οποίος κατακτάται. Νομίζω ότι είναι καιρός πια να σταματήσετε την υποκρισία και την αναφορά στο ότι δεν έγινε διάλογος, στο ότι πρέπει να ξεκινήσουμε από μηδενική βάση για να δούμε τελικά πότε και πού θα οδηγηθεί η όλη ιστορία της αξιολόγησης.

Ο Οργανισμός Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών: Είπαμε και χθες, κατά τη συζήτηση επί της αρχής, ότι έχετε εκφράσει μία διαφωνία, ένα ερωτηματικό σχετικά με το χαρακτήρα του Οργανισμού. Τι σας ενοχλεί που θα είναι ιδιωτικού δικαίου αυτός ο Οργανισμός; Από πότε η Νέα Δημοκρατία, στην αντίληψή της, επιθυμεί να νομοθετεί η Βουλή και να ιδρύει νέα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου; Υπάρχει διασφάλιση ότι τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου θα επιτελέσουν καλύτερα το έργο από ότι ένας Οργανισμός ευέλικτος, σύγχρονος, που αναφέρεται στο σύνολο του εκπαιδευτικού κόσμου, που έχει διοίκηση με επιστημονική κατάρτιση και που έχει στο εσωτερικό του ειδικούς επιστήμονες για να στηρίξουν το έργο του με θετικό τρόπο;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι ήρθε η ώρα της αλήθειας για την Αντιπολίτευση. Θα πρέπει μέσα στη Βουλή τώρα να πει για ποιους λόγους επιλέγει και ποιο άλλο σύστημα στην οργάνωση και την περιφερειακή συγκρότηση του Υπουργείου Παιδείας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Και να μας πει επίσης πότε, με ποιον τρόπο και ποιο αξιολογικό σύστημα εκτιμά ότι πρέπει να επιλεγεί προκειμένου επιτέλους να ησυχάσουν οι Έλληνες ότι έχουν εκπαιδευτικούς που επιτελούν το καθήκον τους, κρίνονται και αξιολογούνται, δεν τιμωρούνται αλλά υποστηρίζονται και τους δίνεται η δυνατότητα μέσα από επιστημονικούς τρόπους και επιστημονικούς δρόμους να συμπορεύονται με τις εποχές. Διότι αν δεν προλάβουμε να απαντήσουμε θετικά στα ζητήματα της παιδείας και της εκπαίδευσης, θα χάσουμε το τρένο -όλοι είναι βέβαιοι- γιατί σήμερα κρινόμαστε από το χρόνο προσαρμογής, γιατί η γνώση απαξιώνεται κάθε τρία χρόνια -και το γνωρίζουμε- και οφείλουμε να έχουμε μηχανισμούς υποστήριξης και μηχανισμούς ανάδειξης του εκπαιδευτικού έργου και της αγωνίας των Ελλήνων νέων, οι οποίοι θέλουν να βρίσκονται αύριο στην πρώτη γραμμή, μαζί με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους νέους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Χαλκίδης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Αγαπητέ συνάδελφε της Συμπολίτευσης, πρέπει να απολογηστέ σε τούτη εδώ την Αίθουσα και όχι να ζητάτε ευθύνες από την παράταξη αυτή η οποία εγκαθίδρυσε τη δημοκρατία στην Ελλάδα. Δεν δικαιούστε εσείς να ομιλείτε για έλλειμμα δημοκρατίας στην Νέα Δημοκρατία. Η Νέα Δημοκρατία είναι αυτή που επανέφερε τη δημοκρατία στη χώρα, που στερέωσε τη δημοκρατία στη χώρα. Όλες οι μεγάλες επιλογές, συνάδελφε της Πλειοψηφίας, που εσείς λυσσαλέα τις πολεμήσατε κατά το παρελθόν, δικαιώθηκαν πλήρως στην πράξη.

Μιλήσατε για διάλογο. Ποιο διάλογο, κύριε συνάδελφε; Η πλειοψηφία του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΛΜΕ, των εκπαιδευτικών, των καθηγητών με τον Πρόεδρο, ανήκει στη δική σας παράταξη. Η πλειοψηφία του Διοικητικού Συμβουλίου των δασκάλων ανήκει σε εσάς. Ποιο διάλογο λέτε ότι εσείς καθιερώσατε; Ήρθαν οι δύο πρόεδροι των δύο Ομοσπονδιών και επισήμως μέσα στην Επιτροπή κατήγγειλαν την έλλειψη -παντελώς- διαλόγου. Και έρχεστε και μας λέτε για διάλογο; Πού τον βρήκατε το διάλογο; Πού τον είδατε το διάλογο;

Η Νέα Δημοκρατία επί κυβερνήσεως Μητσοτάκη και επί υπουργίας Σουφλιά εμήφισε δύο νόμους, κύριε συνάδελφε της Συμπολίτευσης. Βέβαια ο λόγος μου τρέχει να σας πει Αντιπολίτευση, γιατί πολύ γρήγορα θα είστε Αντιπολίτευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Προχωρήστε επί των άρθρων, κύριε συνάδελφε.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Θα έρθω, κύριε Πρόεδρε. Το συνάδελφο της Συμπολίτευσης, όμως, που δεν αναφέρθηκε καθόλου στα άρθρα, δεν τον διακόψατε.

Θέλω, όμως, να μου κρατήσετε το χρόνο που μου «τρώτε».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σας παρακαλώ, μη σπεύδετε να επικρίνετε το Προεδρείο διότι ο συνάδελφος...

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Όχι, με όλον το σεβασμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σας παρακαλώ.

Ο συνάδελφος του ΠΑΣΟΚ έκανε μεν αιχμές εναντίον της Νέας Δημοκρατίας, αλλά με βάση συγκεκριμένες διατάξεις των άρθρων, ζητώντας τη θέση του κόμματος.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΡΑΣ: Μίλησε για εκλογές, κύριε Πρόεδρε.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Θα τα συνδυάσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ελάτε, λοιπόν, και εσείς σε μία τέτοια βάση, συζήτησης να συμφωνήσουμε.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Θα τα συνδυάσω, κύριε Πρόεδρε. Μην ανησυχείτε.

Δύο νόμους, λοιπόν, ψήφισε η Νέα Δημοκρατία επί κυβερνήσεως Μητσοτάκη και επί υπουργίας Γιώργου Σουφλιά. Το ν. 1966/1991 και το ν. 2043/1993. Καθιέρωσε τότε, κύριε συνάδελφε της Συμπολίτευσης, αντικειμενικά και απολύτως μετρήσιμα κριτήρια για την επιλογή των περιεχών της εκπαίδευσης. Ούτε τούτα διατηρήσατε. Τα αδρανοποιήσατε μόνο με υπουργική απόφαση, τα καταργήσατε και από τότε δεν υπήρξε καθόλου αξιολόγηση.

Εάν, κύριε Υπουργέ της Παιδείας, εκείνα τα δύο νομοθετήματα τα διατηρούσατε ή, αν θέλετε, όπου υπήρχαν κάποια κενά τα βελτιώνατε, τώρα θα είχαμε και αξιόλογα στελέχη στη διοίκηση της εκπαίδευσης και αξιολόγηση στην εκπαιδευτική κοινότητα.

Όμως εμείς ένα σας λέμε εκ των προτέρων, ότι οτιδήποτε καλό θεσμοθετήσατε εμείς ως αυριανή κυβέρνηση θα το διατηρήσουμε.

Έρχομαι τώρα στα άρθρα για να τα συνδυάσουμε, κύριε Πρόεδρε. Μεταξύ των άλλων θα σταθώ σε 3-4 άρθρα, στα βασικότερα κατά την άποψή μου.

Στο άρθρο 3 για τη διοίκηση της εκπαίδευσης η Νέα Δημοκρατία υποστηρίζει ότι η διοίκηση της εκπαίδευσης πρέπει να αντιμετωπισθεί σύγχρονα, υπεύθυνα και ολοκληρωμένα, σε βάθος χρόνου και όχι ευκαιριακά. Οι σχετικές ρυθμίσεις θα πρέπει να έχουν στόχο την αποκέντρωση με τη μεταφορά ουσιαστικών αρμοδιοτήτων στην περιφέρεια. Θα ακούσετε και τη θέση μας. Η διοίκηση και τα στελέχη της εκπαίδευσης να απαλλαγούν από τον κυβερνητικό και κομματικό εναγκαλισμό.

Εάν, συνάδελφοι της Συμπολίτευσης, δεν είναι ασφυκτικός κομματικός εναγκαλισμός η αξιολόγηση του περιφερειακού διευθυντού, ο οποίος επιλέγεται από τριμελή επιτροπή που προεδρεύει ο κομματικός Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας και δύο ακόμα μέλη διορισμένα από τον ίδιο τον Υπουργό, ποιο πρέπει να είναι τότε κομματική επιλογή; Και δεν είναι μόνο αυτό. Όλη η πυραμίδα, κύριοι συνάδελφοι, ξεκινώντας από τον περιφερειακό διευθυντή -και αντιλαμβάνεται πολύ καλά τι εννοώ ειδικά ο Υπουργός Παιδείας, επειδή τυχαίνει και οι δύο να ανήκουμε στον εκπαιδευτικό χώρο- επιλέγεται κομματικά.

Κύριε Υπουργέ, οι συνάδελφοι εκπαιδευτικοί που μας παρακολουθούν -ειλικρινά σας το είπα και χθες στη δευτερολογία μου αλλά απουσιάζατε- θα σας κρίνουν πολύ αρνητικά, γιατί προέρχεστε από την εκπαιδευτική κοινότητα, για το λόγο ότι δεν υπάρχουν, κύριε Υπουργέ, καθόλου μα καθόλου μετρήσιμα αντικειμενικά κριτήρια και η επιλογή αυτή θα αρχίσει από πάνω μέχρι κάτω ή από κάτω προς τα πάνω να θέλετε με πλήρη κομματικό έλεγχο από τον περιφερειακό διευθυντή.

Όλα τα στελέχη, κύριε Φούρα, θα κριθούν από τον περιφερειακό διευθυντή και θα πάνε αλυσίδα. Εάν αυτό δεν λέγεται κομματικός εναγκαλισμός, τότε τι είναι κομματική επιλογή; Καμία από τις βασικές αρχές δεν υπηρετείται με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, αλλά αντίθετα επιδιώκεται ο ασφυκτικός κομματικός έλεγχος της διοίκησης.

Ο περιφερειακός διευθυντής είναι κομματικό όργανο, απόλυτα ελεγχόμενο. Η επιλογή του γίνεται από το συγκεκριμένο συμβούλιο και απουσιάζουν αντικειμενικά κριτήρια τα οποία μπορούν να μοριοδοτηθούν.

Κυκλοφόρησε ένα προεδρικό διάταγμα που είναι στα σκαριά.

Θα δούμε τι γίνεται αργότερα. Και αντίθετα εάν θέλετε, διαπιστώνεται εσκεμμένη ρευστότητα και στα λίγα που παρουσιάζονται, όπως με τα κριτήρια της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου όπου προβλέπονται –ακούστε, κύριοι συνάδελφοι- αυξημένα διοικητικά και επιστημονικά προσόντα και αξιολογική διδακτική και διοικητική εμπειρία. Είναι συγκεκριμένα αυτά τα κριτήρια; Ήμουν εκπαιδευτικός είκοσι χρόνια, στη δημόσια εκπαίδευση. Είναι αυτά αντικειμενικά κριτήρια; Ο πρόεδρος της Επιτροπής, ο αντίστοιχος Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου, κύριε Υπουργέ, θα κρίνει ένα συνάδελφο εκπαιδευτικό με βάση αυτήν την παράγραφο; Αν είναι δυνατόν!

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Ο Γενικός Γραμματέας....

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Όχι, κύριε Υπουργέ. Αντιλαμβάνεσθε πολύ καλά τι εννοώ.

Ο θεσμός των προϊσταμένων γραφείων υποβαθμίζεται και κομματικοποιείται ακόμα περισσότερο, αφού η επιλογή τους θα γίνεται από τα ΑΠΥΣΔΕ και τα ΑΠΥΣΠΕ στα οποία θα προεδρεύουν οι κομματικοί περιφερειακοί διευθυντές και η πλειοψηφία των μελών θα είναι διορισμένη και απόλυτα ελεγχόμενη από αυτούς, από τους περιφερειακούς διευθυντές δηλαδή.

Η θέση μας -για να την ακούσετε, κύριε Φούρα, για να μη νομίζετε ότι η Νέα Δημοκρατία δεν έχει θέση, -την έχω πει και στην επιτροπή και θα την επαναλάβω, τι να κάνουμε,- είναι η εξής: Ο περιφερειακός διευθυντής ως θεσμός πρέπει να ενταχθεί πλήρως στα όργανα διοίκησης και εποπτείας της εκπαίδευσης και να αποτελεί υπηρεσιακή εξέλιξη του εκπαιδευτικού της δημόσιας εκπαίδευσης, δηλαδή διευθυντή σχολικής μονάδας, προϊστάμενος γραφείου, προϊστάμενος διευθυνσης, σχολικός σύμβουλος, περιφερειακός διευθυντής. Αυτή είναι η θέση μας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Να έχει υπηρεσιακή ευθύνη. Να μην είναι κομματικό όργανο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Ακριβώς. Να επιλέγονται από αντίστοιχο συμβούλιο επιλογής όπως και τα υπόλοιπα στελέχη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Όπως γινόταν στην Ελλάδα προ του ΠΑΣΟΚ.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Ακριβώς.

Έρχομαι τώρα στο άρθρο 4 που αφορά την αξιολόγηση.

Το ΠΑΣΟΚ εξοφλώντας υποσχέσεις και υπακούοντας σε συνδικαλιστικές πιέσεις και σκοπιμότητες κατήργησε το π. δ. 491/1993 επί υπουργίας Γεώργιου Σουφλιά με το οποίο η Νέα Δημοκρατία θέσπισε αντικειμενικές διαδικασίες αξιολόγησης όλων των εκπαιδευτικών, του εκπαιδευτικού έργου σε κάθε σχολική μονάδα αλλά και σε πανελλαδικό επίπεδο.

Μετά από οκτώ χρόνια δυστοκίας 1993-2001 και αφού συμπληρώθηκαν είκοσι και πλέον χρόνια που η χώρα μας κατέχει τη μοναδική πρωτοτυπία σε όλο τον κόσμο, δηλαδή να μην αξιολογείται ούτε ο εκπαιδευτικός που αποτελεί το βασικότερο συντελεστή της εκπαιδευτικής διαδικασίας, αλλά ούτε και το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο, έρχεται ο Υπουργός να προτείνει ένα σύστημα αξιολόγησης μόνο για όσους εκπαιδευτικούς θέλουν να γίνουν ή να είναι στελέχη της εκπαίδευσης.

Επειδή, κύριε Υπουργέ, χθες επικαλεστήκατε το αντίθετο, διαβάστε το άρθρο στην παράγραφο 2 να δείτε τι λέτε. Στην παράγραφο 2 επικαλείσθε και λέτε ότι όσοι θα μονιμοποιηθούν, θα αξιολογηθούν υποχρεωτικά. Αυτό όμως, κύριε Υπουργέ, ισχύει γι' αυτούς οι οποίοι θα είναι τα δύο πρώτα χρόνια.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δεν θα είναι ορατά άμεσα, θα φανούν αργότερα, αφού ήδη θα έχει στελεχωθεί η εκπαίδευση με απόλυτα κομματικές επιλογές και θα υπάρχει απόλυτος κομματικός έλεγχος των στελεχών της εκπαίδευσης. Την ώρα που μιλάει το Υπουργείο για αξιοκρατία, φροντίζει μέσω των συνεκτιμώμενων κριτηρίων –αυτή είναι η έκφραση του νομοσχεδίου «συνεκτιμώμενων κριτηρίων» και αυτό είναι αντικειμενικό- ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Συνεκτιμώμενων, τουλάχιστον να μιλάμε καλά ελληνικά.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: ...από κομματικά ελεγχόμενα συμβούλια να σύρει την εκπαίδευση στο άρμα των κομματικών σκοπιμοτήτων.

Η αξιολόγηση πρέπει να αποκατασταθεί στις πραγματικές της διαστάσεις και να απομυθοποιηθεί.

Στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, βλέπουμε την προσθήκη εβδομήντα θέσεων παρέδρων με θητεία, οι οποίες μπορούν και να μεταβληθούν ως προς τον αριθμό τους. Στους εν λόγω παρέδρους ανατίθενται και αρμοδιότητες αξιολόγησης των εκπαιδευτικών.

Η εντύπωση που έχουμε είναι ότι το Υπουργείο επιχειρεί να βάλει από την πίσω πόρτα τους γνωστούς «ράμπο», το σώμα μονίμων αξιολογητών, που η ίδια η εκπαιδευτική κοινότητα τους απέρριψε. Μία αξιολόγηση προς την κατεύθυνση αυτή πρέπει να λάβει υπόψη της και τις εξής προϋποθέσεις, για να δείτε τουλάχιστον τον μπούσουλα και τους άξονες στους οποίους, κατά την άποψή μας, πρέπει να κινηθεί το Υπουργείο:

Πρώτον, να αφορά όλους τους συντελεστές της εκπαίδευσης, προγράμματα, βιβλία, υποδομές κλπ.

Δεύτερον, να λαμβάνει υπόψη το κοινωνικό περιβάλλον του μαθητικού δυναμικού.

Και, τρίτον, οι αξιολογητικοί μηχανισμοί πρέπει να είναι ανεπηρέαστοι από κομματικές εξαρτήσεις και σκοπιμότητες.

Στο άρθρο 5 με το προτεινόμενο σύστημα αξιολόγησης επιδιώκεται ο ασφυκτικός έλεγχος του εκπαιδευτικού και η χειραγώγησή του σε τέτοιο βαθμό, ώστε να αφαιρείται πλήρως η παιδαγωγική του ευθύνη και ελευθερία. Επιβάλλεται μία βιομηχανία αξιολόγησης των εκπαιδευτικών που ξεκινάει με τη διαδικασία της μονιμοποίησης, συνεχίζεται με τις προαγωγές του και την υπηρεσιακή του εξέλιξη και τελειώνει με την ανάδειξή του σε στέλεχος εκπαίδευσης. Κι εδώ το περιεχόμενο της αξιολόγησης αφήνεται σκόπιμα να ρυθμιστεί με υπουργική απόφαση. Σαραντά υπουργικές αποφάσεις και προεδρικά διατάγματα έχει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Δεν σας δίνουμε, κύριε Υπουργέ της Παιδείας, την εξουσιοδότηση να νομοθετείτε κατ' ιδίαν.

Στο πλαίσιο αυτό αξιολογούνται όλοι οι συντελεστές της εκπαιδευτικής διαδικασίας, δηλαδή αναλυτικά προγράμματα και βιβλία, εκπαιδευτικές δαπάνες, παιδαγωγικό κλίμα στη σχολική τάξη και εκπαιδευτικοί.

Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών δεν μπορεί να διαχωριστεί, καθώς αποτελεί μέρος της γενικότερης και αλληλοσυμπληρωμένης διαδικασίας αξιολόγησης των παραγόντων που διαμορφώνουν το εκπαιδευτικό έργο στο σχολείο.

Για τη Νέα Δημοκρατία η αξιολόγηση δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για την ενίσχυση του ανταγωνισμού μεταξύ των εκπαιδευτικών και των σχολικών μονάδων, ούτε να συνδέεται με την επαγγελματική κατάσταση και τους μισθούς τους –και αυτό βέβαια με τους μισθούς δεν συνδέεται- και να μη χρησιμοποιείται ως εργαλείο ενίσχυσης ιεραρχικών δομών. Στοιχειώδης προϋπόθεση αξιοπιστίας είναι να μην υπάρχουν μονοπρόσωπα όργανα.

Κατηγορήσατε ότι εμείς επιβάλλαμε μονοπρόσωπα όργανα στην αξιολόγηση. Είναι μονοπρόσωπη η αξιολόγηση, αφού ξεκινά από τον κομματικά διορισμένο περιφερειακό διευθυντή.

Ο αξιολογητής και ο αξιολογούμενος να διεκδικούν την ίδια θέση στη διοίκηση, είναι και νομικά και ηθικά απαράδεκτο καθώς και η έκθεση του αξιολογητή να επηρεάζει την κρίση για τον αξιολογούμενο.

Όσον αφορά την επιμόρφωση με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στο άρθρο 6 επιδιώκεται η δημιουργία ενός οργανισμού επιμόρφωσης, που θα δημιουργήσει επιπλοκές με το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Αυτό το έχουμε δει κατά το παρελθόν, με άλλους παραπλήσιους φορείς, όπου το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο συγκρούστηκε. Δεν δημιουργεί θετικές προοπτικές για τη λειτουργία ενός συστήματος ουσιαστικής επιμόρφωσης με απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα. Μάλλον χρησιμεύει σαν πρόσχημα για διορισμό και άλλων συμβούλων στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, για να προστεθούν στους υπάρχοντες ημιαπασχολούμενους. Και βέβαια ελλοχεύει ο κίνδυνος να συνδεθεί η ίδρυση του μόνο με τους πόρους του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και να μην αφορά αυτή καθ' αυτή την επιμόρφωση.

Η Νέα Δημοκρατία, όσον αφορά την επιμόρφωση, υποστηρί-

ζει ότι το λειτουργήμα του εκπαιδευτικού απαιτεί ειδική εκπαίδευση και εξειδικευμένη γνώση.

Αυτή η ειδική εκπαίδευση και η εξειδικευμένη γνώση πρέπει να παρέχονται μέσα από ένα άρτιο πρόγραμμα βασικής κατάρτισης και πρακτικής εκπαίδευσης και να συνεχίζονται μέσα από προγράμματα ολοκληρωμένης επιμόρφωσης και διαρκούς εκπαίδευσης.

Η Νέα Δημοκρατία, κύριοι συνάδελφοι, πρώτη έθεσε σε εφαρμογή σε ευρεία κλίμακα επιμορφωτικά προγράμματα με τη λειτουργία των Περιφερειακών Επιμορφωτικών Κέντρων, των γνωστών ΠΕΚ, στοχεύοντας στην επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών. Χρονικός ορίζοντας; Μια πενταετία.

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, αντί να ενισχύσει αυτήν την προσπάθεια, να τη διευρύνει και, αν θέλετε, να τη βελτιώσει, την υποβάθμισε σε επίπεδο σεμιναρίων και ουσιαστικά την κατήργησε. Εξάλλου, η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών δεν μπορεί να χαράσσεται ανεξάρτητα από τους φορείς σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πολιτικής.

Αυτό που χρειάζεται είναι η χάραξη ολοκληρωμένης επιμορφωτικής πολιτικής, καθώς επίσης και η ενίσχυση και αξιοποίηση των υφιστάμενων δομών: τμήμα επιμόρφωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, τα ΠΕΚ που δημιουργήθηκαν επί θητείας του κ. Σουφλιά και όχι η δημιουργία, κύριε Υπουργέ, νέων οργανισμών, οι οποίοι θα συγκροτούνται κατά αντικείμενο με τους υπάρχοντες, επιτείνοντας έτσι ακόμα περισσότερο τη σημερινή σύγχυση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Ο κ. Χουρμουζιάδης, ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ: Βέβαια, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Φαίνεται ότι εσείς δεν αισθάνεστε τόσο ψηλά, όπως ο προηγούμενος συνάδελφος, για να έλθετε στο Βήμα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ: Αισθάνομαι, αλλά λόγω μετριοπάθειας μπορώ να μιλήσω και από τη θέση μου.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, για εμάς που καταψηφίσαμε το νομοσχέδιο επί της αρχής, μια συζήτηση επί των άρθρων είναι σχεδόν τυπική και ενδεχομένως χωρίς ουσιαστικό βάθος. Ωστόσο, για να δικαιολογηθεί και η θέση μου εδώ μέσα, θα ήθελα να κάνω ένα σχόλιο όσον αφορά στο άρθρο 6 που αναφέρεται στην επιμόρφωση, μόνο και μόνο επειδή πιστεύω ότι οι νόμοι που συντάσσονται από το Υπουργείο Παιδείας πρέπει να είναι υποδείγματα σαφήνειας. Επειδή ο κύριος Υπουργός τόνησε πολλές φορές ότι όποια αντίρρηση και αν έχει κανείς γι' αυτά που εμπεριέχονται μέσα στο νομοσχέδιο, τουλάχιστον αυτά είναι πολύ σαφή, θα ήθελα να του απευθύνω μερικές ερωτήσεις όσον αφορά στο άρθρο 6.

Η παράγραφος 2γ' του άρθρου 6, κύριε Υπουργέ, που αναφέρεται στην επιμόρφωση λέει ότι το έργο του Οργανισμού είναι η κατάρτιση επιμορφωτικών προγραμμάτων, τα οποία υλοποιούνται από τους επιμορφωτικούς φορείς.

Η παράγραφος 2δ' αναφέρει ότι το έργο αυτού του Οργανισμού είναι η ανάθεση επιμορφωτικού έργου σε αρμόδιους φορείς και η εισήγηση στον Υπουργό για τη σύσταση αυτοτελών επιμορφωτικών κέντρων και μονάδων.

Ήθελα να ρωτήσω το εξής: Είναι άλλοι οι φορείς που αναλαμβάνουν το έργο της επιμόρφωσης και άλλες οι μονάδες ή τα κέντρα; Είναι ασαφές, κύριε Υπουργέ.

Μία άλλη ερώτηση, πάλι για το άρθρο 6 που αφορά στην επιμόρφωση, είναι συγκεκριμένα για την παράγραφο 3γ'. Ανάμεσα στα μέλη που συνηγορούν στο Διοικητικό Συμβούλιο είναι και δύο διακεκριμένοι επιστήμονες με ειδικευμένη και εμπειρία στον τομέα της διαρκούς εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών. Δεν νομίζω ότι υπάρχει εγκύκλιο σχήμα επιστημονικής κατάρτισης όσον αφορά στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Δεν μπορούμε δηλαδή να ζητήσουμε από ένα φυσικό πρόσωπο να έχει τίτλους που να αποδεικνύουν την κατάρτισή του στο θέμα αυτό. Εγώ προσωπικά δεν γνωρίζω εάν υπάρχει κάτι τέτοιο.

Το νομοσχέδιο αναφέρεται στη θητεία κάποιων μελών, οι

οποίοι προσλαμβάνονται ή συμμετέχουν στη διαδικασία της διοίκησης με σύμβαση αορίστου χρόνου ή ορισμένου.

Αυτό που λέω είναι στην έκτη παράγραφο και αναφέρεται σε σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου ή αορίστου χρόνου. Η σαφήνεια απαιτεί να καθοριστεί σε ποια περίπτωση η σύμβαση θα είναι αορίστου χρόνου και σε ποια περίπτωση θα είναι ορισμένου. Και αυτό, κύριε Υπουργέ, για να αποδεικνύεται ακριβώς η σαφήνεια των επί μέρους ρυθμίσεων που εμπεριέχονται στο νομοσχέδιο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Ο κ. Κουβέλης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν θα επαναλάβω τα όσα ανέφερα χθες συζητώντας επί της αρχής του νομοσχεδίου, για την περιφερειακή δομή της εκπαίδευσης. Θα ήθελα όμως απευθυνόμενος στον κύριο Υπουργό να τον ερωτήσω αν δικαιολογημένα ή αδικαιολόγητα εγείρεται η υποψία ότι ο τρόπος ορισμού του περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης εμπεριέχει στοιχεία δύναμει πολιτικής κηδεμόνευσης και χειραγώγησης. Εγώ απευθυνόμενος σε όλους σας θέλω να σας ρωτήσω και κυρίως τον κύριο Υπουργό, τι θα πει αναφορικά με την αξιολόγηση των προσόντων προκειμένου κάποιος να οριστεί περιφερειακός διευθυντής εκπαίδευσης, για παράδειγμα, «αυξημένα διοικητικά και επιστημονικά προσόντα και αξιολογηθείσα διδακτική και διοικητική εμπειρία». Αν όλα αυτά τα τιθέμενα ως κριτήρια, κύριε Υπουργέ, δεν περιέχουν αοριστία, άρα ύποπτη πλαστικότητα για την αξιολόγηση, τότε ειλικρινά διερωτώμαι τι άλλο μπορεί να θεωρηθεί πλαστικό, άρα εξαιρετικά προσαρμοσσιμο στις επιλογές της όποιας πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας και όχι αναγκαία της δικής σας. Περαιτέρω, ερωτώ, κύριοι συνάδελφοι, τι θα πει αναφορικά με το μετρήσιμο του κριτηρίου το οποίο λαμβάνεται υπόψη για τον ορισμό του περιφερειακού διευθυντή τούτο: «Η ικανότητα εφαρμογής προγραμμάτων και καινοτομιών, η γνώση και η ικανότητα αντιμετώπισης των εκπαιδευτικών προβλημάτων, η ανάληψη πρωτοβουλιών και η λήψη αποφάσεων».

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Είναι το θέμα κλειδί.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Αλλά ξέρετε ότι με την τριμελή επιτροπή την οποία ορίζετε προκειμένου να επιλέξετε τον περιφερειακό διευθυντή, με δεδομένη την αοριστία των προσόντων που θα αξιολογήσει αυτή η επιτροπή, είναι πάρα πολύ εύκολο να επιλέγεται ο αρεστός και όχι ο αντικειμενικά άξιος και ικανός για να τοποθετηθεί ως περιφερειακός διευθυντής εκπαίδευσης.

Και περαιτέρω, νομοτεχνικά είσθε σύμφωνος να διατυπώνονται με έναν αποφασιακό τρόπο –για να μιλήσω για το άρθρο 4-τι δεν είναι αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου; Με όση κοινοβουλευτική εμπειρία έχω σπανίως, για να μην πω για πρώτη φορά, διαπιστώνω να υπάρχει σε διάταξη νόμου το εξής: «Η αξιολόγηση δεν αποτελεί απλώς μια διαδικασία ελέγχου ή διαπιστωτικού χαρακτήρα αλλά ανατροφοδοτεί τη διδακτική πράξη επιδιώκοντας...» Ενδεχομένως αυτά θα μπορούσαν να είναι στοιχεία μιας αιτιολογικής έκθεσης και προδήλως όχι περιεχόμενο μιας διάταξης νόμου που δεν μπορεί ούτε να οριοθετηθεί, ούτε να ελεγχθεί από τον αναγκαίο έλεγχο που πρέπει πάντα να υπάρχει όταν κρίνουμε την εφαρμογή ενός νόμου. Ομολογώ ότι είναι η πρώτη φορά που διαπιστώνω σε διατάξεις νόμου να υπάρχουν τέτοιες διατάξεις με αξιολογικές κρίσεις ή και με γενικόλογες αναφορές στο τι πρέπει να είναι και τι δεν πρέπει να είναι. Θα σας έλεγα μέχρι την Πέμπτη να βάλετε τα θετικά στοιχεία της διατάξεως του άρθρου 4, αυτά που αποτελούν τις κατευθύνσεις της επιμόρφωσης όπως την αντιλαμβάνεστε και να αφαιρέσετε τα στοιχεία αυτά, θέτοντάς τα σε μια αιτιολογική έκθεση για να υποβοηθείται όποιος καλείται να εφαρμόσει το νόμο.

Σας είπα, κύριε Υπουργέ, στη συζήτηση επί της αρχής ότι ο τρόπος αξιολόγησης εμπεριέχει στοιχεία που μπορούν να τον τρέψουν σε διοικητικό και μάλιστα ασφυκτικό έλεγχο. Γι' αυτόν τον έλεγχο έρχεται να μιλήσει χαρακτηριστικά η παράγραφος 3 του άρθρου 4 η οποία λέει ότι με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδίδονται ύστερα

από εισήγηση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Ε. ή του Συντονιστικού Συμβουλίου του Π.Ι. κατά περίπτωση μπορεί να συγκροτούνται συμπληρωματικά ομάδες εργασίας από ειδικούς για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων που αναφέρονται στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου.

Ομολογώ την ανικανότητά μου να αντιληφθώ τι σημαίνει αυτό. Ή μάλλον αντιλαμβάνομαι ότι θέλετε την κατά περίπτωση ρύθμιση ή αν δεν την θέλετε μπορεί έτσι να λειτουργήσει για να διαμορφώνεται η δυνατότητα ενός ελέγχου ο οποίος ούτως ή άλλως εμπεριέχεται στη διαδικασία της επιμόρφωσης όπως την εισηγείται συνολικά το άρθρο 4.

Όσον αφορά την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών δεν θα κάνω τις επισημάνσεις που έκανα και χθες για την οικονομία του χρόνου. Πάντως πρέπει να πω ότι μια σειρά από χρήσιμα ζητήματα παραπέμπονται να ρυθμιστούν με υπουργικές αποφάσεις. Εξακολουθεί να παραμένει καιρό το ζήτημα ότι η νομοθετική εξουσιοδότηση πρέπει να έχει τουλάχιστον συγκεκριμένες κατευθύνσεις, να είναι ορισμένη και συγκεκριμένη προκειμένου να μπορεί να υφίσταται ο αναγκαίος έλεγχος από την πλευρά του ελληνικού Κοινοβουλίου.

Στο άρθρο 5 παράγραφος 4 αναφέρεται ότι με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του τμήματος αξιολόγησης και επιμόρφωσης του Π.Ι. καθορίζεται ο τρόπος, η διαδικασία και το περιεχόμενο της αξιολόγησης των διευθυντών εκπαίδευσης και των προϊσταμένων γραφείων εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιών ως προς το επιστημονικό και παιδαγωγικό τους έργο. Δηλαδή γι' αυτές τις δύο κορυφαίες βαθμίδες θέλετε νομοθετική εξουσιοδότηση προκειμένου να δική σας απόφαση –του εκάστοτε Υπουργού Παιδείας- να καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία αξιολόγησης αυτών των δύο κορυφαίων βαθμίδων στο πλαίσιο της περιφερειακής δομής της εκπαίδευσης.

Κύριε Υπουργέ, αν θέλετε να υπερασπιστείτε αποτελεσματικά το νομοθέτημά σας ορίστε σήμερα με συγκεκριμένο τρόπο ποιες είναι οι διαδικασίες, ποια τα κριτήρια αξιολόγησης και ποιο το περιεχόμενο των διευθυντών εκπαίδευσης και των προϊσταμένων γραφείων εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιών. Διότι αλλιώς δικαιολογείται, κύριε Υπουργέ, με ενισχυμένο τρόπο η υποψία –δεν λέω η επιλογή, διότι μακριά από εμένα η δίκη προθέσεων- ότι θέλετε να διαμορφώσετε συνθήκες όπου ακόμα και η αξιολόγηση θα υπηρετεί διοικητικό και μάλιστα ασφυκτικό έλεγχο.

Με αυτές τις σκέψεις καταψηφίζουμε όλα τα άρθρα αυτής της ενότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Βουλευτής του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Γεώργιος Αμπατζόγλου ζητά ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό. Εγκρίνει το Σώμα:

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

Κύριε Υπουργέ, τις τροποποιήσεις-διορθώσεις που έχετε να τις καταθέσετε για τα Πρακτικά.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά σύσταση του Προέδρου και για την αποφυγή σύγχυσης επαναλαμβάνω τις προτεινόμενες διορθώσεις της πρώτης ενότητας των άρθρων.

Πρώτον, από το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 3 παράγραφος 1 διαγράφεται η φράση «εφόσον είναι υπάλληλοι του ευρύτερου δημόσιου τομέα».

2. Η περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται ως εξής: «α) Τα προσόντα και τα κριτήρια επιλογής των προϊσταμένων των γραφείων εκπαίδευσης και των διευθυντών των πειραματικών σχολείων, στα οποία περιλαμβάνονται ιδίως η υπηρεσιακή κατάσταση και η συνολική εκπαιδευτική υπηρεσία των υποψηφίων, οι μεταπτυχιακές σπουδές, η μετεκπαίδευση, η επιμόρφωση, η γνώση ξένων γλωσσών, η εμπειρία στην άσκηση διοικητικού και παιδαγωγικού έργου και η εν γένει επιστημονική και παιδαγωγική συγκρότηση αυτών».

3. Στο άρθρο 3 παράγραφος 4 η τελευταία φράση «τετρακόσια σαράντα και είκοσι εκατοστά (440,20) ευρώ» αντικαθίσταται με τη φράση «τετρακόσια σαράντα (440) ευρώ».

4. Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 μετά τις λέξεις «τις εκθέσεις αυτοαξιολόγησης των σχολικών μονάδων» προστίθεται η φράση «που συντάσσονται από το σύλλογο διδασκόντων».

Παραδίδω για τα Πρακτικά τη σελίδα.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Πέτρος Ευθυμίου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο έχει ως εξής:

«1. Από το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 3 παρ. 1 διαγράφεται η φράση «εφόσον είναι υπάλληλοι του ευρύτερου δημόσιου τομέα».

1. Η περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται ως εξής:

«α) τα προσόντα και τα κριτήρια επιλογής των προϊσταμένων των γραφείων εκπαίδευσης και των διευθυντών των πειραματικών σχολείων, στα οποία περιλαμβάνονται ιδίως η υπηρεσιακή κατάσταση και η συνολική εκπαιδευτική υπηρεσία των υποψηφίων, οι μεταπτυχιακές σπουδές, η μετεκπαίδευση, η επιμόρφωση, η γνώση ξένων γλωσσών, η εμπειρία στην άσκηση διοικητικού και παιδαγωγικού έργου και η εν γένει επιστημονική και παιδαγωγική συγκρότηση αυτών».

3. Στο άρθρο 3 παρ. 4 η τελευταία φράση «τετρακόσια σαράντα και είκοσι εκατοστά (440,20) ευρώ» αντικαθίσταται με τη φράση «τετρακόσια σαράντα (440) ευρώ».

4. Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 μετά τις λέξεις «τις εκθέσεις αυτοαξιολόγησης των σχολικών μονάδων» προστίθεται η φράση «που συντάσσονται από το σύλλογο διδασκόντων».)

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δώστε μου όμως, κύριε Πρόεδρε, αυτόν τον χρόνο, γιατί ξέρετε ότι είναι διαδικαστικός και είναι κατά σύστασή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Καλώς, κύριε Υπουργέ. Είπαμε ότι θα υπάρξει ανοχή, όχι μόνο για εσάς, αλλά και για όλους τους συναδέλφους.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, περνώντας τώρα στη συζήτηση των άρθρων θέλω να πω ότι υπήρξαν ως τώρα και ουσιώδεις παρατηρήσεις με διαφορετικές αντιλήψεις, αλλά κυρίως –και δυστυχώς- για άλλη μια φορά η συζήτηση έγινε σε ένα επίπεδο φόβου για την κομματική χειραγώγηση, τη χρήση αυτών των ρυθμίσεων για τον κομματικό έλεγχο.

Ειλικρινά, δεν μπορώ να μπω σε αυτήν τη συζήτηση για δύο λόγους. Πρώτον, γιατί, κατά τη γνώμη μας τουλάχιστον, είναι απολύτως διαυγές –και όχι μόνο στη σύγκριση με το προεδρικό διάταγμα της Νέας Δημοκρατίας, που μόλις πριν εφτά χρόνια αποτύπωσε μία αντίστοιχη πρόταση- είναι διαυγές από τη φύση των διαδικασιών οι οποίες προτείνονται είτε για την αποκέντρωση είτε για την αξιολόγηση είτε για τη δημιουργία του οργανισμού επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ότι δεν μπορεί να εμφολωρήσει ο κομματισμός. Δεν υπάρχει καμία προοπτική ή δυνατότητα μετεξέλιξης αυτών των θεσμών σε αντικείμενο πλάγιων –γιατί αυτό θα ήταν- χειρισμών, υπό την έννοια της κομματικοποίησης της εκπαίδευσης.

Πραγματικά νομίζω –και το λέω ειλικρινά- ότι δεν μπορεί η Βουλή των Ελλήνων να συζητά με τη λογική του φόβου, ειδικά όταν είναι πλέον ένα μακρό κεκτημένο και της ελληνικής κοινωνίας στο σύνολό της και της εκπαίδευσης ειδικότερα η δημοκρατική συμμετοχή στους θεσμούς, ο έλεγχος είτε από αιρετούς εκπροσώπους είτε από τα συνδικάτα είτε από την ίδια την ενεργοποιημένη βάση των εκπαιδευτικών ώστε να αποτραπεί κάθε περίπτωση να σκεφτεί έστω κάποιος τη χειραγώγηση.

Από την άλλη μεριά, θα ήθελα να πω ότι στοιχεία που αναφέρθηκαν ως ενδεικτικά του ότι υποκρύπτονται τάσεις χειραγώγησης θα έπρεπε να αντιμετωπισθούν πιο υπεύθυνα και πιο σοβαρά.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έχουμε τονίσει ότι τα στοιχεία αυτά είναι στη διάθεση του καθενός. Εδόθησαν και στη Διδακτική Ομοσπονδία Ελλάδος και στην Ομοσπονδία Λειτουργ-

γών Μέσης Εκπαίδευσης. Και, κύριε Χαλκίδη, ειδικά από εσάς θα περίμενα να είχατε απευθυνθεί στους συνδικαλιστικούς φορείς, αν όχι σε εμάς, για να πάρετε την πρόταση του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας για τη συγκρότηση των κριτηρίων αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Απευθύνθηκα.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σας βεβαιώ ότι από όσα συγκράτησα από την ομιλία σας βλέπω ότι είναι απόλυτη η συγγένεια αυτών που είπατε με αυτά που από το Μάιο έχει καταθέσει το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας ως πρόταση συζήτησης στους εκπαιδευτικούς φορείς.

Γιατί λοιπόν να συγκρουόμαστε στη Βουλή; Γιατί να εμφανίζεται ότι υπάρχει μία άλλη άποψη ή εκδιπλώνεται μία άλλη λογική, όταν σας βεβαιώ ότι αυτά που θέσατε είναι αυτά που αποτελούν ήδη από το Μάιο υλικό επεξεργασίας του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας, που έχει δοθεί επισήμως και στη Διδακτική Ομοσπονδία Ελλάδος και στην Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης και στην Ομοσπονδία των Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών- Λειτουργών;

Άρα θα κέρδιζε και η Βουλή χρόνο, θα κερδίζαμε και όλοι καλή πίστη, όταν βλέπαμε ότι κινούμαστε στην ίδια κατεύθυνση.

Δεύτερον, κύριε Κουβέλη, αναφερθήκατε σε ένα θέμα που κατά τη γνώμη σας τεκμηριώνει την υποψία ότι ο Υπουργός θα προσδιορίσει πώς θα κριθεί ο προϊστάμενος ή ο σύμβουλος στο παιδαγωγικό έργο του. Με συγχωρείτε, αλλά αναφέρω ένα μόνο στοιχείο από το υλικό που προσδιορίζει τη δράση μας. Είναι από τον αντιπρόεδρο του Τμήματος Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, τον κ. Κωνσταντίνο, και είναι ο τόμος ο οποίος προέρχεται από την αποδελτίωση των εκθέσεων των σχολικών συμβούλων.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Σας ανέφερα ο νόμος τι λέει.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Αν μου επιτρέπετε, να σας πω τι λέει. Θέλω να είμαι ακόμα πιο σαφής, γιατί πιστεύω ότι η σημερινή συζήτηση απευθύνεται στους Έλληνες εκπαιδευτικούς και στην ελληνική κοινωνία όσο και σε εμάς στη Βουλή.

Δεν υπάρχει μέχρι σήμερα πουθενά αποτύπωση και μάλιστα μέσα από διαδικασία συναίνεσης για το πώς θα κριθεί ένας προϊστάμενος ή ένας σχολικός σύμβουλος για το παιδαγωγικό του έργο, γιατί δεν αναφερόμαστε στο διδακτικό του έργο στην τάξη. Υπάρχει μία κρίσιμη, αποφασιστική απόχρωση, που όποιος εκπαιδευτικός μας ακούει, το νιώθει, γιατί είναι άλλης τάξεως το θέμα. Μιλάμε για την παιδαγωγική συγκρότηση του στελέχους και όχι για τη διδακτική επάρκεια στην τάξη.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Μου επιτρέπετε μία διακοπή για να σας ρωτήσω κάτι;

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Όχι, κύριε Κουβέλη, γιατί θέλω να τελειώσω με το τι εννοώ. Θέλω να αναφέρω και ένα άλλο παράδειγμα που αναπτύχθηκε από τον κ. Καστανίδη εδώ.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Θέλω να ρωτήσω τι θα βάλετε στην υπουργική απόφαση.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Επιτρέψτε μου, κύριε Κουβέλη, γιατί θέλω να απαντήσω ενιαία σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Σας παρακαλώ, κύριε Κουβέλη.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων):

Σας θυμίζω την απάντησή μου στον κ. Καστανίδη, όταν αναφέρθηκε σε μία πολύ εμπειριστατωμένη, αντίστοιχη με τη δική σας τοποθέτηση, στο ποια θα είναι η καθοδήγηση των περιφερειακών κέντρων μορφωτικής στήριξης από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και γιατί να είναι υπουργική απόφαση και όχι προεδρικό διάταγμα.

Είπαμε πάρα πολύ καθαρά ότι όταν ξεκινάς έναν τέτοιο θεσμό με τόσο ευπαθείς σχέσεις, όσον αφορά την παιδαγωγική και επιστημονική καθοδήγηση, αυτό θα σήμαινε ότι είσαι σε ένα λευκό έδαφος, σε μία μηδενική βάση, ώστε να είσαι έτοιμος να το προσδιορίσεις με προεδρικό διάταγμα. Δεν είναι έτοιμη σ'

αυτό το σημείο η εκπαίδευση, δεν έχει δοκιμάσει αυτές τις σχέσεις που εγκαθιδρύονται τώρα.

Τα συμβουλευτικά κέντρα της περιφέρειας με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο πρέπει σε μία γόνιμη σχέση να διαμορφώσουν τη δυναμική τους και να αντλήσουμε από εκεί όλοι -και όχι μόνο η Κυβέρνηση, αλλά και οι εκπαιδευτικοί φορείς και τα κόμματα- το υπόδειγμα της δυναμικότερης αρτιότερης συνεργασίας και να δώσουμε μετά μορφή προεδρικού διατάγματος μ' αυτήν τη δεσμευτικότητα, την πληρότητα και την ακρίβεια που πρέπει να περιέχει.

Άρα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αν δρούμε με την καχυποψία, δρούμε πολλές φορές και ερήμην του κατ' εξοχήν ευαίσθητου χώρου στον οποίον πρέπει να προσδιορίσει με διαυγή τρόπο η εκπαιδευτική κοινότητα, μέσα από την εμπειρία της εφαρμογής νέων θεσμών, την πιο γόνιμη και παραγωγική διαμόρφωσή των σχέσεων.

Ένα τελευταίο στοιχείο για τα στελέχη εκπαίδευσης: Κύριε Χαλκίδη, σας άκουσα από την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων με πολλή προσοχή. Σ' αυτό το θέμα πράγματι έχετε μία άλλη πρόταση, την πρόταση που είναι να αποτελεί ο περιφερειακός Διευθυντής υπηρεσιακή εξέλιξη.

Η δική μας σκέψη είναι πολύ πιο συγκεκριμένη και -αν θέλετε- συνδέεται στενά με την ιδιαιτερότητα αυτής της αποσυγκέντρωσης εξουσιών, αλλά και της αποκέντρωσης εξουσιών και με τα πολύπλοκα θέματα, τα οποία θα κληθούν να χειριστούν αυτοί οι δεκατρείς περιφερειακοί διευθυντές, οι οποίοι σας θυμίζω ότι πιθανόν στην πορεία να επωμισθούν και άλλα καθήκοντα, αν γίνουν -για παράδειγμα- διαφορετικές ρυθμίσεις στις αρμοδιότητες με τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Μπορεί να ξαναγυρίσουν ορισμένες αρμοδιότητες, όπως, για παράδειγμα, η διακίνηση των μαθητών, όπου ο περιφερειακός διευθυντής θα πρέπει να υποκαταστήσει το σημερινό ρόλο των νομαρχιών στην υπογραφή της συμβάσεως με τα ΚΤΕΛ και στην επιλογή των κατάλληλων μέσων.

Μιλάμε επομένως, κύριε Κουβέλη, και αναφέρομαι και σ' εσάς όσο και στον κ. Χαλκίδη, για ένα στέλεχος το οποίο κατ' εξοχήν πρέπει να είναι προικισμένο με όλα τα στοιχεία των αντικειμενικών κριτηρίων που διαμορφώνει αυτή η επιτροπή που είναι εξαμελής και όχι τριμελής. Προσέξτε ποιοι είναι: Είναι ο γενικός γραμματέας, ο εκπρόσωπος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και ανά ένας από τους εκπροσώπους των συμβουλίων επιλογής, είτε σχολικών συμβούλων είτε περιφερειακών διευθυντών, που είναι ένας της πρωτοβάθμιας και ένας της δευτεροβάθμιας και πάλι ένας της πρωτοβάθμιας και ένας της δευτεροβάθμιας. Άρα, είναι εξαμελής.

Αυτοί οι άνθρωποι πρέπει μαζί με όλα τα προσόντα που περιγράφονται με ακρίβεια και οδηγούν σε αξιολογική σειρά, να είναι σε θέση μαζί με τον πλούτο τους, ως εκπαιδευτικών, να αποτελούν κυρίως διοικητικά στελέχη αιχμής ικανά να αντιμετωπίσουν τα απολύτως σύνθετα προβλήματα, που εναποθέτει αυτήν τη στιγμή σε περιφερειακό επίπεδο η εκπαίδευση στους περιφερειακούς διευθυντές.

Κατά τούτο ο εκάστοτε Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας, ο οποίος επιλέγεται από όλες τις κυβερνήσεις όλων των εποχών, κυρίως για τη διοικητική του επάρκεια, είναι αυτός που κατ' εξοχήν προϊστάται για να κρίνει μια κυρίως πλευρά του ρόλου του υποψηφίου περιφερειακού διευθυντή, που είναι η σχέση στελέχους με ένα σύνθετο όγκο και διοικητικών προβλημάτων και σχέσεων με άλλες υπηρεσίες, όχι μόνο τη στενή ματιά της εκπαιδευτικής επάρκειας που αποτελεί ούτως ή άλλως τον πλήρη και θεμελιωμένο φάκελο συνεκτιμώμενων κριτηρίων που περιλαμβάνονται εδώ.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι είμαστε σε ένα μεγάλο και καλό βήμα για έναν εκδημοκρατισμό της εκπαίδευσης, για την εγκαθίδρυση μιας αξιοκρατίας, για τη δημιουργία θετικών κινήτρων στους εκπαιδευτικούς. Το νιώθουν οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί μέσα απ' αυτό το νομοσχέδιο και δεν χρειάζεται να δηλητηριάζουμε και τις συμπεριφορές μας και τη Βουλή των Ελλήνων με το φόβο

πραγμάτων που μπορεί τάχα να συμβούν. Τουλάχιστον όμως αν συμβαίνουν, είναι κάπου έξω απ' αυτό το νομοσχέδιο και έξω από τις διαδικασίες που εγκαθιδρύει. Γι' αυτό το προσאיζουμε απολύτως ως πράξη μιας ακηδεμόνευτης δημοκρατικής εκπαίδευσης, όπως το ΠΑΣΟΚ εδώ και είκοσι χρόνια την υπηρετεί και που όπως φαίνεται, χάρη στην ευθύνη του, θα την υπηρετεί για πολύ καιρό ακόμα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κεφαλογιάννης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Υπουργέ, απορώ γιατί φέρατε ένα τέτοιο νομοθέτημα προς συζήτηση στη Βουλή, όταν εσείς ο ίδιος δεν το υποστηρίζετε με θέρμη. Επίσης απορώ γιατί μετά από την καλόπιστη κριτική που ακούσατε απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής και τους συναδέλφους ακόμα και της κυβερνητικής παράταξης δεν το αποσύρετε.

Χθες ο παριστάμενος κύριος Υφυπουργός στη δευτερολογία του -εσείς απουσιάζατε και αυτό δεν είναι μομφή, γιατί οφείλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι ο παριστάμενος Υπουργός παρακολούθησε τις εργασίες και της Επιτροπής αλλά και τώρα στην Ολομέλεια της Βουλής καθ' όλο το διάστημα που συζητούσαμε το νομοσχέδιο. Μας είπε λοιπόν ο κύριος Υφυπουργός: Γιατί δεν ψηφίζετε αυτό το νομοθέτημα; Γιατί δεν το ψηφίζετε επί της αρχής; Γιατί δεν ψηφίζετε κάποια βασικά άρθρα; Αφού στους τίτλους συμφωνούμε. Μα, ασφαλώς συμφωνούμε στους τίτλους. Με χαρά διαπιστώνουμε ότι, έστω και με καθυστέρηση είκοσι χρόνων, προσεγγίσατε και εσείς αυτές τις θέσεις.

Συμφωνούμε λοιπόν επιτέλους στους τίτλους, όπως συμφωνήσαμε και σε άλλα μεγάλα θέματα, -δεν είναι της ώρας να επεκταθούμε- αλλά δεν φτάνουν οι τίτλοι. Χρειάζεται και το περιεχόμενο. Δεν χρειάζεται το κουστούμι. Γιατί κουστούμι χωρίς περιεχόμενο είναι άδειο σακί. Είναι άδειο σακί το νομοθέτημα που φέρνετε σήμερα προς συζήτηση στη Βουλή. Πολύ φοβάμαι, κύριε Υπουργέ, πως θα είναι άλλη μια αποτυχία στο φαύλο κύκλο των αποτυχημένων μεταρρυθμίσεων των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ της τελευταίας εικοσαετίας στο χώρο της Παιδείας. Πολύ φοβάμαι ότι η εισοδος σας στη Βουλή ή στην πολιτική θα συνδεθεί με μια αποτυχία, μια ατομία σε ένα βασικό νομοσχέδιο για την πορεία της ελληνικής παιδείας και γενικότερα της προκοπής της ελληνικής νεολαίας.

Το συζητούμενο νομοσχέδιο δείχνει τη γύμνια της εκπαιδευτικής πολιτικής, την ατομία της πρωτοβουλίας της Κυβέρνησης και μας οδηγεί σ' ένα συμπέρασμα: Προσπάθεια κομματισμού, ελέγχου της εκπαίδευσης, κατάργηση κάθε έννοιας αξιοκρατίας και αξιολόγησης. Αυτά είναι τα χαρακτηριστικά του σημερινού νομοσχεδίου.

Είχα χθες την ευκαιρία να σας παραθέσω κάποια στοιχεία για το τι συνέβη όλα αυτά τα χρόνια με τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ τόσο στο θέμα της αξιολόγησης όσο και στο θέμα της επιμόρφωσης. Σας παρέθεσα τις πρωτοβουλίες που πήρε η Νέα Δημοκρατία, που καταργήσατε για μικροκομματικές σκοπιμότητες για μικροκομματικά παιχνίδια.

Εσείς, κύριε Υπουργέ, προσπαθήσατε στην πρωτολογία σας να κάνετε μία ιστορική αναδρομή από το 1974 να δώσετε τα εύσημα στις κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας, στον Κωνσταντίνου Καραμανλή, στον Γεώργιο Ράλλη. Κάποιοι άλλοι συνάδελφοι μιλούν για την επιτυχημένη πολιτική του Γιώργου Σουφλιά κ.ο.κ. Η Κυβέρνησή σας όμως τι έκανε; Η Κυβέρνησή σας καταδίκασε το εκπαιδευτικό μας σύστημα στο να μην αξιολογείται ούτε το εκπαιδευτικό μας σύστημα ούτε οι εκπαιδευτικοί για είκοσι ολόκληρα χρόνια.

Αλλά ας έρθουμε στα άρθρα. Άρθρο 3, περιφερειακή οργάνωση. Εσείς οι ίδιοι θεσμοθετήσατε, πριν δύο χρόνια, την οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών, άρθρο 14 του ν. 2817. Είναι αυτό εκπαιδευτική μεταρρύθμιση; Είναι αυτό εκπαιδευτική πολιτική μέσα σε δύο χρόνια η ίδια κυβέρνηση με άλλο Υπουργό να φέρνει προς ψήφιση στη Βουλή ακριβώς τα αντίθετα, όπως γίνεται με την αξιολόγηση στο ίδιο νομοσχέδιο; Είναι πολιτική να τροποποιείτε διατάξεις πριν τις δούμε να

εφαρμόζονται στην πράξη;

Και τι κάνετε σήμερα; Καθιερώνετε τον κομματισμό στην αξιολόγηση και την οργάνωση του Υπουργείου σας. Γιατί πώς είναι δυνατόν να υπάρχουν στο ανώτατο επίπεδο της εκπαίδευσης μετακλητοί δημόσιοι υπάλληλοι και όχι στελέχη της εκπαίδευσης, τα οποία εξελισσόμενα θα καταλαμβάνουν τις αντίστοιχες θέσεις. Αυτή είναι η θέση του κόμματός μας. Αυτό θέλουμε. Γιατί δεν το κάνει το Υπουργείο; Γιατί δεν το κάνει ο παριστάμενος Υπουργός; Γι' αυτό κατηγορούμε για κομματισμό τη σημερινή Κυβέρνηση.

Πως είναι δυνατόν να απουσιάζουν τα αντικειμενικά κριτήρια και βασικά κριτήρια επιλογής των υποψηφίων να είναι ομιχλώδη, μη μετρήσιμα και μη αντικειμενικά κριτήρια;

Σας διάβασα: Το άρθρο 3 παράγραφος 1. Τι λέει το άρθρο αυτό του νομοσχεδίου; «Για την εφαρμογή προγραμμάτων και καινοτομιών». Τι καταλαβαίνετε εσείς; «Για την αντιμετώπιση εκπαιδευτικών προβλημάτων». Που είναι η σαφήνεια; Πού είναι το αντικειμενικό κριτήριο; «Για την ανάληψη πρωτοβουλιών και λήψη απόφασης». Λέει τίποτα αυτό; Αυτά είναι τα αντικειμενικά κριτήρια που θεσπίζει το νομοσχέδιό σας ...

ΠΙΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρη - σκευμάτων): Διαβάσατε το 1/3. Γιατί δεν διαβάζετε και το υπόλοιπο;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Διαβάσατε εσείς όλο το άρθρο στη δευτερολογία σας, κύριε Υπουργέ, γιατί διαβάζετε τα μισά και θα τα πούμε και παρακάτω στο θέμα της επιμόρφωσης. Όλα όσα αναφέρετε στο άρθρο αυτό είναι μια έκθεση ιδεών.

Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Περιφερειακών Διευθυντών. Κομματικό στέλεχος που θα ορίζει όλη την ιεραρχία της διοίκησης. Σας το είπα πάρα πολύ αναλυτικά ο εισηγητής του κόμματός μας ο κ. Χαλκίδης. Είτε το πάρετε από την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και ανεβαίνετε προς τα πάνω την ιεραρχία της εκπαίδευσης, είτε το πάρετε από το διορισμό του περιφερειακού διευθυντή και φτάσατε μέχρι τον εκπαιδευτικό είναι όλοι διορισμένοι και εκλεγμένοι από διορισμένους. Για ποια αξιολόγηση εκπαιδευτικών μιλάμε; Θέλετε αντικειμενικά κριτήρια; Βάλτε αντικειμενικά κριτήρια.

Έφτασε στο σημείο να συγκρίνει τη μεταρρύθμισή σας ο δικός σας, από την Πλειοψηφία αξιότιμος Βουλευτής, κ. Λοβέρδος και να αναπολεί χθες στην εισήγησή τους -πολύ σοβαρή εισήγηση- τους επιθεωρητές, κύριε Υπουργέ ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Μα, βέβαια από εκεί άρχισε η τραγωδία της εκπαίδευσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Από εκεί άρχισε, κύριε Πρόεδρε.

Όταν κάνει τη σύγκριση ο δικός σας Βουλευτής των επιθεωρητών εκείνης της εποχής με τα κριτήρια, τα οποία βάζετε εσείς στο δικό σας νομοσχέδιο, καταλαβαίνετε ποια απαξίωση έχει η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που προτείνετε και πόσο προδιαγεγραμμένη είναι η αποτυχία της στο άμεσο μέλλον.

ΠΙΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρη - σκευμάτων): Θέλετε να επιστρέψουμε στους επιθεωρητές, κύριε Κεφαλογιάννη; Δεν κατάλαβα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Απαντήστε στον κ. Λοβέρδο, το συνάδελφό σας, είναι στο ΠΑΣΟΚ. Εμείς σας είπαμε τι πρέπει να κάνετε ...

ΠΙΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρη - σκευμάτων): Εσείς μιλάτε. Θέλετε να επιστρέψουν; Πέστε το.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Σας είπα. Να εφαρμόσετε το προεδρικό διάταγμα 320 του Γιώργου Σουφλιά και, αν θέλετε, αφού βελτιώσατε τις διατάξεις αυτού του διατάγματος. Είναι σαφής η θέση. Αυτό δεν το κάνατε. Τι κάνατε; Καταργήσατε μετά από τις εκλογές του 1993 το προεδρικό διάταγμα για να το φέρετε επτά χρόνια αργότερα, αφού βέβαια το είχατε καταργήσει το 1982 για να το ξανασυζητήσουμε με πρόταση της Νέας Δημοκρατία το 1993.

Κάνει η Ελλάδα δεκαετίες με τα αποτελέσματα τα οποία σας

περιέγραφα και στην πρωτολογία μου. Θέλετε να σας αναφέρω ξανά τα στοιχεία; Τελευταία στην εκπαιδευτική δαπάνη, τελευταία στη δαπάνη για μαθητές, τελευταία στους μισθούς για εκπαιδευτικούς, τελευταία στη χρήση νέων τεχνολογιών, τελευταία στην επάρκεια της σχολικής στέγης, τελευταία στις επιδόσεις των μαθητών σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ. Και πού είναι πρώτη η Ελλάδα; Η Ελλάδα είναι πρώτη στην οικογενειακή δαπάνη. Γι' αυτήν τη μεταρρύθμιση μιλάτε; Δεν ακούσατε συναδέλφους σας από το ΠΑΣΟΚ; Είπαν ότι η εικοσαετία του ΠΑΣΟΚ οδήγησε την Ελλάδα στο να έχει ταξική εκπαίδευση. Αυτό είπαν οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ. Έχουν άδικο;

Δεν έχει απαξιωθεί το δημόσιο σχολείο; Δεν ήμασταν μαθητές εμείς τη δεκαετία του '70 και άλλοι παλαιότερα; Δεν ξέραμε ποια ήταν η δύναμη των δημόσιων σχολείων; Δεν σας είπε ο κ. Πάγκαλος στην επιτροπή για τα πρότυπα σχολεία που καταστράφηκαν με την πολιτική του ΠΑΣΟΚ τη δεκαετία του '80 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα; Δεν σας τα λέμε εμείς, δεν τα λέει η Νέα Δημοκρατία, τόσα χρόνια; Τα λένε άνθρωποι οι οποίοι γνωρίζουν το εκπαιδευτικό μας σύστημα, οι οποίοι καταλαβαίνουν το πρόβλημα της παιδείας, οι οποίοι ζουν την καθημερινή πραγματικότητα, οι οποίοι γνωρίζουν, κύριε Υπουργέ, όπως και εσείς και εγώ ότι έχουν τη δυνατότητα να πάνε το παιδί τους σ' ένα ιδιωτικό σχολείο. Αλλά τι γίνεται με τα παιδιά του Α' και Στ' Διαμερισματος του Δήμου των Αθηνών; Σας το περιέγραφα και χθες.

Τέλος, δεν δίνετε σαφείς απαντήσεις για το τι θέλετε. Θέλετε να ψηφίσετε το νομοσχέδιο και να επιδοθείτε στο κομματικό έργο της άλωσης της εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Μητσotάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ομολογώ ότι θαυμάζω και τον κύριο Υπουργό και τον συνάδελφο εισηγητή της Πλειοψηφίας για την αυτάρκεια την οποία έχουν και για την αυτοϊκανοποίηση που εκφράζουν για το νομοσχέδιο που προτείνει το κόμμα τους.

Υπάρχει καμία αμφιβολία, κύριε Πρόεδρε, ότι το ΠΑΣΟΚ το 1981 κατήργησε κάθε αξιολόγηση και του εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού; Ήταν η ηρωική περίοδος της ισοπέδωσης προς τα κάτω!

Είναι αλήθεια, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ—εγώ δεν θα το αρνηθώ— ότι εμείς οι Έλληνες ως φυλή, έχουμε ορισμένα στοιχεία άρνησης, δεν θα έλεγα ζήλιας, και δεν μας αρέσει πολλές φορές η διάκριση προς το καλύτερο. Τα υποδειγματικά καλύτερα σχολεία της Ελλάδος πάντοτε και στο παρελθόν, συναντούσαν τον φθόνο και πολλές φορές καταργήθηκαν αδικαιολόγητα. Ο συνάδελφος κ. Πάγκαλος καλά έκανε και το θύμισε. Αλλά αυτό, το να ισοπεδώσεις πλήρως την παιδεία, να καταργήσεις κάθε αξιολόγηση, μόνο το ΠΑΣΟΚ μπορούσε να το επιχειρήσει. Και το έκανε, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, με πάθος.

Δεν ξέρω ο κύριος Υπουργός γιατί με τόση αυτάρκεια και κατηγορηματικότητα ρωτά αν θα θέλαμε να μείνουν οι επιθεωρητές ή να μη μείνουν. Εγώ, ήθελα τότε να μείνουν οι επιθεωρητές, κύριε Υπουργέ και πιστεύω ότι ήταν δραματικό λάθος το ότι τους κατήργησε το ΠΑΣΟΚ εκείνη την εποχή και τους κυνήγησε με πάθος. Ο επιθεωρητής επιτέλους, απετέλεσε την κατακλείδα μιας υπηρεσιακής εξέλιξης. Ήταν ο ανώτερος στην ιεραρχία μόνιμος εκπαιδευτικός. Δεν ήταν ο φυτευτός, ο μετακλητός, ο κομματικός. Μπορεί ορισμένοι να μην είχαν την επάρκεια την οποία θα θέλαμε, ήταν όμως ασφαλώς, ό,τι καλύτερο είχε την εποχή εκείνη η παιδεία.

Και θεώρησαν ότι είναι ευτυχίες, κύριοι συνάδελφοι, στο ΠΑΣΟΚ, διότι το κατήργησαν. Όταν ήρθε η Νέα Δημοκρατία επανέφερε την αξιολόγηση και του εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού. Νομίζω ότι τα δύο νομοθετήματα της Νέας Δημοκρατίας, του κ. Σουφλιά εκείνης της εποχής, ήταν σωστά νομοθετήματα. Δυστυχώς ξαναήρθε το ΠΑΣΟΚ και το ξανακατήργησε. Και έπρεπε να περάσουν επτά χρόνια, για να έρθει ο σημερινός Υπουργός και να ξαναφέρει την αξιολόγηση. Μιλώ

επί γενικής αρχής.

Και πανηγυρίζετε, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ; Πανηγυρίζετε επειδή μετά από είκοσι χρόνια ξαναγυρίζετε εκεί από όπου δεν έπρεπε να έχετε φύγει; Νομίζετε ότι μπορείτε να υποστηρίξετε με δύναμη και με πειθώ και τη μια πολιτική και την άλλη πολιτική και να ζητάτε τα ρέστα από τη Νέα Δημοκρατία, η οποία επιτέλους ήταν εκείνη, η οποία σας έδωσε τις γενικές γραμμές της πολιτικής που ακολουθείτε;

Ό,τι γίνεται με την εξωτερική πολιτική, κύριε Πρόεδρε, ό,τι γίνεται με την οικονομική πολιτική, το ίδιο γίνεται και με την πολιτική της παιδείας. Ξαναγυρίζετε στην πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, που την καταργήσατε δύο φορές, το 1981 και το 1993.

Από εκεί και πέρα, κύριε Πρόεδρε, εγώ θα ήθελα να πω ότι ασφαλώς η όποια αξιολόγηση είναι καλύτερη από την καμιά αξιολόγηση. Δεν θα είμαι εγώ εκείνος, ο οποίος θα πω ότι θα ήταν καλύτερα να μην έχουμε καμιά αξιολόγηση. Ας έχουμε μια αξιολόγηση επιτέλους και ας είναι όχι ικανοποιητική.

Αλλά, κύριε Υπουργέ, η θέση της Νέας Δημοκρατίας ότι δεν μπορούμε να στηριζόμαστε, να στηρίζεται γενικότερα η Δημόσια Διοίκηση σε μετακλητούς, είναι σωστή. Αυτή είναι αναντιρρήτως η πολιτική που έπρεπε να ακολουθήσετε.

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία, κύριε Πρόεδρε—και το έχουμε ζηήσει τα τελευταία χρόνια με τις προσπάθειες που γίνονται, αναζητώντας μετακλητούς περιφερειάρχες οποιουδήποτε τομέα— ότι δεν πετύχαμε. Πρόσφατο παράδειγμα είναι το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, όπου εγώ πιστεύω ότι πράγματι ο Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας έκανε μία ειλικρινή προσπάθεια να αναζητήσει ανθρώπους.

Δεν τους βρήκατε εύκολα, κύριε Πρόεδρε. Εγώ δέχομαι ότι υπάρχουν άνθρωποι με σύγχρονη μόρφωση, οι οποίοι γνωρίζουν καλύτερα τα σημερινά προβλήματα, οι οποίοι έχουν μετεκπαίδευση στο εξωτερικό, αλλά δεν είναι οι καταλληλότεροι για να ασκήσουν διοίκηση στην υψηλότερη βαθμίδα.

Εγώ πραγματικά πιστεύω, μαζί με τη Νέα Δημοκρατία, ότι αναντιρρήτως είναι καλύτερα να έχουμε έναν προϊστάμενο, ο οποίος να εξελίσσεται υπηρεσιακά στην κορυφή της πυραμίδας.

Άλλωστε, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να θυμίσουμε στον κύριο Υπουργό, ο οποίος πρέπει να το γνωρίζει, το δράμα που παίζεται με τη Δημόσια Διοίκηση γενικότερα, που καταργήσατε τους βαθμούς και την αξιολόγηση και επανέρχεσθε τώρα, τα τελευταία χρόνια, αγωνιωδώς και προσπαθείτε να ξαναφτιάξετε Δημόσια Διοίκηση. Όλα αυτά συνδέονται μεταξύ τους και το ΠΑΣΟΚ φέρει ένα μεγάλο βάρος στους ώμους του.

Από εκεί και πέρα, σας άκουσα, κύριε Υπουργέ, να διαμαρτύρεσθε τόσο έντονα γι' αυτούς οι οποίοι—άπαγε της βλασφημίας—κατηγορούν την Κυβέρνησή σας για κομματισμό. Μα, δεν υπήρξε ποτέ, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, στο παρελθόν κυβέρνηση, η οποία να διευθύνεται κατ' αυτόν τον απόλυτο τρόπο από το κόμμα, όπως διευθύνεται η σημερινή Κυβέρνηση του εκσυγχρονιστή κ. Σημίτη και στα μεγάλα θέματα και στα μικρά και στα μεσαία. Το κόμμα είναι εκείνο το οποίο τελικά αποφασίζει.

Σήμερα στον τραπεζικό τομέα, σε όλους τους τομείς, το κόμμα είναι εκείνο το οποίο τελικά αποφασίζει, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, και γι' αυτό υπάρχει αυτή η κατάρα και δεν μπορείτε να κάνετε ούτε αποκρατικοποίηση ούτε καμιά πολιτική, διότι οι συνδικαλιστές είναι εκείνοι οι οποίοι αποφασίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Επεκταθήκατε, κύριε Πρόεδρε. Παρακαλώ αναφερθείτε στα άρθρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κατά τη γνώμη μου, κύριε Πρόεδρε, είναι σχετικό αυτό με αυτό το οποίο λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το κατανώ, αλλά με όλη την εκτίμηση που σας έχω, οι αποκρατικοποιήσεις δεν αναφέρονται στα άρθρα...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Το κόμμα είναι εκείνο, το οποίο διευθύνει σήμερα. Και είναι βέβαιο, κύριε Υπουργέ, ότι από την ώρα που δεν δίνετε εγγυήσεις, ο περιφερειάρχης ο οποίος θα διοριστεί, δεν θα διοριστεί με κάποια κριτήρια. Δεν έχετε την καλή μαρτυρία για να μας πείσετε ότι θα επιλέξετε

τους καταλληλότερους ανθρώπους. Γι' αυτό η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας ήταν η καλύτερη.

Εγώ προσωπικά πιστεύω ότι δεν θα έπρεπε να έχετε καταργήσει τους νόμους του κ. Σουφλιά. Η παιδεία θα ήταν πολύ καλύτερη, αν δεν κάναμε αυτούς τους πειραματισμούς και το πήγαινε-έλα που γίνεται.

Δέχομαι, όμως, ότι εν πάση περιπτώσει αυτό το οποίο κάνετε είναι καλύτερο από εκείνο το οποίο υπήρχε. Και θα ήθελα πάρα πολύ αν θα ήταν δυνατόν να ξανασυζητήσουμε το θέμα για να υπάρξει αξιολόγηση του εκπαιδευτικού η οποία να μπορεί να σταθεί στην κοινή συνείδηση.

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι το πρόβλημα της παιδείας πρέπει να το δούμε όλοι μας έξω από τα κομματικά πλαίσια και έξω από κομματικούς φανατισμούς. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι πρέπει να αναβαθμίσουμε την παιδεία μας, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ. Και για να την αναβαθμίσουμε, πρέπει να δουλέψουμε περισσότερο. Πρέπει να δώσουμε τη δυνατότητα να γίνονται αξιοκρατικές επιλογές.

Εγώ πολλές φορές το έχω πει, είμαι ο παλαιότερος σε αυτήν την Αίθουσα και νομίζω ότι είναι το απόσταγμα, το καταστάλαγμα μιας μακράς πορείας στην πολιτική. Αυτό που χρειαζόμαστε στην Ελλάδα περισσότερο από οτιδήποτε άλλο είναι η αξιοκρατία. Να δώσουμε τη δυνατότητα να διακρίνονται οι καλύτεροι και να πάψει να υπάρχει αυτή η κατάρα της ισοπέδωσης προς τα κάτω. Το να κυνηγούν οι αποτυχημένοι τους επιτυχημένους, το να μην μπορούμε να κάνουμε τις καλύτερες επιλογές. Με αυτήν την έννοια ακόμη πρέπει να προσθέσω ότι πρέπει στην παιδεία να συμφωνήσουμε, κύριε Υπουργέ, ότι πρέπει να γίνεται μεγαλύτερη προσπάθεια. Δεν μπορεί η ελάσσωσεν προσπάθεια να αποτελεί στόχο, να αποτελεί επιδίωξη. Ούτε συνδικαλιστική επιδίωξη. Πρέπει να φροντίσουμε να ανεβάσουμε το επίπεδο της παιδείας και πρέπει να πείσουμε και τους διδάσκοντες και τα παιδιά ότι πρέπει να δουλέψουν περισσότερο για να υπάρχει να σταθεί η παιδεία στο επίπεδο το οποίο πρέπει να σταθεί. Στο ανταγωνιστικό επίπεδο, στο ευρωπαϊκό περιβάλλον και στο παγκόσμιο περιβάλλον.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν είχα την ευκαιρία να μιλήσω επί της αρχής, επιφυλασσομένος να επανέλθω στη δεύτερη ενότητα, αλλά αυτά τα οποία λέγω συνδέονται με τη μεταχείριση την οποία κάνετε της ιδιωτικής παιδείας. Με το να θέλετε να κρατικοποιήσετε και την ιδιωτική παιδεία στην ουσία καταργώντας το δικαίωμα της απόλυσης, ολοκληρώνεται ένα καταστροφικό έργο στην παιδεία. Διότι σήμερα πώς να το κάνουμε είτε θέλουμε είτε δεν το θέλουμε η ιδιωτική παιδεία καλύπτει ένα μεγάλο μέρος των αναγκών σε παιδεία του ελληνικού λαού και δυστυχώς απορροφά και ένα σημαντικό κομμάτι του εθνικού εισοδήματος.

Επιφυλάσσομαι να επανέλθω ότι θα συζητηθεί το άρθρο, αλλά θέλω να τονίσω ότι δεν είναι λεπτομέρεια. Είναι θέμα αρχής αυτό το οποίο συζητούμε σήμερα. Όπως μίλησα προηγουμένως για την αξιολόγηση, έτσι επιμένω απόλυτα και για το θέμα της ιδιωτικής παιδείας. Η πολιτική του κυρίου Υπουργού εντάσσεται μέσα στα πλαίσια μιας κομματικής γραμμής. Προσπαθεί να πετύχει ορισμένα αποτελέσματα καλύτερα από το απόλυτο μηδέν. Να φτιάξει κάποια υποτυπώδη μορφή, έστω υπό κομματικό έλεγχο αξιολόγησης, στην ουσία όμως τελικά πράττει αυτό το οποίο η κομματική λογική επιτάσσει και αυτό είναι δυστυχώς το χειρότερο για την παιδεία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρη - σκευμάτων):

Κύριε Πρόεδρε, διευκολύνετε ουσιαστικά τη συζήτηση στη Βουλή, ασκώντας μεν κριτική στην Κυβέρνηση, αλλά κατ' ουσίαν διευκολύνοντας την κατανόηση των θέσεων του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Αποσαφηνίσατε πλήρως αυτό που τόσο και τόσο Βουλευτές, Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι της Νέας Δημοκρατίας, με δειλό τρόπο προσπαθούσαν έως τώρα να περιγράψουν. Ότι δηλαδή η δική τους γραμμή, η δική τους επιθυμία είναι η επαναφορά ενός καθεστώτος που

έτσι ή αλλιώς έχει αποδοκιμαστεί και από την ελληνική κοινωνία και από την εκπαιδευτική κοινότητα.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αν μου επιτρέπετε να πω ...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Όχι, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, ο κ. Λοβέρδος ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Παυλόπουλε, γιατί θορυβείτε; Ακούσαμε όλοι τι είπε ο κ. Μητσotάκης, αφήστε τη συζήτηση, λοιπόν.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Να απευθυνθεί στον επίτιμο Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Μα, έτσι ξεκίνησε απευθυνόμενος στον κ. Μητσotάκη.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κάνετε λάθος, δεν απευθύνθηκε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρη - σκευμάτων):

Το δεύτερο σκέλος των παρατηρήσεών σας είναι ουσιαστικό, αποτέλεσε τη δική μας αφετηρία εκκίνησης και πάνω σε αυτήν την κατεύθυνση θέλαμε να οργανωθεί και όλη η συζήτηση από την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, ότι ακριβώς επειδή πρέπει η εκπαίδευση να εκσυγχρονιστεί πλήρως, να βρεθεί στην αιχμή της πρωτοπορίας της νέας εποχής, πρέπει να λάβει υπόψη της οργανικά τις ευρωπαϊκές εξελίξεις.

Γι' αυτό και υποστηρίξαμε και θέσαμε υπό την κρίση του Σώματος για να οργανωθεί έτσι η συζήτηση, ότι τα τελευταία είκοσι χρόνια όλοι οι εκπαιδευτικοί θεσμοί κινήθηκαν με απόλυτο συγχρονισμό στη σύλληψη όλων των εξελίξεων ότι υπήρξε μια εξαιρετική προσπάθεια την τελευταία πενταετία με τον Γεράσιμο Αρσένη που έδωσε μια δομική ισορροπία στην ελληνική εκπαίδευση ακριβώς αντίστοιχη με αυτή που σήμερα υπάρχει σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, έτσι ώστε να έχουμε την αλυσίδα των θετικών αποτελεσμάτων σήμερα που επιτρέπουν ακριβώς να συγκρούεται καθημερινά μια ρητορική, όπως αυτή που μας εξέφρασε ο κ. Κεφαλογιάννης, με την πραγματικότητα των κεκτημένων του ίδιου του ελληνικού λαού μέσα στο χώρο της εκπαίδευσης. Και είναι παράδοξο πως έχουμε αυτά τα δυναμικά αποτελέσματα και είναι απολύτως παράδοξο, πως μπορεί να χρωματίζεται με αυτό τον αρνητικό τρόπο μια εικόνα που αφορά περιοχές της εκπαίδευσης στις οποίες δίνουμε έγνoνo και συντεταγμένο εκπαιδευτικό και κοινωνικό αγώνα εξισορρόπησης και ανατροπής αυτών των δεδομένων που περιγράφηκαν. Αναφέρομαι για παράδειγμα στις πρωτοβουλίες της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στη διαμόρφωση τάξεων υποδοχής, τη διαμόρφωση φροντιστηριακών τάξεων γι' αυτό τα παιδιά και θα παρακαλούσα, κύριε Κεφαλογιάννη, να έχετε κάθε φορά συνείδηση πόσο σκληρό αγώνα κάνει όχι μόνο το Υπουργείο Παιδείας, η ελληνική εκπαιδευτική κοινότητα να ενσωματώσει αυτά τα παιδιά γιατί δεν φαντάζομαι (και δεν το είπατε και το ξεκαθαρίζω) ότι θα υπήρχε κανείς σ' αυτήν την Αίθουσα, που θα θεωρούσε ότι δεν είναι χρέος μας και ευθύνη να εντάξουμε αυτά τα παιδιά στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, στη διδασκαλία της γλώσσας. Γίνεται αυτή η ένταξη με πολύ συστηματικό και μεθοδικό τρόπο, γίνεται με αντίστοιχη οργάνωση όλου του Υπουργείου Παιδείας και του Ινστιτούτου Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτιστικής Εκπαίδευσης σε αυτήν την κατεύθυνση.

Κατά τούτο ήθελα να τελειώσω, κύριε επίτιμο Πρόεδρε της Νέας Δημοκρατίας, με μια διαβεβαίωση. Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είναι αυτή που παντού εγγυάται σταθερά μια διαφάνεια, μια διαύγεια στους θεσμούς, είμαστε εμείς που έχουμε διασφαλίσει σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας λειτουργίας τη θεσμική αποκλειστικά λειτουργία της πολιτικής, είμαστε εμείς που αποκόψαμε το κόμμα από παρεμβάσεις που ήταν στο παρελθόν καθεστώς, έτσι ώστε να μπορούμε με βεβαιότητα να προστείνουμε στους εκπαιδευτικούς την κρίση και την σύγκριση πραγματικοτήτων, προτάσεων, θέσεων όπως γίνεται και σ' αυτή τη συζήτηση στη Βουλή, όπως γίνεται στη μακρά κοινή διαδρο-

μή όλων μας υπό την κρίση της κοινωνίας και της εκπαιδευτικής κοινότητας. Ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ να αφήσουμε να ομιλήσουν οι Βουλευτές.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Να ακούσετε την απάντησή μου, διότι μου απέδωσε πράγματα που δεν είπα και με την έννοια αυτή έχετε υποχρέωση να μου δώσετε το λόγο. Δικαιούμαι άλλωστε και από τον Κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Υπό την έννοια αυτή σας το δίνω. Υπάρχει συνεπώς προσωπικό θέμα για σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Έχω το δικαίωμα να δευτερολογήσω.

Κύριε Πρόεδρε, είναι, νομίζω, δύσκολο –ξέρω να μιλώ στη Βουλή- να αλλοιώσει κανείς την έννοια των λόγων μου. Εγώ είπα ότι κάματε λάθος όταν καταργήσατε τους επιθεωρητές. Και τους πολεμήσατε με πάθος, με λύσσα, μέσα στην έννοια τότε, στη γενική αντίληψη ότι έπρεπε να καταργηθεί η επιθεώρηση. Η επιθεώρηση γενικότερα ως θεσμός δεν άρεσε στο ΠΑΣΟΚ και δεν άρεσε και σήμερα. Ενώ εμείς ήμασταν πάντοτε στο παρελθόν και σήμερα, κύριε Πρόεδρε, οπαδοί της επιθεωρήσεως. Πιστεύουμε ότι η επιθεώρηση είναι θεσμός χρήσιμος γενικότερα και ήταν χρήσιμος και στην παιδεία. Δεν είπα φυσικά να επανέλθει ο θεσμός, όπως ήταν προ εικοσαετίας, κύριε Υπουργέ. Σας είπα ότι η Νέα Δημοκρατία έχει κάνει μια πολύ συγκεκριμένη πρόταση να αποτελέσει την κορυφή της υπηρεσιακής πυραμίδας ο επικεφαλής της περιφέρειας στην εκπαίδευση και να μην έρχεται φυτευτός από το κόμμα, διότι από το κόμμα θα έρθει φυτευτός.

Από εκεί και πέρα τώρα, κύριε Πρόεδρε, το να επιδιώκει ο κύριος Υπουργός της Παιδείας να πείσει τον ελληνικό λαό ότι το κόμμα δεν διευθύνει και ότι δεν κομματίζεται το ΠΑΣΟΚ, νομίζω ότι είναι μάταιη προσπάθεια.

Ο κ. Αρσένης πράγματι είχε ορισμένες φορές πολύ σωστές ιδέες και έκανε μία προσπάθεια. Αλλά πλήρωσε ακριβώς αυτό ο κ. Αρσένης. Το κόμμα, νομίζω, πλήρωσε ο κ. Αρσένης και την προσπάθεια την οποία κάνουν αυτοί που εκφράζουν το κόμμα μέσα στο χώρο της παιδείας να διευθύνουν, όπως διευθύνουν τις εκάστοτε κυβερνήσεις.

Σε ό,τι αφορά την ιδιωτική παιδεία στην οποία θα επανέλθουμε, επιβεβαίωσε ότι το κόμμα κυβερνάται από τα κάτω. Κυβερνάται από τους συνδικαλιστές του. Και ότι η πολιτική την οποία ακολουθείτε ουσιαστικά κρατικοποιεί την ιδιωτική παιδεία. Αλλά επ' αυτού θα μιλήσουμε μεθαύριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Ο κ. Ψαχαρόπουλος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εδώ, ο κόσμος το έχει τούμπανο και εμείς κρυφό καμάρι. Αυτό μονάχα λέω. Όλος ο ελληνικός λαός ξέρει ότι το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα έχει τα χάλια του, κυρίως το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα που είναι το 95% του συνόλου. Και τι κάνει το Υπουργείο για να βελτιώσει αυτά τα πράγματα;

Μας φέρνει, κύριοι συνάδελφοι, αυτό το νόμο που ασχολείται με την αποκέντρωση, με την αξιολόγηση και την επιμόρφωση. Αν διαβάσει κανείς μόνο τους τίτλους, θα πει ότι πολύ καλά κάνει το Υπουργείο. Ηχούν πάρα πολύ ωραία! Αλλά όποιος διαβάσει προσεκτικά τι λέει, θα δει ότι είναι ένα μηδενικό. Δεν λέει απολύτως τίποτα επί της ουσίας γι' αυτά τα τρία ζωτικά πράγματα, που πραγματικά χρειάζεται το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Όσον αφορά την αποκέντρωση, κατά τη γνώμη μου, η μόνη αποκέντρωση που ίσως επιτυγχάνεται είναι ότι φεύγουν ορισμένες εξουσίες από την οδό Μητροπόλεως και πηγαίνουν στη Λεωφόρο Μεσογείων όπου βρίσκεται το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Δεν βλέπω καμία άλλη αποκέντρωση.

Όσον αφορά την αξιολόγηση, το νομοσχέδιο είναι μια πολύ ωραία έκθεση ιδεών. Τίποτε άλλο. Δεν περιέχει κανένα αντικειμενικό κριτήριο αξιολόγησης.

Σχετικά με την επιμόρφωση, είναι ένα απλό μπάλωμα. Και επανέρχομαι για να εξηγήσω επί των άρθρων για τα οποία συζητούμε.

Το άρθρο 1 ασχολείται με ορισμούς και ας πούμε ότι είναι ουδέτερο.

Το άρθρο 2 στο οποίο υποτίθεται ότι γίνεται μια αναδιοργάνωση, είναι μισή σελίδα. Έχει έξι παραγράφους και τέσσερις φορές αναφέρεται «με απόφαση του Υπουργού Παιδείας». Προς Θεού! Τι είδους αποκέντρωση είναι αυτή; Δεν επιτυγχάνεται καμία αποκέντρωση.

Όσον αφορά τους προϊσταμένους, την τοποθέτηση και την επιλογή, σ' αυτά τα λίγα εδάφια αναφέρεται επτά φορές «με απόφαση του Υπουργού Παιδείας». Είναι αυτό αποκέντρωση; Ο Υπουργός Παιδείας είναι δυνατόν με τις αποφάσεις που θα πάρει να ξέρει καλύτερα από το γονιό, από το μαθητή ποιο είναι το κακό σχολείο, ποιος είναι ο καλός εκπαιδευτικός και ποιος ο κακός;

Όσον αφορά την επιμόρφωση, λέω ότι είναι ένα μπάλωμα, διότι το ζητούμενο δεν είναι εκεί. Το νομοσχέδιο θα έπρεπε να αρχίζει από τα πανεπιστήμια που εκπαιδεύονται αυτοί που θα διδάξουν τα παιδιά. Αυτοί πρέπει να πάρουν μία ψυχοπαιδαγωγική και παιδαγωγική κατάρτιση καλύτερα από ό,τι παίρνουν τώρα, ούτως ώστε τα παιδιά να μην μαθαίνουν να παπαγαλίζουν, όπως ίσως είχαν μάθει ο δάσκαλος και ο καθηγητής να παπαγαλίζουν. Για να πάρουν μια άλλου είδους μόρφωση, ένα είδος μόρφωσης που να μπορούν να απαντούν σε αγγλοσαξωνικές ερωτήσεις του τύπου της Pisa που μας έχουν κατατάξει πάτους στην Ευρώπη, κάτι που συγκαλύπτει και δεν αναφέρει καθόλου η εισηγητική έκθεση.

Μας είπε προχθές ο κύριος Υπουργός ότι αυτό το νομοσχέδιο έχει αποτυπωθεί σε μεγάλη λεπτομέρεια. Εγώ δεν βλέπω καμία λεπτομέρεια επί της ουσίας. Βλέπω λεπτομέρειες σε άσχετα πράγματα. Βλέπω για παράδειγμα τα 440,20 ευρώ να γίνονται 440 ευρώ σαν να ήταν κάτι το σημαντικό που έπρεπε να διορθωθεί. Πού είναι η ουσία της αξιολόγησης;

Μας είπε επίσης ο κύριος Υπουργός ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι για την ποιότητα της παιδείας. Μα, πού είναι η ποιότητα; Λέγεται ότι το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας θα δημιουργήσει δείκτες αξιολόγησης. Μα, οι δείκτες αυτοί υπάρχουν, δεν θα τους ανακαλύψει τώρα το Κέντρο της Εκπαιδευτικής Έρευνας με την αποτύπωση την οποία κάνει. Απλώς πρέπει να τους εφαρμόσει.

Υπάρχουν πολλά «μαργαριτάρια» μέσα σ' αυτό το νομοσχέδιο, στα οποία δεν μπορώ να επεκταθώ λόγω χρόνου.

Ένα άλλο πολύ σημαντικό θέμα είναι το εξής: Στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο δημιουργούνται εβδομήντα θέσεις παρέδρων, συν ενός άλλου, εβδομήντα μία, οι οποίες πάλι με απόφαση του Υπουργού Παιδείας μπορούν να αυξηθούν.

Διερωτώμαι τι θα κάνουν αυτοί οι ταλαίπωροι άνθρωποι στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Ερεύνησα το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, επισκέφθηκα τον πρόεδρό του, ζήτησα να μου δώσει τις αξιολογήσεις που έχει κάνει μέχρι τώρα και δεν μου έδωσε ούτε μία.

Κύριε Υπουργέ, παρ' όλο που έχω φίλους προσωπικούς και στο Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, δεν νομίζω ότι αυτοί οι οργανισμοί μπορούν να αποδώσουν και να κάνουν αυτά τα οποία λέτε. Απλούστατα αυξάνετε τη γραφειοκρατία και δεν κάνετε τίποτα επί της ουσίας. Που είναι τα αντικειμενικά κριτήρια, βάσει των οποίων θα αξιολογηθούν οι εκπαιδευτικοί;

Ρωτήθηκε προηγουμένως «τι εναλλακτικές λύσεις έχετε;». Το θέμα είναι να αποσυρθεί αυτό το νομοσχέδιο, διότι δεν έχει καμία θέση. Το νομοσχέδιο αυτό θα αποτελέσει έναν ακόμη νόμο σε ένα σωρό από νόμους, οι οποίοι δεν εφαρμόζονται και θα χρειαστεί να τροποποιηθεί από έναν άλλον Υπουργό, ο οποίος θα έλθει στη θέση σας.

Ποιο είναι το μαγικό ραβδί βάσει του οποίου θα γίνει πραγματική αποκέντρωση, αλλά και πραγματική αξιολόγηση; Τα λεφτά που ξοδεύετε αναποτελεσματικά στο εκπαιδευτικό σύστημα, να τα δώσετε στα χέρια των γονέων προκειμένου να τα ξοδέψουν οι ίδιοι στο σχολείο -δημόσιο ή ιδιωτικό, που δεν σας αρέσει- όπως νομίζουν αυτοί ότι εξυπηρετεί καλύτερα το παιδί τους για να μαθαίνει καλύτερα.

Η αξιολόγηση με αυτόν τον τρόπο μπαίνει στον αυτόματο πιλότο. Δεν χρειάζεται να παρέμβουν τα συμβούλια και η αξιο-

λογική πυραμίδα, την οποία έχετε θεσπίσει. Αυτά δεν πρόκειται να εξυπηρετήσουν σε τίποτα. Επαναλαμβάνω ότι εάν ένα μικρό ποσοστό από τα χρήματα που δίνετε για την παιδεία τα δώσετε στα χέρια των γονέων των παιδιών, προκειμένου να τα εξαργυρώσουν σε ένα σχολείο της αρεσκείας τους, όλα αυτά τα οποία προσπαθείτε να κάνετε με το νομοσχέδιο θα έμπαιναν στον αυτόματο πιλότο. Αν μάλιστα αυτά τα χρήματα τα δίνετε στις οικογένειες των φτωχών κατά προτεραιότητα, θα είχατε όχι μόνο μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, αλλά και ισότητα. Το θέμα είναι ποιος μπορεί να κρίνει αυτό το πράγμα;

Ας μη χάνουμε πολύτιμο χρόνο συζητώντας αυτό το νομοσχέδιο, ενώ θα μπορούσαμε να ασχοληθούμε και να συζητήσουμε άλλα πολύ πιο σοβαρά πράγματα. Γι' αυτό το λόγο δεν εζαντλώ όλο το χρόνο μου γι' αυτό το νομοσχέδιο, διότι είναι και κακό και ανεφάρμοστο. Καλύτερα να το πετάξετε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γέφνας): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ίσως χρειαστώ την ανοχή ενός ή δύο λεπτών. Το λέγω από τώρα, γιατί είναι πολύ σοβαρό το νομοσχέδιο και, ουσιαστικά, τα έξι πρώτα άρθρα είναι εκείνα που αφορούν το σύνολο.

Ελάχιστοι νομίζω μπορούν να αμφιβάλουν σε αυτήν την Αίθουσα, ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είναι όχι μόνο πολιτικώς απαράδεκτο, αλλά και θεσμικώς επικίνδυνο. Πλην όμως επιβεβαιώνει την γνωστή ρήση «ουδέν κακόν αμιγές καλού».

Αποδεικνύει το νομοσχέδιο αυτό –γιατί δύσκολα μπορεί στην πολιτική να κρύψει κανείς και τις πραγματικές του προθέσεις και την πραγματική του φυσιογνωμία– ποια είναι η γενικότερη αντίληψη του κυβερνώντος Κόμματος και της «εκσυγχρονιστικής» Κυβέρνησης Σημίτη για την εκπαίδευση γενικότερα. Φαίνεται δε αυτό και από τον ίδιο τον τίτλο και από το ίδιο το περιεχόμενο.

Πρώτα-πρώτα ο τίτλος ομιλεί, κατ' ουσία, για αποκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος. Είναι καθαρή περίπτωση ευφημισμού, αφού μόνον αποκέντρωση δεν επέρχεται μ' αυτό το νομοσχέδιο. Στην πραγματικότητα –και θα το αποδείξω στη συνέχεια, αλλά νομίζω ακούστηκε κατά κόρον εδώ– το νομοσχέδιο αυτό είτε το θέλει είτε όχι το Υπουργείο, εισάγει το γραφειοκρατικό συγκεντρωτισμό ενός απόλυτου κομματικού ελέγχου στον χώρο της εκπαίδευσης. Το νομοσχέδιο αυτό εισάγει τον κομματισμό. Είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο υιοθετεί μεθόδους κομματικού νεποτισμού στον τόσο ευαίσθητο χώρο της εκπαίδευσης γενικότερα. Και εισάγει τον κομματισμό πώς; Εισάγει τον κομματισμό μέσα από τις γνωστές σας αντιλήψεις, κύριε Υπουργέ. Εδώ φανερώθηκε και το παρελθόν –το οποίο βγαίνει σιγά σιγά– όλου εκείνου του «δημοκρατικού συγκεντρωτισμού». Αλλά ποιοι «δημοκρατικοί συγκεντρωτισμοί»; Όλου του «δημοκρατικού συγκεντρωτισμού» του τριτοκοσμικού σοσιαλισμού, τον οποίο υιοθετούσατε χρόνια και ο οποίος φαίνεται τώρα.

Τι είδους αποκέντρωση είναι αυτή; Σοβαρολογείτε ότι πρόκειται για αποκέντρωση; Είναι θεσμοί αποκέντρωσης όλα αυτά τα οποία βλέπουμε εδώ; Το ξανατονίζω: Χαλκεύετε τα δεσμά του κομματισμού στην εκπαίδευση μέσα από μεθόδους τριτοκοσμικού σοσιαλισμού που σε καμιά άλλη χώρα δεν υπάρχουν. Αμφιβάλω εάν υπάρχουν και στα υπολείμματα ακόμα χωρών του τέως υπαρκτού σοσιαλισμού στις γειτονικές μας βαλκανικές χώρες. Πουθενά. Μόνο εδώ μπορούμε να δούμε αυτά τα φαινόμενα.

Ρώτησε ο κ. Φούρας όταν μίλησε προηγουμένως: «Μα κύριε Παυλόπουλε ή κύριε εδώ, σεις θα γίνεται κυβέρνηση μεθαύριο. Δεν θα σας ήταν χρήσιμοι αυτές οι μέθοδοι που τις καταγγέλλετε, ώστε ως κόμμα να κάνετε τη δουλειά σας»;

Μα αυτή είναι η ποιοτική διαφορά ανάμεσα στη Νέα Δημοκρατία και στο ΠΑΣΟΚ.

Εσείς, κύριε Φούρα, εσείς συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, ιδίως όσοι έχετε θητεύσει σε κυβερνήσεις αυτού του είδους, θεωρείτε ότι πρότυπο κυβερνητικής λογικής είναι το κόμμα και ο κομματισμός.

Σας είπα και σας το ξαναλέω. Η μόνη σας διαφοροποίηση

από τις εποχές Ανδρέα Παπανδρέου είναι επί τα χείρω. Διότι ο Ανδρέας Παπανδρέου και το ΠΑΣΟΚ της εποχής εκείνης ήθελαν να κομματικοποιήσουν το κράτος. Εσείς θέλετε να κρατικοποιήσετε το κόμμα. Και το αποδεικνύετε καθημερινά μέσα σε αυτή την Αίθουσα, με τα θεσμικά μέτρα τα οποία φέρνετε προς ψήφιση. Και το απέδειξε και ο κύριος Υπουργός ο οποίος, ως κατακλείδα παρακαλώ, των απόψεών του τι μας είπε; Μας είπε ότι τόσο πολύ θα επιβραβεύσει ο ελληνικός λαός αυτά που ψηφίζονται εδώ ώστε για πολλά ακόμα χρόνια το ΠΑΣΟΚ θα είναι στην εξουσία!

Αν αυτό δεν λέγεται κορωνίδα και κολοφώνας μιας καθεστωτικής νοοτροπίας! Τι, άραγε, μπορεί να πει κανείς ότι είναι καθεστωτική νοοτροπία; Ένα νομοσχέδιο κομματισμού, ένα νομοσχέδιο τριτοκοσμικού σοσιαλισμού...

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Η λαϊκή ψήφος είναι καθεστώ;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: ...πασπαλισμένο με τη ββαιότητα ότι μέσω αυτών θα κατοχυρώσει κανείς για το μέλλον τη λαϊκή ευτυχημένη.

Γι' αυτό σας είπα, αυτό το νομοσχέδιο είναι ο καθρέπτης της ιδεολογίας σας και της νοοτροπίας σας. Σε συνδυασμό δε με το άρθρο 13, για το οποίο θα μιλήσουμε –και θα μιλήσουμε για πολλά άλλα πράγματα την Δέμητη– το οποίο στην πραγματικότητα καταργεί την ιδιωτική εκπαίδευση, όλο αυτό το νομοσχέδιο δείχνει τι σημαίνει «εκσυγχρονισμός» τύπου Σημίτη.

Και ας έλθουμε στα επιμέρους για να μη θεωρητικολογούμε, όπως ίσως να φαντάζονταν ορισμένοι.

Θεσμός πρώτος, περιφερειακοί διευθυντές. Οι περιφερειακοί διευθυντές σύμφωνα με το νομοσχέδιο, άρθρο 3 παρ. 1, διορίζονται με τη μορφή του μετακλητού υπαλλήλου. Σκεφθείτε διαστρέβλωση της πραγματικότητας. Αποκέντρωση σου λέει το Υπουργείο, του σημερινού Υπουργού και των επιτελών του, άντε να υιοθετήσουμε το πρότυπο αποκέντρωσης που υπάρχει στη δημόσια διοίκηση! Πως είναι η Δημόσια Διοίκηση σήμερα σε επίπεδο αποκέντρωσης; Ο γενικός γραμματέας της Περιφέρειας είναι μετακλητός υπάλληλος. Ειρήσθω εν παρόδω, είμαστε η μοναδική χώρα στην Ευρώπη η οποία έχει αποκέντρωση ακόμα διοικητική μέσω γενικού γραμματέως, μετακλητού υπαλλήλου! Και αυτό το πρότυπο που πάμε να το καταργήσουμε, το μοντέλο του γενικού γραμματέα περιφέρειας, αυτό που πάει να καταργηθεί ακόμα και σε πολιτικό επίπεδο διοικητικής αποκέντρωσης το υιοθετεί το Υπουργείο σήμερα στην εκπαίδευση; Δηλαδή, αντί να καταργηθεί η διοικητική αποκέντρωση αυτού του είδους με την αξιωματική αποκέντρωση, την αποτελεσματική, εκείνη που εξασφαλίζει διάρκεια στο κράτος, μεταφέρονται αυτά τα στρεβλά κομματικά όργανα, αυτά τα στρεβλά κομματικά πρότυπα και σε επίπεδο εκπαίδευσης;

Δηλαδή σήμερα ο περιφερειακός διευθυντής στην εκπαίδευση διασφαλίζεται; Ως μετακλητός υπάλληλος; Αύριο το πρωί μπορεί να φύγει με απόφαση του Υπουργού, απλή γνώμη ενός συμβουλίου χωρίς οιονδήποτε κριτήριο, χωρίς θητεία, χωρίς σιδήποτε. Δηλαδή αποφασίσουμε και διατάζουμε.

Λέει ο κύριος Υπουργός, «μακριά από εμάς ο κομματισμός». Μα, αν αυτό τον κομματισμό δεν το θέλετε, γιατί εισάγετε αυτού του είδους την απαράδεκτη διαδικασία που ο Υπουργός, χωρίς κριτήριο χωρίς θητεία, όποιον θέλει τον παίρνει και τον διώχνει την άλλη μέρα. Και σας αντιπροτείναμε για να μη διαστρεβλώνετε τα λόγια μας.

Εμείς θεωρούμε ότι ο θεσμός αυτός του περιφερειακού διευθυντή πρέπει να είναι το επιστέγασμα μιας σταδιοδρομίας. Όπως ο γενικός διευθυντής στη Δημόσια Διοίκηση που καταλήξετε να τον υιοθετήσετε, αφού τον καταργήσατε με το νόμο Δημοσύργωγα το 1982. Θα το κάνουμε όμως εμείς ως Νέα Δημοκρατία αργότερα.

Πάντως για μας πρέπει να υπάρχει μία αξιωματική νοοτροπία, η οποία να καταλήγει σε αυτή ακριβώς τη θέση μέσα από συγκεκριμένα κριτήρια, μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες, μέσα από συγκεκριμένα συμβούλια, τα οποία αντικειμενικά αξιολογούν τους εκπαιδευτικούς. Διότι το χειρότερο είδος κομματισμού το οποίο επιχειρείται από την Κυβέρνηση είναι η μετάδοση αυτού του ιού μέσα στην ίδια την εκπαίδευση. Δηλαδή

στις πιο τρυφερές ηλικίες, τα παιδιά στην πραγματικότητα να εκπαιδεύονται από ανθρώπους που ως μόνο εχέγγυο έχουν, είναι την κομματική τους ταυτότητα.

Αλλά και ο άλλος θεσμός, ο οποίος σχετίζεται πλέον με τους προϊσταμένους των γραφείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Κι εκεί υπάρχει ένα συμβούλιο, το Ανώτερο Υπηρεσιακό Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, του οποίου όμως προϊστάται ο περιφερειακός διευθυντής. Δηλαδή το ίδιο κομματικό όργανο είναι εκείνο, το οποίο στην πραγματικότητα ελέγχει και εκείνους, οι οποίοι διορίζονται στη συνέχεια. Αν αυτού του είδους η διαδικασία δεν είναι «δημοκρατικός συγκεντρωτισμός» τριτοκοσμικού σοσιαλισμού, τότε τι άλλο μπορεί να πει κανείς ότι είναι;

Δύο πολύ σύντομες παρατηρήσεις θα ήθελα να κάνω και θα επανέλθουμε στα θέματα αυτά: Είναι πρωτοφανές αυτό που άκουσα από τον κύριο Υπουργό όταν απαντούσε στον κ. Κουβέλη.

Κύριε Υπουργέ, ο κ. Κουβέλης πολύ σωστά στο άρθρο 5 παράγραφος 4 σας είπε: Στο θέμα της αξιολόγησης γιατί δεν χρησιμοποιείτε την έννοια του διατάγματος, που στο κάτω-κάτω της γραφής για λόγους μεγαλύτερης εγγύησης έχει και τη διαδικασία του προηγούμενου προκαταρκτικού -και μη υποχρεωτικού ως προς το αποτέλεσμα του- ελέγχου του Συμβουλίου της Επικρατείας; Σας άκουσα να λέτε -και δικαιολογείστε, γιατί νομικά δεν είστε υποχρεωμένος να γνωρίζετε, αλλά οι υπηρεσίες σας δεν μπορεί να μην το ξέρουν- ότι «δεν έχουμε κατασταλάξει ακόμα σε ό,τι αφορά στα κριτήρια αυτά κι επειδή, όπως και να το κάνουμε, είναι δεσμευτικότερο ένα διάταγμα από μια υπουργική απόφαση, από και και πέρα παρακαλώ πολύ» -είπατε- «να δώσουμε τη δυνατότητα μέχρι να κατασταλάξουν αυτές οι διαδικασίες να υπάρχει υπουργική απόφαση».

Κανείς δεν σας είπε στο Υπουργείο ποια είναι διάκριση μεταξύ διατάγματος και υπουργικής απόφασης; Αυτό είναι το κριτήριο της διάκρισης; Το διάταγμα είναι πιο δεσμευτικό από την υπουργική απόφαση; Δεν σας είπε κανείς ότι το διάταγμα σε σχέση με την υπουργική απόφαση διαφέρει γιατί η υπουργική απόφαση μόνο ειδικότερα τεχνικά ή λεπτομερειακά θέματα, κατά το άρθρο 43, παράγραφος 2, εδάφιο β' του Συντάγματος, μπορεί να ρυθμίσει; Είναι ειδικότερο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα το τόσο σημαντικό θέμα της αξιολόγησης των περιφερειακών διευθυντών, όπως επίσης και των προϊσταμένων των γραφείων, ώστε να μην είναι αντικείμενο ενός προεδρικού διατάγματος κατά το άρθρο 43;

Σας παρακαλώ πάρα πολύ στη δευτερολογία σας διορθώστε το αυτό.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Μπορείτε να μας πείτε αν το θέλετε -δεν θα μας πείσετε βέβαια- ότι είναι ειδικότερο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα. Η προηγούμενη όμως αιτιολογία εκθέτει το Υπουργείο ως προς τον τρόπο που ερμηνεύετε και εφαρμόζετε το άρθρο 43.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα δύο λεπτά σε σχέση με τα αρχικά. Είχα οκτώ λεπτά. Ας πάμε στα δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Γιατί να πάτε στα δέκα, κύριε Παυλόπουλε; Θα μπορούσατε να κάνετε τις προτάσεις σας μέσα στο χρόνο σας.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κοιτάξτε, ο τρόπος που συζητούμε εν πάση περιπτώσει, δηλαδή έξι-έξι τα άρθρα σε ένα τόσο σοβαρό νομοσχέδιο, επιτρέπει μια υπέρβαση δύο λεπτών. Σας παρακαλώ πάρα πολύ.

Από και και πέρα, λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε με όλη την καλή πίστη που μπορεί να έχει κανείς σε ένα λεπτό να σας διαβάσω άρθρο του νόμου αυτού και πείτε μου αν αυτό λέγεται νόμος ή αν λέγεται έκθεση ιδεών, κακού μαθητή μάλιστα στην περίπτωση αυτή. Και δεν λέω πώς έφυγε από τα χέρια του Υπουργείου, αλλά απορώ πώς έφυγε από τα χέρια της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής. Γιατί θυμίζει εποχές του νομοθετην στην Ελλάδα του τύπου «όπως θέλει ο κύριος τάδε». Αν δεν θυμάστε την περίπτωση και αν χρειαστεί θα σας αναφέ-

ρω το παράδειγμα.

Άρθρο 4, παράγραφος 1: «Σκοπός της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου είναι η βελτίωση και η ποιοτική αναβάθμιση όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας και η συνεχής βελτίωση της παιδαγωγικής επικοινωνίας και σχέσης με τους μαθητές. Με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου επιδιώκεται η συνεχής βελτίωση της διδακτικής πρακτικής μέσα στην τάξη, η ποιοτική ανάπτυξη της σχολικής ζωής, η επιτάχυνση της υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος, η άμβλυνση των ανισοτήτων λειτουργίας μεταξύ των διαφόρων σχολείων κλπ. Έχει ως κύριο στόχο τη διασφάλιση σε όλους τους μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της δυνατότητας έγκαιρης και ισότιμης πρόσβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία και γενικότερα την ισότητα ευκαιριών πρόσβασης».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Παυλόπουλε, το άρθρο το έχουν διαβάσει οι συνάδελφοι.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Και ακούστε: «Αυτό συμβάλει στον εκδημοκρατισμό και την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης, αλλά και της κοινωνίας δεδομένου ότι η ισόρροπη ανάπτυξη της προσωπικότητας του μαθητή και η πρόσβαση στη γνώση αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων».

Οι προπαγανδιστές του Υπουργείου μπέρδεψαν αυτό που ήθελα να στείλουν ως εγκύκλιο στους κομματικούς εγκαθήμετους με το κείμενο του νόμου. Και αυτό αποδεικνύει τον τρόπο με τον οποίον νομοθετείτε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε Παυλόπουλε.

Ορίστε, κύριε Σπηλιόπουλε, έχετε το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, στην ιατρική επιστήμη υπάρχει ένα πολύ σημαντικό, διπλό βασικό αξίωμα για όσους φυσικά σέβονται τον ιπποκράτειο όρκο.

Προκειμένου να θεραπεύσεις αποτελεσματικά και ριζικά έναν βαρέως πάσχοντα, οφείλεις προηγουμένως, αξιολογώντας το ιστορικό, τα συμπτώματα, τα ευρήματα της φυσικής εξέτασης. Και δεύτερον, ότι είναι ιδιαίτερος επικίνδυνος και ανεπιθύμητο να προσπαθείς να θεραπεύσεις πάντα έναν βαρέως πάσχοντα ακολουθώντας τον εύκολο δρόμο της συμπτωματικής ή της εκ των ωφελούντων θεραπείας, ένα δρόμο ο οποίος συγκαλύπτει καταστάσεις οδηγώντας σε θεαματικά, πολλές φορές, αποτελέσματα, σε αποτελέσματα που εντυπωσιάζουν αλλά που είναι πρόσκαιρα και επιβαρύνουν την κατάσταση αυτού του ασθενούς κυρίως μέσω της απώλειας πολύτιμου χρόνου.

Τα αναφέρω όλα αυτά, κύριε Υπουργέ, επειδή πιστεύω ότι το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας νοσεί βαρύτερα, αλλά και γιατί διαπιστώνω ότι προχωράτε στην αντιμετώπιση των τεράστιων προβλημάτων, που το ταλανίζουν, εντελώς ασύντακτα, ευκαιριακά και με ένα αίσθημα παντογνωσίας, που το θεωρώ ιδιαίτερος επικίνδυνος, χωρίς να κάνετε αυτό που οφείλετε να κάνετε, να θέσετε, δηλαδή, τη σωστή διάγνωση.

Κύριε Υπουργέ, η παθογένεια του εκπαιδευτικού συστήματος στη χώρα μας έχει απολύτως συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Τα χαρακτηριστικά αυτά, που τα περιγράφουν άλλωστε όλοι οι έγκυροι διεθνείς οργανισμοί, κατατάσσοντας τη χώρα μας σε μια από τις τελευταίες θέσεις μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΟΣΑ. Δεν μπορείτε ούτε να τα αγνοείτε ούτε να τα διαστρεβλώνετε όλα αυτά όπως κάνετε, με περισσή μάλιστα ευκολία, στην εισηγητική έκθεση του συζητούμενου νομοσχεδίου, παρουσιάζοντας αποσπασματικά μόνο ορισμένα στοιχεία με έναν τρόπο που σας βολεύει χαρακτηρίζοντας, θα έλεγα, με περίσσιο θράσος ως προνομιακά πεδία για τη χώρα μας -προφανώς έναντι των άλλων χωρών- αυτά που αφορούν την εκπαιδευτική διαδικασία, τις υποδομές και τις επιδόσεις μαθητών. Το τελευταίο προφανώς για να διασκεδάσετε την τελευταία έκθεση του ΟΟΣΑ.

Στην εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου, κύριε Υπουργέ, αναφέρασθε σε ποσοστά. Τα πραγματικά ποσοστά σας τα ανέφερε ο κ. Κεφαλογιάννης. Όταν, όμως, τα ακούτε, κατηγορείτε

αυτούς που σας τα αναφέρουν λέγοντάς τους ότι αυτομαστιγώνονται. Σας τα λέμε από αγωνία και θα σας τα λέμε συνέχεια μέχρι να συνειδητοποιήσετε πού βρισκόμαστε.

Πουθενά, όμως, δεν επισημαίνετε, κύριε Υπουργέ, ότι ο μαθητής που τελειώνει σήμερα στην Ελλάδα το υποχρεωτικό σχολείο, αδυνατεί να μιλήσει για διδαγμένο θέμα πάνω από λίγα λεπτά. Αυτή είναι η απάντησή μου στον κ. Φούρα. Ότι, δεν έχει τις στοιχειώδεις γνώσεις της ελληνικής και της παγκόσμιας ιστορίας, κύριε Φούρα, ότι αδυνατεί να κάνει ένα συνδυαστικό συλλογισμό. Πουθενά, ακόμη, δεν αναφέρεται ότι το σημερινό σχολείο μόνο αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα δεν αποτελεί.

Άλλωστε, εδώ βρίσκεται, κύριε Υπουργέ, ο πυρήνας των προβλημάτων του εκπαιδευτικού μας συστήματος γι' αυτούς που μπορούν να κάνουν αυτό που προηγουμένως ανέφερα επικαλούμενος την ιατρική μου ιδιότητα, να κάνουν τη σωστή διάγνωση.

Το συζητούμενο σχέδιο νόμου επιχειρεί να λύσει μόνο οργανωτικά θέματα του εκπαιδευτικού μας συστήματος ακολουθώντας την πλέον επικίνδυνη τακτική, αυτής της εκ των ωφελούτων, όπως την χαρακτήρισα, θεραπείας.

Αυτό αποδεικνύεται, κύριε Υπουργέ, ανάγλυφα στο άρθρο 3, που αφορά στην επιλογή και τοποθέτηση των προϊσταμένων των περιφερειακών διευθύνσεων εκπαίδευσης, όπου δεν τηρούνται ούτε καν τα προσήματα από μέρους σας. Η τοποθέτηση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας ως προέδρου και ενός μέλους του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, που το επιλέγετε και πάλι εσείς, στο τριμελές ειδικό συμβούλιο, που θα επιλέγει αυτούς τους περιφερειακούς διευθυντές, η καθιέρωση μιας σειράς νεφελωδών κριτηρίων, που δεν είναι ούτε αντικειμενικά ούτε μετρήσιμα –σας το έχουμε πει πολλές φορές αυτό και στην επιτροπή– όπως εκ των πραγμάτων επιβάλλονταν, αλλά και η καθιέρωση διπλής συνεντεύξεως –άκουσον, άκουσον, διπλής συνεντεύξεως!– που καθιερώνεται προφανώς μήπως και σας ξεφύγει κανείς από την πρώτη, αποδεικνύουν ότι το μόνο που σας ενδιαφέρει είναι ο απόλυτος κομματικός έλεγχος αυτών που θα επιλεγούν. Αυτή είναι η πραγματικότητα και μην ενοχλείσθε.

Αυτό σας ενδιαφέρει ιδιαίτερα, γιατί αυτοί οι, με καθαρά κομματικά κριτήρια, επιλεγμένοι προϊστάμενοι των περιφερειακών διευθύνσεων εκπαίδευσης, καθώς και οι προϊστάμενοι των τμημάτων επιστημονικής και παιδαγωγικής καθοδήγησης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των ιδίων διευθύνσεων, θα συμμετέχουν σε όλες τις διαδικασίες επιλογής των υπολοίπων στελεχών της εκπαίδευσης με τη διατήρηση πάντα των ιδίων νεφελωδών και υποκειμενικών κριτηρίων. Επιλογής, όπως είναι επί παραδείγματι –και σας το είπα και στην Επιτροπή– τα κριτήρια του προεδρικού διατάγματος 398/1995, το οποίο καθιέρωσε τα γνωστά συνεκτιμώμενα κριτήρια και του οποίου πολλές διατάξεις είχαν κριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας ως αντισυνταγματικές.

Στην επιτροπή, κύριε Υπουργέ, είχα επισημάνει ότι αυτό που κάνετε είναι εγκληματικό, πιστεύοντας ότι ο κομματισμός αποτελεί τη μεγαλύτερη αιτία της κακοδαιμονίας που ταλανίζει το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας. Σας πρότεινα μάλιστα να συγκροτήσετε μία υψηλού επιστημονικού κύρους και αποδεκτή –γιατί όχι– και από την ίδια την εκπαιδευτική κοινότητα εισηγητική επιτροπή και βεβαίως την καθιέρωση κριτηρίων μετρήσιμων και αντικειμενικών, η οποία θα αναλάμβανε τη βαριά, ομολογουμένως, ευθύνη της επιλογής αυτών των κορυφαίων στελεχών της διοίκησης της εκπαίδευσης. Κάνατε ότι δεν ακούσατε την πρόταση αυτή.

Επισημαίνεται ακόμα ότι στους αξιολογούμενους, κύριε Υπουργέ δεν δίνετε ούτε καν το δικαίωμα της ένστασης. Αυτό είναι πρωτοφανές. Είναι δείγμα καθεστωτικής νοοτροπίας και αντίληψης σας, κύριε Υπουργέ.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκειμάτων) :

Δεν υπάρχουν επιθεωρητές. Άρα πού αναφέρεστε;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Μιλώ για τους περιφερειακούς διευθυντές. Σ' αυτούς που επιλέγετε και σ' αυτούς που πιστεύουν ότι αδικήθηκαν δεν τους δίνετε το δικαίωμα να

κάνουν ένσταση. Αυτό είναι απαράδεκτο, είναι πρωτοφανές.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκειμάτων) : Όλοι κρίνονται.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Εμείς ως Νέα Δημοκρατία, επιμένουμε, εν πάση περιπτώσει, για να μπορέσουμε κάποτε να συνηνοθηούμε, στους νόμους 1966/1991 και 2043/1993 που με περισσή ευκολία καταργήσατε εδώ και χρόνια τώρα, προκειμένου να βολέψετε τους ημετέρους, γιατί όλοι ξέρουμε ποιοι σήμερα αποτελούν στελέχη της διοίκησης της εκπαίδευσης.

Επιμένουμε σ' αυτούς τους νόμους που περιελάμβαναν μετρήσιμα και απολύτως αντικειμενικά κριτήρια, νόμους που έδιναν κύρος και οντότητα, κύριε Υπουργέ στη στελέχωση της εκπαίδευσης και που τόσο χρειάζονται για την εφαρμογή της αξιολόγησης, νόμους που αναδεικνύουν τους αποδειγμένα ικανότερους. Τους νόμους αυτούς σας το είπαμε και προχθές, το λέμε και σήμερα, θα τους επαναφέρουμε ως Κυβέρνηση.

Τώρα να πω δύο λόγια σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση. Δεν θα σταθώ στο περιεχόμενο των διατάξεων που την αφορούν, πολύ απλά γιατί δεν πιστεύω ότι οι διατάξεις αυτές πρόκειται να εφαρμοστούν, αλλά και γιατί πιστεύω ότι είναι άνευ ουσιαστικού περιεχομένου. Ο κ. Κεφαλογιάννης σας είπε ότι είναι ένα κουστόμι χωρίς περιεχόμενο. Άλλωστε η ουσία της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, δηλαδή ο τύπος, τα κριτήρια, ο χρόνος, οι διαδικασίες κλπ., παραπέμπονται σε τόσες υπουργικές αποφάσεις και σε τόσα προεδρικά διατάγματα, που αντικειμενικά είναι δύσκολο να εκδοθούν εγκαίρως. Δεν αρκεί, κύριε Υπουργέ, η θεσμοθέτηση απλά ενός συστήματος αξιολόγησης. Χρειάζεται η διασφάλιση των όρων που απαιτούνται για να λειτουργήσει ένα τέτοιο σύστημα έγκυρα και προπάντων αξιόπιστα, σε μία πραγματικότητα όπως η ελληνική, που έχει διαβρωθεί τόσο έντονα από τις πελατειακές σχέσεις. Αξιολόγηση από όργανα που θα λειτουργούν κάτω από εξωγενείς πιέσεις, κομματικές και συνδικαλιστικές, δεν νοείται, κύριε Υπουργέ.

Δεν υπάρχουν σ' αυτό το νομοσχέδιο οι στοιχειώδεις ασφαλιστικές δικλίδες. Αξιολόγηση που θα γίνεται από όργανα μονομερή και θα λειτουργεί ως απειλή, δεν είναι αξιολόγηση.

Δεν θα σταματήσουμε να το επαναλαμβάνουμε...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Παρακαλώ να μιλήσω με την ίδια ανοχή χρόνου κύριε Πρόεδρε που είχαν και οι άλλοι συναδελφοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Είναι γραμμένοι είκοσι πέντε συναδελφοί.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό το σύστημα που προτείνεται από μέρους σας, δεν αποτελεί ούτε δημοκρατικό, ούτε συλλογικό προγραμματισμό. Ένα σοβαρό σύστημα αξιολόγησης αξιολογεί όλους τους εκπαιδευτικούς κύριε Υπουργέ και όχι ελάχιστους ή αυτούς που θέλουν να γίνουν στελέχη της εκπαίδευσης και μάλιστα, μέσα από ένα σύστημα διοίκησης της εκπαίδευσης που είναι ελεγχόμενο κομματικά. Όλοι αντιλαμβάνομαστε τι πρόκειται να συμβεί. Έτσι δεν ανατροφοδοτείται η διδακτική πράξη και δεν υπηρετείται η ανάγκη της αυτογνωσίας για τον εκπαιδευτικό. Εμείς επιμένουμε στο προεδρικό διάταγμα 459/1993.

Να πω δύο λόγια μόνο για να κλείσω κύριε Πρόεδρε, για την επιμόρφωση.

Το μόνο που κάνετε ως προς το θέμα αυτό είναι να δημιουργήσετε ένα ακόμα όργανο και μάλιστα, με τη μορφή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, για να βολέψετε και πάλι και άλλα κομματικά σας στελέχη. Δεν ξέρω, όπως είπαν ορισμένοι, εάν αποσκοπείτε στο να ιδιωτικοποιήσετε την επιμόρφωση. Ξέρω όμως ότι δεν την πιστεύετε την επιμόρφωση και δεν τη θέλετε. Γιατί αν την πιστεύατε και τη θέλατε, δεν θα καταργούσατε ούτε το νόμο 2009/1992 που καθιέρωσε αντί της δια κληρώσεως, την τρίμηνη υποχρεωτική επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών, την τετράμηνη εισαγωγική επιμόρφωση των νεοδιορισζομένων, και τη λειτουργία δεκαεξί περιφερειακών επιμορφωτικών κέντρων, που θα έδιναν τη δυνατότητα να επιμορφώνεται κάθε έξι με επτά χρόνια στο σύνολο των εκπαιδευτικών.

Εμείς επιμένουμε στην επαναφορά αυτών των διατάξεων που με τόση επιπολαιότητα και ανευθυνότητα καταργήσατε σε ό,τι

αφορά και το θέμα της επιμόρφωσης. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σπυριούνης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με γοήτευε πάντοτε να μιλώ περί των δύο χαρακτηριστικών της ελευθερίας, που απαιτεί την τόλμη κάλβια, πρόβλεψη και επισήμανση την τόλμη και την αρετή. Να προσθέσω ότι και η δημοκρατία θέλει αυτές τις δύο αρετές. Αλλά και η αλήθεια των πραγμάτων απαιτεί αυτό τον ωραίο συνδυασμό.

Μπορούμε, κύριοι συνάδελφοι, να αντικρίζουμε με την αλήθεια των πραγμάτων την ευθύνη που έχουμε όλοι μας για την παιδεία; Απαντώ χωρίς δισταγμό, όχι.

Η συζήτηση που παρακολούθησα με απογοήτευσε εντελώς. Ούτε ίχνος προσπάθειας για συναινετική βελτίωση και διαλεκτική σύνθεση στη συγκρότηση του νομοσχεδίου, που αύριο θα είναι νόμος. Καμία προσπάθεια δεν είδα. Επομένως έχει απωλέσει εκ προοιμίου η Βουλή το μέγιστο αγαθόν να συνθέσει εδώ νομοθετούσα. Δεν υπάρχει, λοιπόν, αυτό.

Υποκρύπτεται κομματισμός στο νομοσχέδιο; Αναμφισβητήτως ναι, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας. Το θέμα είναι το εξής: Περιορίζεται με τις διατάξεις, με το πλαίσιο που τίθεται; Προσωπικά πιστεύω ότι ωρίμασε πλέον στα τριάντα χρόνια η δημοκρατία και μπορούμε, κύριε Υπουργέ, τα στοιχειώδη πράγματα, οι Ένοπλες Δυνάμεις, η Παιδεία, η Υγεία, η Δικαιοσύνη, παράγοντες της εθνικής επιβίωσης, να τα φωτίσουμε σε εθνικό επίπεδο από τα διάσελα της εθνικής ευθύνης και να αρμονίσουμε, και την κομματική σκοπιμότητα, αλλά και την υπερκομματική ευθύνη. Πιστεύω ότι η δημοκρατία φωτίζει αυτές τις δυνατότητες.

Το νομοσχέδιο πληροί αυτές τις προϋποθέσεις; Όχι, κύριοι συνάδελφοι. Κινείται μέσα στη σχετικότητα μιας προσπάθειας που πάει να βελτιώσει αναμφισβητήτως τα πράγματα.

Και έχουμε μια μεταρρύθμιση, κύριε Υπουργέ. Η μεταρρύθμιση του Αρσένη πού πήγε; Υπάρχει;

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Στα σχολεία υπάρχει.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Επειδή ζω και εγώ στην κοινωνία που ζούμε όλοι μας, ακούστε, λοιπόν, σε ποια σχολεία υπάρχει η μεταρρύθμιση του Αρσένη, κύριε Υπουργέ.

Έχω έναν συνεργάτη έμμισθο που παίρνει 250.000 δραχμές όπου και η γυναίκα του είναι έμμισθος υπάλληλος. Έχουν δύο παιδιά. Το μεγάλο τους παιδί είναι πέντε ετών. Τους ρώτησα: «Θα το στείλετε στο νηπιαγωγείο;» Και μου απάντησαν: «Τι λες στρατηγέ, είκοσι πέντε Αλβανόπουλα είναι στο σχολείο και ένα Ελληνόπουλο».

Να λοιπόν, οι μεταρρυθμίσεις πού θα πάνε. Προσέξτε, γιατί αύριο οι καιροί θα ζητήσουν ευθύνες. Μετά από δέκα χρόνια δεν θα έχουμε το μόνο ανατολικό κίνδυνο και το έχω ξαναπεί σ' αυτήν την Αίθουσα. Θα έχουμε και άλλον κίνδυνο. Θα γίνει αυτό που φοβόταν ο Βενιζέλος το 1914 όπου κάλεσε το Μεταξά και τα επιτελεία να του πουν τι γίνεται διότι εδιώκετο το ελληνικό στοιχείο στη Μικρά Ασία. Εκυφορείτο η απόβαση στην Καλλίπολη των συμμάχων, Γάλλων και Άγγλων με τα τραγικά αποτελέσματά της, γνωστά στην ιστορία. Και το επιτελείο του είπε «να επιτεθούμε». Ο Μεταξάς του είπε: «Μα, πού να πάμε; Τα πλευρά μας και τα νώτα μας είναι εκτεθειμένα. Πώς να πάμε εκεί κάτω;». Και αυτό ήταν λογικό.

Θα έχουμε, λοιπόν, στραμμένη την προσοχή μας προς ανατολάς, κύριε Υπουργέ, θα έχουμε και το φόβο του αντιπερισπασμού από δυσμάς. Δεν θέλω να πω περισσότερα.

Η δημοκρατία αρμονίζει και την ελευθερία και την εξουσία. Αρμονίζει και την ατομικότητα και τη συλλογική ευθύνη. Αρμονίζει τη δημοκρατία και στο πεδίο της εκπαίδευσης με μία ιεραρχία, που θα προέρχεται και θα εξελίσσεται μέσα στον τιμημένο κλάδο των εκπαιδευτικών. Θα μπορούν οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί όπως γίνεται στις Ένοπλες Δυνάμεις –δεν φέρνουμε απέξω ούτε γιατρούς ούτε δικηγόρους να διοικήσουμε τις Ένοπλες Δυνάμεις- να διοικηθούν από το τιμημένο σώμα τους. Αυτό πώς μπορεί να καθιερωθεί; Με την ιεραρχία, κύριοι συνάδελφοι και μην τρομάζετε. Η ιεραρχία είναι η αποδοτική και η αποτελε-

σματική οργάνωση της εργασίας για συνδυασμό υπό τους οικονομικότερους όρους και την ενωμένη προσπάθεια των προϋποθέσεων για καλύτερο αποτέλεσμα.

Δεν αναιρεί την ελευθερία η ιεραρχία. Δεν αναιρεί την ελευθερία η οργανωμένη δημοκρατική εξουσία.

Σαφώς και οι πολιτικές περιπέτειες από τις οποίες πέρασε η πατριδούλα μας δεν είναι εύκολο να επιτρέψουν ούτε την άρση της νοσοτροπίας που κουβαλάμε ούτε την εμπέδωση ενός πλατεία δημοκρατικού επιπέδου. Περνά από τους σχηματισμούς των αντανάκλασεων η ιστορία. Πώς να το κάνουμε; Ωστόσο, η προσπάθεια πρέπει να είναι ακατάβλητη.

Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να δεχτείτε ότι υπάρχει προσπάθεια συγκεκριμένη. Αναζητά, αφουγκραζόμενη, η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και με το ν.2525 του κ. Αρσένη και με το παρόν νομοσχέδιο τις καλύτερες δυνατές μέσα στο σχετικό πλαίσιο, λύσεις. Ελάτε, λοιπόν, να βοηθήσουμε αυτήν την προσπάθεια. Εάν δε εξασφαλίζει το μείζον, εξασφαλίζει μία σχετική προϋπόθεση βελτίωσης των πραγμάτων αύριο στη συγκεκριμένη περίπτωση και για τη διάρθρωση της εκπαιδευτικής ιεραρχίας και για την εξασφάλιση της αξιολόγησης.

Ξέρετε ποιοι φοβούνται την αξιολόγηση; Οι μέτριοι. Οι τεμπέληδες φοβούνται την αξιολόγηση, κύριε Υπουργέ. Η αξιολόγηση και η ιεραρχική υποταγή του ατόμου στο προϊόν της δημοκρατίας με συλλογικά όργανα και όλα αυτά που το ωραίο πολίτευμα εξασφαλίζει, δεν αναιρούν την ελευθερία του. Οι μέτριοι φοβούνται. Οι τεμπέληδες! Οι οκνηροί φοβούνται. Οι αναποτελεσματικοί φοβούνται, γιατί θα γίνει διάκριση και δεν θα περνά ο κομματισμός για να αναδειχθεί μέσα από το κανάλι την ιεραρχία ο μέτριος και ο κόλακας. Γιατί έχουμε αυτούς τους δύο τύπους των ανθρώπων. Είσαι κόλακας; Είσαι του: «Yes, men»; Όλα πάνε καλά. Δεν είσαι μέτριος δεν είσαι κόλακας; Άντε στο σπίτι σου. Πήγαινε στο καλό!

Έτσι δεν είναι, κύριε Υπουργέ –για να συνηνοούμαστε. Σας οφείλω και μία προσωπική εκδούλευση όταν το πάλοι ποτέ με είχατε στηρίξει, αφού έπεσε πάνω μου η Νέα Δημοκρατία με πολλαπλές μηνύσεις, γιατί –ακούστε, κύριοι, και είμαι σίγουρος ότι θα έχετε μετανιώσει σήμερα- με απασχόλησε πού πάνε τα φανταράκια μας και πώς θα γίνει η προσαρμογή τους στα κέντρα εκπαίδευσης. Αναζήτησα λύσεις για να μη φεύγει το φανταράκι από τη μάνα του, αγωνιώντας για τι το περιμένει στο στρατόπεδο.

Ήθελα ένα ανθρώπινο στρατόπεδο και γι' αυτό καθιέρωσα εκείνα τα ψυχολογικά ερωτήματα. Είπαν ότι κάναμε ηλεκτροσόκ και άλλα πολλά -ας μην ανατρέξω σ' αυτά. Ο αναμάρτητος πρώτος το λίθο βαλλέτω.

Τώρα, για το νομοσχέδιο, συμφωνώ και με τα τρία κεφάλαια, που είναι σημαντικά. Υποβάλλω την εξής παράκληση: Προσπαθήστε, κύριε Υπουργέ, να υιοθετήσετε γόνιμες προτάσεις που γίνονται από τις πτέρυγες της Βουλής, γιατί θα έχει ένα διπλό καλό η έξοδος του νομοσχεδίου από το Κοινοβούλιο. Ποιο καλό;

Πρώτον, θα δίνει μία αντανάκλαση κύρους, αφού θα είναι προϊόν του συνόλου του Κοινοβουλίου. Ούτως ή άλλως με την πλειοψηφία είναι.

Δεύτερον, η διαλεκτική αξία της δημοκρατίας που οδηγεί στη σύνθεση, αποτελεί τον ανθό των επιλογών και δίνει τις καλύτερες λύσεις.

Τελιώνω, κύριε Πρόεδρε, με την αξιολόγηση που είναι ένα σημαντικό θέμα. Κάθε χρόνο, όπως ξέρετε, στις Ένοπλες Δυνάμεις υπάρχει το σύστημα αξιολόγησης και είναι ορισμένο σε χρόνο, ορισμένο στον τύπο, ορισμένο στα αντικειμενικά κριτήρια, ορισμένοι εκείνοι, οι οποίοι εγγράφουν τις διαδοχικές σημειώσεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Στρατηγέ μου, σημείο αναφοράς πάντα ο στρατός.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Δεν σας ακούω, επειδή μιλώ δυνατά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Λέω ότι ο στρατός είναι πάντα μέτρο σύγκρισης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Αντιλαμβάνεσθε, κύριοι συνάδελφοι και κύριε Υπουργέ, ότι δεν επιδιώκω να κάνουμε το σύστη-

μα της παιδείας μας όπως είναι το σύστημα του στρατοπέδου. Άλλο η μία αποστολή και άλλο η άλλη. Ωστόσο το επικαλούμαι για την αξιολόγηση, αφού λέτε μέσα στο νομοσχέδιο ότι με αποφάσεις σας θα καθορίζεται ο χρόνος. Καλό είναι αυτά –θα συμφωνήσω με την Αντιπολίτευση– να καθοριστούν παγίως και να εξειδικευτούν στο μέλλον με προεδρικό διάταγμα. Να δώσετε περισσότερη ουσία, τύπο και κύρος στη ρύθμιση που γίνεται. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Γκεσούλης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριοι συνάδελφοι, τα άρθρα που συζητούμε σήμερα περιέχουν πολιτική, η οποία απευθύνεται στο ελληνικό σχολείο, σε ένα σχολείο το οποίο εμείς όλα αυτά τα χρόνια, ως Κυβέρνηση, με πολλές προσπάθειες, με πολλή ευαισθησία και ευθύνη προσεγγίσαμε και όλες οι παρεμβάσεις έχουν δώσει αρκετά στοιχεία. Και μιλάμε σήμερα γι' αυτά τα άρθρα όπου συμπυκνώνονται οι μεγάλες διαρθρωτικές αλλαγές της εκπαίδευσης. Και ομιλούμε για αλλαγές, οι οποίες θα φέρουν την ποιοτική ανασυγκρότηση του σχολείου και γενικότερα του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Οι αλλαγές που προτείνει αυτό το σχέδιο νόμου με τα άρθρα της πρώτης ομάδας έρχονται ως συνέχεια και συνέπεια της πολιτικής που ακολούθησε το ΠΑΣΟΚ, που έφερε πολλά ποσοτικά στοιχεία, αλλά και ποιοτικά, κυρίως όμως ποσοτικά. Και μπορούμε σήμερα να μιλάμε για σύνολο δεκαοκτώ πανεπιστημίων, για δεκατέσσερα ΤΕΙ με νέα τμήματα και περιεχόμενα –σαράντα τέσσερα νέα τμήματα στα πανεπιστήμια και σαράντα στα ΤΕΙ– για διακόσια πενήντα μεταπτυχιακά τμήματα, να μιλάμε για την αναβάθμιση των ΤΕΙ, να μιλάμε για πολλές θέσεις μελών ΔΕΠ στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, να μιλάμε για την πρόσθετη διδακτική στήριξη και την ενισχυτική διδασκαλία, για το ολοήμερο νηπιαγωγείο και δημοτικό. Έχουμε, λοιπόν, μια σειρά παρεμβάσεων στο χώρο της εκπαίδευσης που πραγματικά αλλάζουν το τοπίο.

Σήμερα με αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο έχει τρεις άξονες –είναι η περιφερειακή συγκρότηση της εκπαίδευσης, που περιγράφεται στα άρθρα που συζητάμε, είναι η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού καθώς και η επιμόρφωσή του– κάνουμε την ποιοτικού χαρακτήρα παρέμβαση σε όλο το εκπαιδευτικό σύστημα. Και αυτό θέλω να τεκμηριώσω.

Η αξιολόγηση είναι κάτι το οποίο έχει ανάγκη το εκπαιδευτικό μας σύστημα και το ελληνικό σχολείο; Δεν υπάρχει κανείς που να διαφωνεί γι' αυτό σ' αυτήν την Αίθουσα και συμφωνούμε όλοι ότι ναι, χρειάζεται αξιολόγηση. Και ναι να συμφωνήσουμε ότι χάθηκαν είκοσι χρόνια. Όμως συμφωνούμε ότι πρέπει να λυθεί και γι' αυτό έρχεται αυτό το σχέδιο νόμου. Μπορεί να υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις στο σχέδιο νόμου. Βλέποντας τι συμβαίνει στα υπόλοιπα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την αξιολόγηση η διαπίστωση είναι ότι όλοι έχουν αξιολόγηση ποικίλη από κράτος σε κράτος, και μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις ποικίλλει και μέσα στο ίδιο το κράτος, σε διαφορετικά κρατίδια ή περιοχές.

Αυτό μου δίνει τη δυνατότητα να βγάλω δύο συμπεράσματα: Πρώτον, ότι η αξιολόγηση είναι στοιχείο θετικό για το εκπαιδευτικό σύστημα και γι' αυτό το έχουν όλοι και δεύτερον ότι δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες κοινά αποδεκτοί για να έχουν όλοι το ίδιο αξιολογικό σύστημα. Αυτό δικαιολογεί ότι έχουμε και διαφορετικές προσεγγίσεις. Για μας, το ΠΑΣΟΚ, αυτό που προτείνουμε με όλη την υπευθυνότητα και αγωνία που μας διακρίνει νομίζουμε ότι είναι το καλύτερο και γι' αυτό το φέρνουμε εδώ. Έχουμε ανοικτά και τα αυτιά μας και την προσοχή μας να ακούσουμε τις άλλες προτάσεις σχετικά με την αξιολόγηση.

Τα άρθρα περιγράφουν μια αξιολόγηση σε όλους τους συντελεστές της εκπαίδευσης, σε όλο το παραγόμενο έργο που υπάρχει στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Υπάρχουν δύο ειδών αξιολογήσεις. Η μια που είναι διαπιστωτικού χαρακτήρα και η άλλη τιμωρητικού χαρακτήρα, δηλαδή ποινικού χαρακτήρα, που διαπιστώνει, τιμωρεί και δημιουργεί

την αίσθηση ότι η αξιολόγηση είναι ένας μηχανισμός με τον οποίο επιβάλλονται ποινές και τιμωρίες στον εκπαιδευτικό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Ενιαία είναι η αξιολόγηση παντού. Δεν υπάρχουν πολλών ειδών αξιολογήσεις.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα σας πω. Έχει συμβεί το εξής στη χώρα μας.

Όταν εφαρμόστηκε εκείνη η αξιολόγηση, είχε ταυτιστεί στη συνείδηση του εκπαιδευτικού και της ελληνικής κοινωνίας, αλλά και του μαθητικού δυναμικού, με μια αξιολόγηση τιμωρητικού χαρακτήρα. Γι' αυτό γινόντουσαν όσα έγιναν στα σχολεία. Μετά ταυτίστηκε και με συμπεριφορές κομματικού χαρακτήρα και φόβισε τόσο πολύ τον κόσμο, ώστε έχει αφήσει ακόμη συνειρμούς για την αξιολόγηση.

Εγώ θα δεχθώ ότι έδωσε ό,τι μπορούσε να δώσει. Δεν μιλώ βέβαια για τον κομματισμό, αλλά για το υπόλοιπο κομμάτι. Τα άρθρα που συζητάμε σήμερα αναφέρονται σε αξιολόγηση ως μηχανισμό μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα. Θα εντοπίζει, θα σημειώνει και θα σημειώνει τους δείκτες που συνθέτουν τα προβλήματα μέσα στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Δηλαδή τις αδυναμίες, τις δυσκολίες, τις παρενέργειες, τις ελλείψεις. Αφού τις εντοπίσει ή θα τις αντιμετωπίσει με μία αποκεντρωμένη περιφερειακή εκπαίδευση στελεχών με υπευθυνότητα και κύρος όπου είναι εφικτό ή όπου εντοπίζει προβλήματα που απαιτούν ενίσχυση του εκπαιδευτικού στην επιστημονική και στη διδακτική του συγκρότηση θα απαντά με τη συγκροτημένη επιμόρφωση.

Άρα δεν μιλάμε για μια επιμόρφωση τιμωρητικού, ποινικού χαρακτήρα, αλλά για μια αξιολόγηση, η οποία παρεμβάινει ποιοτικά στο εκπαιδευτικό σύστημα, εντοπίζοντας τα προβλήματα και αντιμετωπίζοντάς τα με το δυναμισμό που έχει. Τα άρθρα του νομοσχεδίου περιγράφουν αυτήν την αξιολόγηση και όχι εκείνη που δημιουργεί συνειρμούς.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Τι θα γίνει με εκείνον που είναι ανεπίδεκτος αξιολόγησης;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Για εκείνον, ο οποίος έχει πρόβλημα να σταθεί στην τάξη, προβλέπεται ενίσχυση, στήριξη. Από εκεί και πέρα υπάρχουν οι προβλεπόμενοι κανόνες, για να αντιμετωπιστούν εκείνοι που δεν έχουν τη διάθεση να δουλέψουν και να προσφέρουν, ώστε να μην εκθέτουν τον εκπαιδευτικό κόσμο.

Από πού, λοιπόν, θα αξιολογηθεί ο εκπαιδευτικός; Κατ' αρχήν από τον εαυτό του με αυτοαξιολόγηση. Δεύτερον από το διευθυντή του για τη συμπεριφορά του και τη λειτουργία του μέσα στο σχολείο. Η τρίτη αξιολόγηση θα γίνει από το σχολικό σύμβουλο για το επιστημονικό και διδακτικό έργο στην τάξη. Αν αδικηθεί από το διευθυντή ή από τον επιστημονικό σύμβουλο, μπορεί να κάνει ένσταση και να καταφύγει σε επιτροπή με πρόεδρο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, με άλλο διευθυντή και σχολικό σύμβουλο, οι οποίοι θα εκτιμήσουν την αξιολογική έκθεση.

Δεν υπάρχει κάτι άλλο, που θα μπορούσε να διασφαλίσει περισσότερο. Πάντα όταν αξιολογούν άνθρωποι, υπεισέρχεται το υποκειμενικό στοιχείο. Πάντως στοχεύουμε στον εντοπισμό των προβλημάτων, στην ανάδειξή τους, στην επίλυσή τους, ώστε να μην έχουν παρενέργειες.

Άρα θα έλεγα ότι από την αξιολόγηση επί είκοσι χρόνια το σχολείο έχασε σε ποιότητα και οι εκπαιδευτικοί έχασαν σε κύρος και σε κοινωνική αποδοχή μέσα σ' εκείνο το κλίμα.

Έρχομαι στα άρθρα, τα οποία περιγράφουν την περιφερειακή συγκρότηση. Αυτά τα άρθρα περιγράφουν μια νέα συγκρότηση της εκπαίδευσης, που φέρνει το Υπουργείο πιο κοντά στο ελληνικό σχολείο. Άρα μικραίνουν τα αντανάκλαστικά αντιδράσεις, ώστε μέσα από την αξιολόγηση, εκεί που εντοπίζονται προβλήματα η αντιμετώπισή τους να είναι άμεση. Η κορύφωση σήμερα γίνεται στο Υπουργείο Παιδείας. Τώρα θα γίνεται σε επίπεδο περιφέρειας, όπου θα γίνουν δεκατρείς πυραμίδες, για να λειτουργεί πιο αποτελεσματικά και αποκεντρωμένα το σύστημα, ώστε η διοίκηση να έρθει πιο κοντά στο σχολείο. Και δεν μιλάμε μόνο για τη διοίκηση της εκπαίδευσης. Όλο το εκπαιδευτικό σύστημα κατεβαίνει στην περιφέρεια και λειτουργεί

γεί από εκεί. Πού είναι το μεμπτό;

Τίθεται ένα θέμα, αν τα στελέχη που επιθυμούμε να έχουμε μέσα από το σύστημα επιλογής, που προβλέπεται από το προεδρικό διάταγμα που βρίσκεται στο Σ.τ.Ε., οδηγήσουν σε κάποιον κομματισμό. Επιτρέψτε μου μια πολιτική παρατήρηση. Εμείς στο ΠΑΣΟΚ είμαστε καμένοι από τον κομματισμό, αλλά από τον κομματισμό μιας άλλης παράταξης, η οποία σήμερα θέτει το θέμα. Δέχομαι ότι το θέτετε καλοπροαίρετα. Εμείς προσδοκούμε κομματικά, πολιτικά οφέλη, αλλά όχι από επιλογές στελεχών. Τα προσδοκούμε μέσα από την ποιοτική ανασυγκρότηση του σχολείου, που επιθυμούμε να συγκροτήσουμε μέσα απ' αυτό το σχέδιο νόμου. Τα άρθρα αυτά προβλέπουν τη συγκρότηση ενός στελεχιακού δυναμικού, που θα μπορεί να λειτουργεί αξιολογούμενο συνεχώς, όσον αφορά την προσφορά του στην παραγωγή εκπαιδευτικού έργου. Τα προϊόντα ενός τέτοιου σχεδίου νόμου θα τα εισπράξει η ελληνική κοινωνία μέσα από το ελληνικό σχολείο, μέσα από τα Ελληνόπουλα.

Έρχομαι τώρα στο αν αυτά τα άρθρα που συζητάμε σήμερα, τόσο της επιμόρφωσης, όσο και της αξιολόγησης, αλλά και της περιφερειακής συγκρότησης, έχουν αποδοχή στον εκπαιδευτικό χώρο. Η πραγματικότητα είναι ότι η κοινωνία θέλει αυτό το νομοσχέδιο περισσότερο από τα κόμματα, τα οποία λένε να στην αξιολόγηση, αλλά όχι στη δικιά μας. Κάποια άλλη αξιολόγηση θα έχουν στο κεφάλι τους. Σήμερα, όμως, στην εκπαιδευτική κοινότητα έχουν ωριμάσει τα πράγματα. Οι συνειρμοί και οι φοβίες που δημιουργήθηκαν στο παρελθόν έχουν ελαχιστοποιηθεί. Γι' αυτό αποτελεί και αίτημα μεγάλου ποσοστού των εκπαιδευτικών η αξιολόγηση, διότι πιστεύουν ότι θα βοηθήσει στο έργο τους και την κοινωνική τους αποστολή.

Βέβαια υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις. Εμείς και στους τρεις άξονες έχουμε τις θέσεις των κλάδων και σε πολλά σημεία αυτές είναι μέσα στα πλαίσια των επιδιώξεων αυτού του σχεδίου νόμου. Από αυτά τα άρθρα που συγκροτούν αυτήν την πολιτική δεν προσδοκούμε μόνο από την επιμόρφωση, από την αξιολόγηση και από την περιφερειακή ανασυγκρότηση. Προσδοκούμε και από ένα πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα, γιατί θα λειτουργήσουν ταυτόχρονα. Δηλαδή για μας η αξιολόγηση θα φέρει στο εκπαιδευτικό σύστημα κατ' αρχήν την αυτογνωσία. Θα μπορεί κάποιος να διορθώνει τα λάθη του, αφού πρώτα τα διαπιστώσει και θα διδάσκεται από αυτά. Γι' αυτό δεν μπορώ να καταλάβω την αρνητική στάση των κομμάτων, αφού όλοι έχουμε συμφωνήσει ότι η παιδεία είναι ένα εθνικό μέγεθος που απαιτεί ευαισθησία και ευθύνη από όλους μας, αλλά και συνέπεια.

Μπορείτε, λοιπόν, να κάνετε την κριτική σας γιατί αργήσαμε, αλλά εκείνο που έχει σημασία είναι ότι αυτό το νομοσχέδιο με αυτά τα άρθρα σπρώχνει τη χώρα μας μπροστά, ώστε να μην υπολείπεται των άλλων χωρών σ' αυτά τα κορυφαία ζητήματα, των οποίων η επίλυση θα φέρει την ποιοτική ανασυγκρότηση.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι εμείς μέσα από αυτά τα άρθρα προσδοκούμε να έχουμε για τα Ελληνόπουλα ένα σχολείο σύγχρονο, ζωντανό και αποδοτικό και όχι ένα χλωμό και περιθωριοποιημένο σχολείο.

Επειδή ο χρόνος είναι με το μέρος μας, θα κριθούμε πάλι από τα αποτελέσματα. Τα αποτελέσματα θα είναι θετικά για το ΠΑΣΟΚ, γιατί θα έχουμε τότε ένα σχολείο στο οποίο θα έχει αποδώσει και η αξιολόγηση και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που γίνεται με συγκροτημένο και υπεύθυνο τρόπο και η περιφερειακή ανασυγκρότηση της εκπαίδευσης.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σκυλλάκος έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Δεν θέλω το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Τσίπρας έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα έξι πρώτα άρθρα του νομοσχεδίου το οποίο συζητείται, ομιλούν περί εκδημοκρατισμού της παιδείας. Και ασφαλώς πάνω σ' αυτόν τον όρο φαίνεται ότι στάθηκε ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και εν μέρει ο κύριος Υπουργός, και προσπάθησε να δώσει μαθήματα δημοκρατίας

στο κόμμα της Νέας Δημοκρατίας αλλά και σε όλους τους άλλους αντιλέγοντες. Ένα όμως είναι γεγονός. Ότι η δημοκρατία προϋποθέτει διάλογο και ότι προϋποθέτει σεβασμό σε στοιχειώδεις αρχές της λογικής.

Και για να μη φανώ γενικόλογών, θα εισέλθω αμέσως στις διατάξεις οι οποίες συζητούνται απόψε.

Για το άρθρο 2 αυτού του σχεδίου νόμου, δεν έχω να παρατηρήσω πολλά. Κάνει τη διάκριση της διοικήσεως και του επισημονικού μέρους της παιδείας αλλά αμέσως μετά έρχεται ο «μαϊντανός», η προσφιλής τακτική της Κυβερνήσεως να συμπληρώνει κεφαλαιώδη θέματα με υπουργικές αποφάσεις. Να καλεί τη Βουλή να δώσει και εδώ τη νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό, στον εκάστοτε Υπουργό στην εκτελεστική εξουσία και να συμπληρώσει το διάταγμα αυτό. Και έτσι, με την παράγραφο 3 του άρθρου 2, αφού ορίζει ποιο είναι το τμήμα της διοίκησης και το τμήμα της επιστημονικής παιδαγωγικής καθοδήγησης, λέει «ο τρόπος διασύνδεσης του έργου των τμημάτων αυτών με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο ή η εποπτεία και υποστήριξη άλλη λεπτομέρεια καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας». Συμπλήρωση πρώτη.

Συμπλήρωση δεύτερη του άρθρου 5: Με ίδια απόφαση του ίδιου Υπουργού καλούμεθα εμείς να ψηφίσουμε και να δώσουμε άλλη νομοθετική εξουσιοδότηση, για τον καθορισμό του αριθμού των θέσεων του διοικητικού προσωπικού ανά κλάδο, που κατανέμονται στην έδρα κάθε σχολικού συμβούλου και τις αναπληρώσεις αυτών. Και πάλι προσωπικό, σύνθεση, ανατίθεται στον Υπουργό για να καθορίσει εκείνος την εξουσία.

Πάω τώρα στο επίμαχο άρθρο 3. Εδώ φαίνεται ότι η προस्ताθήα της Κυβερνήσεως και της συμπολιτεύσεως μας στερεί το δικαίωμα να προβούμε σε μια γραμματική ερμηνεία της διατάξεως όχι τελεολογική γιατί ενδεχομένως εκεί αρνείται τη λογική μας.

Ας δούμε τι λέει αυτό το άρθρο. Αρχίζει: «Οι περιφερειακοί διευθυντές είναι μετακλητοί δημόσιοι υπάλληλοι που διορίζονται με απόφαση του Υπουργού». Ερώτημα πρώτο και στοιχειώδες. Μετακλητός υπάλληλος τι είναι; Υπάλληλος ο οποίος επιλέγεται και διορίζεται ανελέγκτως από τον εκάστοτε Υπουργό. Τι είναι αυτός; Είναι υπηρεσιακός ή πολιτικός; Ένα θέμα είναι αυτό.

Δεύτερο θέμα. Αφού τίθεται μια σειρά εντελώς αορίστων εννοιών που συγκροτούν τα στοιχεία της αξιολογήσεως του περιφερειακού διευθυντού. Φτάνει στη συγκρότηση του συμβουλίου το οποίο επιλέγει. γενικός γραμματέας. Πρόσωπο καθαρά πολιτικής επιλογής. Και εδώ θα έλεγα δεν καταφρονείται το σύστημα και η αξιοσύνη του εκπαιδευτικού συστήματος των εκπαιδευτικών στο σύνολό τους όταν αρνείται η πολιτεία, όταν καλούμεθα και εμείς εδώ με το νομοσχέδιο το οποίο φέρατε να ψηφίσουμε, όταν αρνείται την ικανότητα έστω ενός εκπαιδευτικού για να προεδρεύσει αυτού του συμβουλίου; Μόνο ο γενικός γραμματέας έχει μυαλό, έχει ψυχή, έχει καρδιά; Μόνο αυτός μπορεί να κρίνει και κανένας άλλος μέσα από την εκπαιδευτική κοινότητα; Αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση.

Θέλετε να ακούσετε και την τελευταία η οποία αποτελεί επίσης συμπλήρωση του πολιτικού χαρακτήρα; Και εμμένω στη γραμματική ερμηνεία της διατάξεως. Είναι το άρθρο 4, παράγραφος β' : Τον περιφερειακό διευθυντή εκπαίδευσης όταν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει ένας από τους προϊστάμενους των τμημάτων ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων πάλι. Να μη χάσει τον έλεγχο της εποπτείας, να μη χάσει το στραγγαλισμό της εκπαίδευσης. Αυτός είναι ο σκοπός και αυτό μας λέει το άρθρο 3 το οποίο επίσης συνοδεύεται με μια σειρά επτά αποφάσεων. Επτά είναι οι αποφάσεις οι οποίες συμπληρώνουν ποια πράγματα; Την έννοια του περιφερειακού διευθυντού, τα αξιολογικά στοιχεία τα οποία θα τον αναδείξουν και το ειδικό συμβούλιο το οποίο τον επιλέγει.

Συνεχίζω με την περιφημη αξιολόγηση η οποία βέβαια με πολλές θριαμβολογίες εισήχθη και στη Διαρκή Επιτροπή, αλλά και στην Αίθουσα αυτή στο άρθρο 4 και 5. Αξιολόγηση! Τώρα, για πρώτη φορά σώζεται η Παιδεία! Δεν υπήρχε –περίπου αυτό μας λέει η εισηγητική έκθεση– παιδεία μέχρι τώρα και τώρα, για

πρώτη φορά οργανώνεται, τώρα για πρώτη φορά αναστηλώνεται, τώρα για πρώτη φορά τα Ελληνόπουλα θα μάθουν γράμματα και θα γίνουν επιστήμονες!

Οι διατάξεις όμως αυτές, η αρχή αυτή, μου θυμίζει τον πατροκτόνο ο οποίος επικαλέσθηκε τον οίκτο των δικαστών γιατί ήταν ορφανός. Επικαλούνται ως σωσίβιο της εκπαιδευτικής ποιότητας. Αυτοί οι οποίοι επί είκοσι χρόνια απομακρύνθηκαν από κάθε αρχή αξιολογήσεως. Η Κυβέρνηση η οποία μόλις ανέλαβε το πρώτο έργο που έκανε ήταν να καταργήσει τους επιθεωρητές. Στη θέση τους βάλτε κάτι άλλο. Επί είκοσι χρόνια λειτουργήσε η παιδεία χωρίς αξιολόγηση. Και όταν ήλθε η Νέα Δημοκρατία στην εξουσία και όταν ο Υπουργός τότε Γεώργιος Σουφλιάς καθιέρωσε σαφή αξιολογικά κριτήρια μετρήσιμα και με συγκεκριμένα μόρια αντίστοιχα το καθένα, τα κατήργησε και πάλι η ίδια η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ για να έλθει σήμερα και να μας πει ότι τόσα χρόνια δεν είχαμε αξιολόγηση, να τώρα που εμείς την φέρνουμε και αναστηλώνουμε την παιδεία!

Εδώ στο άρθρο 4, αξίζει να επισημανθεί τούτο. Κάθε άλλο παρά διάταξη νόμου αποτελεί. Τι λέει αυτό; Σκοπός της αξιολογήσεως. Το πολύ-πολύ αποτελεί την αιτιολογική έκθεση του διατάγματος αυτού. Ο σκοπός τίθεται ως κριτήριο. Συναγωγή εκ του σκοπού της διατάξεως, μπορεί να καταλήξει κανείς ότι έτσι καθιερώνονται και τα κριτήρια. Και είναι τόσο αόριστα αυτά και στερούνται οποιασδήποτε κανονιστικής διατάξεως ώστε και το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής λέει το εξής: Τέλος, και από καθαρά νομοτεχνική άποψη, παράγραφος 1 του άρθρου 4 του νομοσχεδίου, εν γένει ιδίως όμως το τελευταίο της εδάφιο, στερείται οιασδήποτε μορφής κανονιστικού περιεχομένου και εκ του λόγου τούτου η συμπερίληψή της σε ένα κείμενο νόμου, δεν ανταποκρίνεται στους κανόνες σύνταξης και διαμόρφωσής του.

Και τελειώνω με την επιμόρφωση. Θέλω να πω τούτο: Δόθηκε μεγάλη σημασία στο ότι το κράτος κατά τη συζήτηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, ως κύρια αποστολή - την επικαλέστηκε και ο κύριος Υπουργός χθες - έχει την εκπαίδευση, την παιδεία. Τότε στρέφονταν κατά πάσης μορφής ιδιωτικής επεμβάσεως στην παιδεία. Τώρα, με το άρθρο 6 περί επιμορφώσεως μεταβιβάζει και εκχωρεί κρατικές εξουσίες οι οποίες ανήκουν στο δημόσιο και τις μεταβιβάζει σε ιδιώτες.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Αρσένης έχει το λόγο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τα υπό συζήτηση άρθρα αναφέρονται σε δύο βασικούς θεσμούς, στην περιφερειακή αποκέντρωση και στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών.

Για αυτούς τους θεσμούς, όμως, υπάρχει νομοθεσία. Και μάλιστα, υπάρχει πρόσφατη νομοθεσία. Στο ν. 2817/2000 είχαμε θεσμοθετήσει για την περιφερειακή αποκέντρωση και στο ν. 2525 της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1997 βασικός κορμός ήταν το θέμα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών.

Η ιδιαιτερότητα της περίπτωσης που συζητάμε σήμερα είναι ότι αυτή η νομοθεσία δεν τέθηκε ποτέ σε εφαρμογή και σήμερα ερχόμαστε να καταργήσουμε αυτές τις ρυθμίσεις. Και το πολιτικό θέμα το οποίο εγείρεται είναι γιατί γίνονται αυτές οι αλλαγές.

Εγώ θα περιοριστώ μόνο στο θέμα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, γιατί δεν έχω το χρόνο να μπω σε άλλα θέματα. Και θα σας υπενθυμίσω ότι το θέμα της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου ήταν ένα από τα βασικά ζητήματα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Πράγματι υπήρχαν αντιδράσεις, αντιδράσεις και από τα κόμματα και από τις ηγεσίες των συνδικαλιστικών οργάνων.

Όμως, με την πάροδο του χρόνου έγινε κατανοητό σε όλους ότι πρέπει επιτέλους να μπει η αξιολόγηση στην εκπαίδευση και ότι οι ρυθμίσεις που είχε το άρθρο 8 του ν. 2525 ήταν ρυθμίσεις προς τη σωστή κατεύθυνση. Αυτό το δηλώσαμε πανηγυρικά λίγο πριν από τις εκλογές του Απριλίου του 2000 στη Βουλή και

ο Πρωθυπουργός και εγώ ως Υπουργός Παιδείας. Και είπαμε ότι αμέσως μετά τις εκλογές θα προχωρήσουμε στην εφαρμογή και στην υλοποίηση του άρθρου 8 του ν. 2525. Είχαμε μάλιστα προχωρήσει και στην έκδοση του προεδρικού διατάγματος που εμπεριείχε όλες τις λεπτομέρειες για το περιεχόμενο και τον τρόπο της αξιολόγησης και για τις διαδικασίες και είχαμε εκδώσει και τις απαραίτητες υπουργικές αποφάσεις.

Πρέπει να σας πω ότι ακόμη και στο χώρο των συνδικαλιστών είχε γίνει κατανοητό, ότι η αξιολόγηση θα περάσει. Οι αντιδράσεις που κατ' ιδίαν ήγειραν με εμένα ήταν ότι ίσως οι εξωτερικοί αξιολογητές δεν θα έπρεπε να είναι μόνιμοι, αλλά επί θητεία και ότι το σώμα των αξιολογητών θα έπρεπε να λειτουργεί μόνο κατ' έφεση. Κατά τα άλλα, το σύστημα είχε γίνει αποδεκτό.

Ερχόμαστε τώρα, μετά από δύο χρόνια που έχει παγώσει η εφαρμογή της νομοθεσίας, να την αλλάξουμε. Και το ερώτημα είναι γιατί. Νομίζω ότι ενδίδοντας σε πιέσεις συνδικαλιστών δεν μπορούμε να μεταρρυθμίσουμε το χώρο. Ακόμη και αυτή η ακρωτηριασμένη εναλλακτική, η οποία παρουσιάζεται στο παρόν νομοσχέδιο, βρίσκει αντιδράσεις από τους συνδικαλιστές.

Η Κυβέρνηση οφείλει να προχωρήσει σε μία ολοκληρωμένη αξιολόγηση στηριζόμενη στη στήριξη της κοινωνίας και του σώματος των εκπαιδευτικών. Οι συνδικαλιστικές συντεχνιακές ηγεσίες, οι οποίες επηρεάζουν όλο το φάσμα των πολιτικών κομμάτων, ποτέ δεν ήθελαν και δεν θα θέλουν την αξιολόγηση. Δεν μπορούμε να υποχωρήσουμε σε αυτές τις πιέσεις.

Σήμερα, όμως, αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα αξιοπιστίας. Πως εδώ και δύο χρόνια είχαμε πανηγυρικά δηλώσει ότι θα προχωρήσουμε σε μία αξιολόγηση προς μία συγκεκριμένη κατεύθυνση και τώρα προχωρούμε σ' ένα διαφορετικό δρόμο; Εάν σήμερα εγκαταλείπουμε μία δέσμευση, την οποία είχαμε πάρει προ δύο ετών, γιατί να μην αλλάξουμε κάτω από πιέσεις και μία σειρά από άλλα νομοθετήματα; Υπάρχει πρόβλημα αξιοπιστίας. Και αυτό το πρόβλημα ξεπερνάει το χώρο της εκπαίδευσης.

Είναι γενικότερα θέμα αξιοπιστίας της Κυβέρνησης ότι δεν υλοποιεί δεσμεύσεις και νομοθετήματα που η ίδια είχε ψηφίσει. Τώρα επί της ουσίας.

Ποια είναι η διαφορά μεταξύ του άρθρου 8 του ν.2525 και των άρθρων που συζητάμε σήμερα; Η διαφορά είναι ότι στην ισχύουσα νομοθεσία στο ν.2525 υιοθετούμε το μικτό σύστημα της αξιολόγησης. Γίνεται η αξιολόγηση, η εσωτερική από τους προϊστάμενους του εκπαιδευτικού, τον προϊστάμενο το διοικητικό και τον προϊστάμενο που αξιολογεί το έργο του εκπαιδευτικού από παιδευτική άποψη, αλλά υπάρχει ταυτόχρονα και η εξωτερική αξιολόγηση και του εκπαιδευτικού έργου και της εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών από ένα ανεξάρτητο σώμα εκπαιδευτικών, το οποίο και το ίδιο υπόκειται σε αξιολόγηση από ένα ανώτατο σώμα επιφανών προσωπικοτήτων.

Η ανάγκη εξωτερικής αξιολόγησης έχει γίνει αποδεκτή παντού. Δεν μπορούμε να έχουμε ολοκληρωμένη και αξιόπιστη και αντικειμενική αξιολόγηση μόνο μέσα από την ιεραρχία. Αντίθετα η αποκλειστική αξιολόγηση ιεραρχικά από το διευθυντή, από τον προϊστάμενο, δημιουργεί περισσότερα προβλήματα απ' ό,τι λύνει, αν δεν συνοδεύεται ταυτόχρονα και παράλληλα με εξωτερική αξιολόγηση. Και είναι αλλόκοτο. Ενώ καταργούμε την εξωτερική αξιολόγηση τώρα στην παιδεία, στο Υπουργείο Υγείας συγκροτούμε σώμα εξωτερικών αξιολογητών και στο Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης επαναφέρουμε την έννοια της επιθεώρησης και της αξιολόγησης από επιθεωρητές.

Το γεγονός ότι ορισμένες αρμοδιότητες που υπήρχαν στο σώμα εξωτερικών αξιολογητών, στο ν. 2525 μεταφέρονται άλλοτε στο παιδαγωγικό ινστιτούτο και άλλοτε στο ΚΕΕ, μπερδεύει περισσότερο τα πράγματα. Μετατρέπει αυτούς τους οργανισμούς, που είναι ουσιαστικά συμβουλευτικά όργανα εκπαίδευσης στον Υπουργό Παιδείας, σε διοικητικούς οργανισμούς οι οποίοι εμπλέκονται σε μια γραφειοκρατία που θα είναι αναποτελεσματική. Άλλωστε δεν μπορεί να γίνει ουσιαστική αξιολόγηση από εκατό μόνο παρέδρους οι οποίοι λειτουργούν επί θητεία, δηλαδή θα έχουν ...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου

ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Παρακαλώ την ανοχή σας για ένα λεπτό.

... την αγωνία της επανεκλογής τους και οι οποίοι εν πάση περιπτώσει δεν αξιολογούνται από κανέναν όσον αφορά το δικό τους έργο στο χώρο της αξιολόγησης. Αυτή είναι η μεγάλη διαφορά, η κατάργηση δηλαδή του σώματος μονίμων αξιολογητών. Και νομίζω ότι είναι κρίμα που καταργούμε αυτό το θεσμό.

Η δεύτερη διαφορά είναι ότι η αξιολόγηση ουσιαστικά με τις προτάσεις που κάνετε με αυτό το νομοσχέδιο είναι προαιρετική. Αν εξαιρέσουμε τη μια αξιολόγηση που θα έχει ο εκπαιδευτικός πριν μονιμοποιηθεί, ο εκπαιδευτικός που δεν θέλει να γίνει, δεν θα γίνει ποτέ στέλεχος. Σε όλη τη διάρκεια της καριέρας του δεν είναι υποχρεωμένος να αξιολογηθεί.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Δεν υπάρχει αξιολόγηση.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Μα, αυτή η προαιρετική αξιολόγηση ουσιαστικά καταργεί τον ίδιο το θεσμό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Άλλο προτεραιότητα ...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Κύριε Υπουργέ, καταλαβαίνω ελληνικά πολύ καλά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Η αξιολόγηση θα γίνεται παντού σε όλους. Απλώς προτεραιότητες ...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Μα, γιατί να μη το λέμε αυτό;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Επαναλαμβάνω ότι η αξιολόγηση προβλέπεται παντού, σε όλους απλώς η προτεραιότητα είναι σε αυτούς που πρόκειται να γίνουν στελέχη εκπαίδευσης και πρόκειται να μονιμοποιηθούν.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Μα, δεν λέγεται αυτό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μόνο η προτεραιότητα...

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Κύριε Υπουργέ, αν συμφωνούμε επί της ουσίας, είμαι διατεθειμένος να σας δώσω ακριβώς τις λέξεις οι οποίες θα αποδώσουν το νόημα και θα λέμε ότι όλοι οι εκπαιδευτικοί υπόκεινται υποχρεωτικώς και περιοδικώς σε αξιολόγηση και κατά προτεραιότητα οι εξής. Αν πούμε αυτό, το πράγμα είναι διαφορετικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αν μπορεί να υπάρξει βελτίωση στη διατύπωση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα σημαντικό σημείο που πρέπει να διευκρινισθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Γι' αυτό και σας δίνω το λόγο και γι' αυτό και δεν κρατώ και το χρόνο.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Στο άρθρο 5, στην παράγραφο 2, αναφέρεται ότι «Η αξιολόγηση είναι περιοδική και αφορά όλους τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με προτεραιότητα στις εξής κατηγορίες:» Δεν αφήνει έξω κανέναν από την αξιολόγηση.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Λέει ότι τους αφορά. Δεν λέει ότι αξιολογούνται υποχρεωτικώς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Νομίζω ότι η διατύπωση είναι σαφέστατη, ότι δεν αφήνει κανέναν.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Αν συμφωνούμε, είναι πολύ σημαντικό αυτό που λέτε, κύριε Υπουργέ. Να αλλάξουμε ακριβώς τις λέξεις εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Εφόσον μπορεί να μπει η λέξη «υποχρεωτικώς».

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΒΑΡΔΙΚΟΣ: Οι εκπαιδευτικοί αξιολογούνται περιοδικά και κατά περίπτωση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Εκείνο που έχει σημασία να τονίσουμε, είναι ότι δεν εξαιρείται κανείς. Δίνεται προτεραιότητα, σαφώς αξιολογούνται όλοι και δεν υπάρχει θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε Υπουργέ, δείτε το.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, η αξιολόγηση δεν

έχει μισθολογική επίδραση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Αρσένη έχετε το λόγο για να ολοκληρώσετε.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Θα ολοκληρώσω αμέσως, κύριε Πρόεδρε.

Θα πρότεινα επίσης, κύριε Υπουργέ, εκεί που αναφέρασθε σε υπουργικές αποφάσεις, να αναφερθείτε σε προεδρικά διατάγματα. Η επεξεργασία των προεδρικών διαταγμάτων διασφαλίζει επίσης και την ίδια τη διοίκηση. Και είναι καλύτερα το περιεχόμενο, η διαδικασία της αξιολόγησης να θεσμοθετηθεί με προεδρικό διάταγμα και όχι με υπουργικές αποφάσεις.

Κύριε Πρόεδρε, τα είπα αυτά, γιατί ήθελα να κάνω μία αναφορά στο παρελθόν. Εκτιμώ ιδιαίτερα τις προσπάθειες του Υπουργού και του Υφυπουργού να προσεγγίσουν το θέμα και τους εύχομαι καλή επιτυχία στην προσαγωγή των οποίων κάνουν, αλλά δεδομένης της ιστορίας του θέματος, θα πρέπει να πω ότι δεν με έχετε πείσει και δεν μπορώ να στηρίξω αυτό το νομοσχέδιο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω μία παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Έχετε το λόγο για δίλεπτη παρέμβαση, κύριε Υπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Επειδή τέθηκε και από άλλους συναδέλφους, αλλά και από τον κ. Αρσένη, θα ήθελα για το θέμα των υπουργικών αποφάσεων και των προεδρικών διαταγμάτων να πω, ότι αυτό το σχέδιο νόμου είναι αναλυτικό σε πάρα πολλά σημεία, περιγράφει και έτσι δεν πήγαμε στο προεδρικό διάταγμα. Μάλιστα τα σχόλια που υπήρχαν στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων από αρκετούς συναδέλφους ήταν ότι είμαστε τόσο αναλυτικοί. Μάλιστα διατυπώθηκε η λέξη «δαίδαλωσης», δηλαδή τα περιγράψαμε με έκταση.

Γι' αυτό καταφεύγει στην υπουργική απόφαση, μια και ο νόμος, τουλάχιστον όπως εμείς τον προσεγγίσαμε, έχει μία πληρότητα. Αλλιώς σαφώς αν είχε μικρότερη περιγραφή και δεν έβαζε όλα τα ζητήματα, θα συμφωνούσα μαζί σας και με όλους τους συναδέλφους που μιλούν για το προεδρικό διάταγμα. Ήθελα να πω μόνο αυτό, ότι υπάρχει αυτή η περιγραφή και η αναλυτικότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η κα Σχοιναράκη έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ-ΗΛΙΑΚΗ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συναδέλφοι, συζητούμε σήμερα ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο που περιλαμβάνει τρία σημεία για την εκπαίδευση, την περιφερειακή δομή της εκπαίδευσης, την αξιολόγηση στην εκπαίδευση και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, ζητήματα ιδιαίτερα σημαντικά, που απασχολούν ιδιαίτερα την εκπαιδευτική κοινότητα, είτε στις εκπαιδευτικές τους συναντήσεις, στα συνέδριά τους τα εκπαιδευτικά είτε στις συνδικαλιστικές τους συναντήσεις.

Στη διάρκεια της συζήτησης επί των άρθρων ακούστηκαν αρκετά και μάλιστα εκφράσεις, που δείχνουν ότι οι συνάδελφοι που τοποθετούνται κάθε άλλο παρά είχαν τη σκέψη τους εντός του Κοινοβουλίου. Επιτρέψτε μου να πω ότι εκτός του Κοινοβουλίου είχαν τη σκέψη τους, στο πως ακριβώς θα διαμορφώσουν ένα αρνητικό κλίμα στην εκπαιδευτική κοινότητα και όχι στο πως θα διαμορφωθεί ένα νομοσχέδιο, το οποίο θα αναβαθμίζει πραγματικά στην εφαρμογή του την εκπαίδευση των παιδιών του ελληνικού λαού.

Μίλησαν για αναξιοκρατικές επιλογές, μίλησαν για το ότι αναπολούν ακόμη και τους επιθεωρητές, ζητήματα που έχει καταδικάσει η εκπαιδευτική κοινότητα.

Θέλω, αξιοποιώντας ένα πρόσφατο δημοσίευμα κυριακάτικης εφημερίδας με τίτλο «Βιβλία, διαπλεκόμενα και δημόσιο» να δείξω πόσο «διαφανείς» και «αξιοκρατικές» ήταν οι διαδικασίες, ακόμα και στα συγγράμματα τα επιστημονικά που χρησιμοποιούν οι φοιτητές στα πανεπιστήμια. Πρόκειται για ένα γεγονός που διαδραματίστηκε την περίοδο 1990-1991. Στηρίξε το δημόσιο συμφέρον ο διευθυντής των Πανεπιστημιακών

Εκδόσεων Κρήτης, προσέφυγε στο δικαστήριο, ένας εκ των εκδοτών εναντίον του οποίου κινήθηκε καταδικαστική, οι υπόλοιποι κατηγορούμενοι εκδότες απαλλάχθηκαν -άλλοι λόγω παραγραφής- και τα μέλη των συναφών επιτροπών κοστολόγησης του Υπουργείου Παιδείας απαλλάχθηκαν και αυτοί. Προσέξτε γιατί: -το αναφέρω όπως ακριβώς το γράφει το δημοσίευμα και όπως αναφέρεται στο βούλευμα- «διότι αυτό φαίνεται να ήθελε η τότε πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας», έτσι δηλαδή να επιλέγονται τα συγγράμματα που οι φοιτητές αξιοποιούν.

Θέλω να τονίσω ιδιαίτερα την ευαισθησία σας, κύριε Υπουργέ, πάνω σε αυτό μια και το σκάνδαλο αυτό πρώτος εσείς φέρατε στη δημοσιότητα ως δημοσιογράφος και να τονίσω ότι το επόμενο δικαστήριο είναι στις 7 Φεβρουαρίου. Φαντάζομαι ότι διαβάσατε ποιοι είναι οι μάρτυρες υπεράσπισης των συγκεκριμένων εκδοτών και κατηγορίας του κ. Τραχανά ως διευθυντή των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων και ποιος είναι ο δικηγόρος που υπερασπίζεται την υπόθεση. Μέσα από αυτό φαίνεται η «αξιοκρατία» στις επιλογές, η «διαφάνεια» και όλα τα υπόλοιπα τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Και ειλικρινά δεν κατανοώ αυτές τις τοποθετήσεις, όταν όπως πολύ σωστά λέει ο λαός μας «στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε για σκοινί».

Είπατε ότι πρέπει να απολογηθούμε όλοι εμείς, γιατί η παράταξη της Νέας Δημοκρατίας είναι η παράταξη που καθιέρωσε τη δημοκρατία και την αξιοκρατία στην Ελλάδα. Και από θεωρία πολύ καλά πήγαμε αυτές τις δύο μέρες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όμως ας μην ξεχνάμε ότι υπάρχει και η πρακτική επί κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας, την οποία πολύ καλά θυμούνται τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας και αυτός είναι ο λόγος που αντιδρούν και θέλουν διασφάλιση σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση, θέλουν δηλαδή διαφανείς διαδικασίες προκειμένου πράγματι η αξιολόγηση να συμβάλει στην ανατροφοδότηση στην αναβάθμιση της εκπαίδευσης και των λειτουργιών της. Αν δούμε δε και κείμενα από αξιολογήσεις σ' εκείνες τις εποχές, θα δούμε ξεκάθαρα ότι όχι μόνο δεν χρησιμοποιούνταν η αξιολόγηση για να αναβαθμίσει την εκπαίδευση, αλλά καταρράκωνε την προσωπικότητα του ανθρώπου και του εκπαιδευτικού και αποδίδονται στο γεγονός ότι ο αυταρχισμός κυριαρχούσε σε εκείνες τις εποχές και ο επιθεωρητής κάθε άλλο παρά συνεργάτης και σύμβουλος ήταν του εκπαιδευτικού, προκειμένου να τον βοηθήσει στο εκπαιδευτικό του έργο.

Τώρα, το συνδικαλιστικό κίνημα μπορώ να πω ότι καταρράκωθηκε από πολλούς οι οποίοι όμως κατά περίπτωση το χρησιμοποιούσαν, στην κυριολεξία, με αυτήν την έννοια που δίνει η λέξη. Όποτε τα συνδικαλιστικά όργανα δεν συμφωνούσαν με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, τα υπερασπίζονταν οι συγκεκριμένοι συνάδελφοι και τα επικαλούνταν. Όποτε οι συνδικαλιστικές θέσεις συμφωνούσαν με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, τότε σε εκείνο που γίνονταν αναφορά ήταν ότι «ακούτε τους συνδικαλιστές και, εν πάση περιπτώσει, δεν κάνετε πολιτική, αλλά καθοδηγείστε από τους συνδικαλιστάδες», με την απαξιοτική έννοια της λέξης.

Κύριε Υπουργέ, το είπα και στην επιτροπή ότι θα πρέπει να δούμε ίσως την ίδρυση ενός νομικού προσώπου ως εκπαιδευτικού επιμελητηρίου, θα έλεγα, που θα αποτελεί εκπαιδευτικό σύμβουλο της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου, προκειμένου να καταθέτουν τις απόψεις τους και οι εκπαιδευτικοί της πράξης, κατά την ίδια έννοια όπως λειτουργούν τα τεχνικά επιμελητήρια, τα οικονομικά επιμελητήρια και τόσα άλλα επιμελητήρια.

Θα σταματήσω σε τρία σημεία γιατί αυτά τα τρία σημεία είναι και η διαφορά, όπως φαίνεται στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου. Πρώτον στο ότι επικαλούνται κάποιοι ότι δεν έγινε διάλογος. Δεύτερον στις αξιωματικές επιλογές και πώς αυτές περιφρουρούνται και τρίτον η ανασφάλεια που επικρατεί στην εκπαιδευτική κοινότητα και πώς αποκαθίσταται το κλίμα ηρεμίας στη σχολική μονάδα, προκειμένου το παιδαγωγικό έργο ανενόχλητα να κυλήσει.

Ο διάλογος, όμως, θα πρέπει να οριοθετηθεί. Δεν μπορεί κατά περίπτωση, χωρίς όρους και όρια να γίνεται ο διάλογος. Θέλω να πιστεύω ότι μέσα από τις συλλογικές συμβάσεις εργα-

σίας που θα αρχίσουν και στο δημόσιο να υλοποιούνται, το θέμα αυτό θα λυθεί και θα λήξει πλέον αυτή η καραμέλα για μη διάλογο.

Αξιοκρατικές επιλογές σε ό,τι αφορά τον περιφερειακό διευθυντή, που πολλοί συνάδελφοι επικαλέστηκαν και τον χαρακτήρισαν ως κομματική επιλογή. Νομίζω ότι η διαδικασία επιλογής και του προέδρου του Οργανισμού Επιμόρφωσης που τούτο το νομοσχέδιο θεσμοθετεί, την επικύρωσή του δηλαδή από μία επιτροπή της Βουλής, θα ήταν ό,τι καλύτερο. Μάλιστα η περίπτωση του προέδρου αναφέρεται στο σχέδιο νόμου. Όμως αυτό ίσχυε στον παλιό Κανονισμό θα πρέπει εδώ να δούμε πώς μπορούμε να το επαναφέρουμε με το νέο Κανονισμό να υπάρχει μία επιτροπή η οποία θα επικυρώνει από τη Βουλή και τον περιφερειακό διευθυντή και τον πρόεδρο του Οργανισμού, επιμόρφωσης προκειμένου να φανεί το κύρος που δίνουν ακριβώς σε αυτόν τον άνθρωπο που σε περιφερειακό επίπεδο θα έχει την ευθύνη της εκπαίδευσης.

Σε ό,τι αφορά την ανασφάλεια που επικρατεί στην εκπαιδευτική κοινότητα για την αξιολόγηση, να τονίσω ότι η εκπαιδευτική κοινότητα ουδέποτε ήταν αντίθετη σε μορφές αξιολόγησης που θα ανατροφοδοτούν την εκπαίδευση και θα διορθώνουν λάθη που υπάρχουν και θα δίνουν νέα πνοή στην εκπαιδευτική διαδικασία, είναι όμως αντίθετη απέναντι σε μορφές αξιολόγησης οι οποίες δεν οριοθετούνται. Έτσι, λοιπόν εκείνο -και το πιο σημαντικό- που πρέπει να δούμε είναι οι δείκτες και τα κριτήρια της αξιολόγησης.

Είδα με πολλή χαρά από το Κέντρο Εκπ/κής Έρευνας ότι ήδη έχει βγάλει ένα έντυπο πολυσέλιδο που αποτυπώνει το εκπαιδευτικό σύστημα σε επίπεδο σχολικών μονάδων και είναι η πρώτη φορά που γίνεται κάτι παρόμοιο. Αυτό βεβαίως θα πρέπει να συζητηθεί με την εκπαιδευτική κοινότητα, τη μόνη αρμόδια για να συνεργαστεί με το Υπουργείο Παιδείας και να συναποφασίσουν πάνω σ' αυτά. Το θεωρώ, όμως, πολύ σημαντικό ως μια βάση για συζήτηση. Το ίδιο βεβαίως θα πρέπει να γίνει και σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου.

Να επισημάνω τελειώνοντας πως είναι ιδιαίτερα σημαντική η διόρθωση που έγινε από τον Υπουργό Παιδείας, μέσα από την οποία φαίνεται εμφανέστατα ο ρόλος του Συλλόγου Διδασκόντων σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών μονάδων και του εκπαιδευτικού έργου, γιατί γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η ψυχή του εκπαιδευτικού συστήματος είναι ο εκπαιδευτικός, που υλοποιεί οποιαδήποτε εκπαιδευτική πολιτική και εν πάση περιπτώσει είναι ο άνθρωπος που διαμορφώνει τους αυριανούς πολίτες μέσα από το έργο του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η κα Κόλλια-Τσαρουχά έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα απαντήσω στην αγαπητή μου συνάδελφο την κα Σχοινάρη.

Αγαπητή συνάδελφε, το αρνητικό κλίμα στην εκπαιδευτική κοινότητα δεν δημιουργείται από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίοι ασκούν το κοινοβουλευτικό τους έργο μέσα στη Βουλή με τις τοποθετήσεις τους. Το αρνητικό κλίμα ήδη υπάρχει, πρώτα απ' όλα από το γεγονός, ότι δεν γνωρίζουν πολύ καλά το τι μέλλει γενέσθαι, σχετικά με το παρόν νομοσχέδιο, αφού η εξειδίκευση -ειπώθηκε από πολλούς συναδέλφους- θα γίνει με τα σαράντα και πλέον προεδρικά διατάγματα, τις υπουργικές αποφάσεις και τις άλλες κανονιστικές πράξεις!

Ήδη υπάρχει η προαναγγελθείσα -και νομίζω έγινε σήμερα- απεργία των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Δεν μπορώ να ξέρω αυτή τη στιγμή, πόσο καλά πήγε, αλλά πάντως και μόνο το γεγονός, ότι έχει προγραμματιστεί εδώ και καιρό αυτή η απεργία, σημαίνει ότι οι εκπαιδευτικοί δεν συμφωνούν με το νομοσχέδιο το οποίο, όπως φαίνεται, θα ψηφισθεί.

Στην τοποθέτησή μου χθες επί της αρχής του νομοσχεδίου, κύριε Υπουργέ, αναφέρθηκα σε βασικά θέματα, τα οποία και οι συνάδελφοί μου σήμερα εξειδίκευσαν στα βασικά άρθρα και στα οποία -τουλάχιστον μέχρι το άρθρο 6- η Νέα Δημοκρατία έχει τις αντιρρήσεις της.

Θα μου επιτρέψετε, όμως, σήμερα να μιλήσω πιο πολύ σαν

απλή μητέρα, η οποία έχει παιδιά στο δημόσιο σχολείο. Αυτή τη στιγμή δεν θα πω πόσα χρήματα ξοδεύω, κύριε Πρόεδρε, για να κάνουν παράλληλα ιδιαίτερα φροντιστήρια, προκειμένου να τύχουν καλύτερης μόρφωσης και καλύτερης εκπαίδευσης. Και μη μου πείτε, ότι το δημόσιο σχολείο επιτελεί τη δουλειά, που έκανε παλαιότερα, γιατί θυμάμαι το δημόσιο σχολείο –δημοτικό και γυμνάσιο- που τελείωσα εγώ στις Σέρρες. Και είμαι υπερήφανη, που τελείωσα εκείνο το σχολείο, που με το λίγο φροντιστήριο κατάφερα και μπήκα στο πανεπιστήμιο.

Κάτι άλλο, που ήθελα να θέσω υπόψη σας, το οποίο πιστεύω ότι γνωρίζετε, αλλά θέλω να το επισημάνω, είναι πως όλοι οι εκπαιδευτικοί, και της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, επιζητούν την αξιολόγηση.

Δεν μπορούμε δηλαδή να τους κρίνουμε και να τους επικρίνουμε, ότι δεν θέλουν αξιολόγηση. Θέλουν αξιολόγηση με τα αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία δεν τα βλέπουν στο νομοσχέδιο. Και όταν αναφέρεστε σε αυτό τον περιβόητο πλέον περιφερειακό διευθυντή –γιατί υπάρχουν και σε άλλες λειτουργίες της δημόσιας ζωής περιφερειακοί διευθυντές, οι οποίοι όπως είπε προηγουμένως ο κύριος Υφυπουργός κατεβάζουν το Υπουργείο προς τη βάση, στα θέματα του κάθε Υπουργείου, αλλά και συγκεκριμένα της εκπαίδευσης- νομίζω ότι το επιχείρημα είναι έωλο.

Επιζητούν λοιπόν –το γνωρίζω, μου το είπαν προσωπικά εκπαιδευτικοί από τις Σέρρες, οι οποίοι είναι αξιόλογοι, είναι νέοι άνθρωποι οι οποίοι προσπαθούν από μόνοι τους, χωρίς να βοηθηθούν από την πολιτεία, να πάρουν masters, να πάρουν διδακτορικά για να βοηθήσουν οι ίδιοι τον εαυτό τους, αλλά και τα παιδιά, τα οποία καλούνται να διδάξουν- την αξιοκρατία και τα αντικειμενικά κριτήρια στην κρίση του έργου τους και όχι μόνο του έργου τους, αλλά και των σχολικών μονάδων.

Κύριε Υπουργέ, μόνο η ψήφιση του νόμου και μόνο η αναφορά σε σπουδαίες έννοιες, που έχουν να κάνουν με την παιδεία και την εκπαίδευση δεν αρκούν, προκειμένου η παιδεία μας να πάει μπροστά και να επιτελέσει το εθνικό έργο, το οποίο καλείται να επιτελέσει και στο οποίο έχουμε υποχρέωση όλοι να βοηθήσουμε.

Όταν λείπουν τα χρήματα, όταν λείπει αυτό το βασικό κινητήριο μέσο, η κινητήρια αυτή δύναμη, τα εποπτικά μέσα, οι αίθουσες, δεν μπορεί να γίνει τίποτα. Λυπούμαι, που το λέω, αλλά στις Σέρρες στοιβάζονται μαθητές σε αίθουσες διαδρόμους.

Σίγουρα οφείλω να ομολογήσω, κύριε Υπουργέ, ότι υπάρχουν και καινούρια εκπαιδευτήρια –δεν το αρνούμαι αυτό- υπάρχει όμως μεγάλη ανάγκη σε αίθουσες. Μπορώ να σας πω ήδη ότι το 1ο Δημοτικό Σχολείο της πόλης των Σερρών, ένα κεντρικό σχολείο, που στεγάζεται σε παλιό κτίριο, καλούνται οι γονείς μαζί με το διευθυντή του σχολείου και τους δασκάλους να το κάνουν να δουλεύει πρωί απόγευμα. Είναι μια τελευταία πληροφορία που έχω. Το έμαθα προχθές. Είναι ένα σχολείο, το οποίο ήταν από τα πρώτα τα οποία λειτούργησαν μόνο το πρωί και λόγω της κακής διαχείρισης –ας μου επιτραπεί η έκφραση- εσωτερικά μέσα στην πόλη, των μαθητών οι οποίοι πρέπει να πάνε σε πρωινά σχολεία, θα πρέπει τώρα να λειτουργήσει και ως απογευματινό.

Πιστεύω, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, και από την επαφή που έχω τον τελευταίο καιρό, λόγω της ιδιότητάς μου ως Βουλευτού, αλλά και ως μητέρας –επανερχομαι σε αυτό- ότι όλο το σύστημα επαφίεται στην αυξημένη υπευθυνότητα και ως μου επιτραπεί η έκφραση, στην «τρέλα» των εκπαιδευτικών μας και στην ψυχή του κάθε εκπαιδευτικού, για να παράξει και να επιτελέσει το έργο για το οποίο έχει κληθεί.

Επομένως, όλα όσα είπαμε εδώ και χθες και όσα ακούστηκαν από τους συναδέλφους μου, πιστεύω ειλικρινά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν ειπώθηκαν για αντιπολιτευτικό λόγο, ούτε για να ξεσηκώσουμε τους εκπαιδευτικούς. Εγώ αυτό πιστεύω για τον εαυτό μου και γι αυτό πήρα το λόγο για να κάνω αυτές τις δύο-τρεις παρατηρήσεις.

Πρέπει να θυμίσω, όχι για να δώσουμε τα εύσημα στον κ. Γεώργιο Σουφλιά και στους άλλους Υπουργούς Παιδείας της Νέας Δημοκρατίας μέχρι και το 1993, ότι προσπάθησαν και επέ-

βαλαν πράγματα, τα οποία δυστυχώς δεν τα κατάλαβε η ελληνική κοινωνία, όμως οι εκπαιδευτικοί ακόμα μιλούν για τα ΠΕΚ, τα οποία δεν εφαρμόστηκαν τελικά, ακόμα μιλούν για τις άδειες που έπαιρναν οι εκπαιδευτικοί για να επιμορφωθούν, ακόμα μιλούν για τα επιμίσθια, για κάποια χρήματα που έπαιρναν ως βοήθημα ή για την πλήρωση της θέσεως του εκπαιδευτικού που έλειπε για επιμόρφωση.

Θα πρέπει να σας πω, όσον αφορά τους περιφερειακούς διευθυντές, ότι καλό θα είναι να μην μείνουν στις όποιες αρμοδιότητες αναφέρονται στο νομοσχέδιο, που συζητούμε σήμερα, αλλά θα πρέπει να επεμβαίνουν και ως δευτεροβάθμιο όργανο σε θέματα, τα οποία θα προκύπτουν στα κατώτερα όργανα.

Επίσης, θέλω να επιμείνω στη δωδεκαετή δημόσια εκπαίδευση και την προηγούμενη θητεία στη δημόσια εκπαίδευση που πρέπει να έχει ο περιφερειακός διευθυντής, για να μην είναι μακριά, να έχει δηλαδή άμεση σχέση με τη δημόσια εκπαίδευση.

Επίσης ο Σύλλογος των διδασκόντων σε κάθε σχολική μονάδα πρέπει να έχει λόγο για την αξιολόγηση της μονάδας αυτής και παράλληλα με τους διδάσκοντες οι σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων, στους οποίους οφείλω να αποδώσω και τα εύσημα, γιατί πραγματικά οι γονείς προσπαθούν με νύχια και με δόντια και βοηθούν στο έργο της παραγωγής της εκπαίδευσης σε κάθε σχολική μονάδα και πραγματικά μπορούν και γνωρίζουν καλύτερα τα θέματα της κάθε σχολικής μονάδας. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Αγαπητοί συνάδελφοι, όπως και χθες είπαμε, είναι ένα πολύ σοβαρό νομοσχέδιο, κάθε νομοσχέδιο που έρχεται για την παιδεία και αναπτύξαμε τη σημασία της παιδείας, κυρίως, ως προς τις βάσεις για την κοινωνική απελευθέρωση και τη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης και ευημερίας των ανθρώπων του λαού.

Δυστυχώς, όμως, παρακολουθούμε ότι τα τελευταία χρόνια η κατάσταση έχει διαμορφωθεί αρνητικά, ως προς την παιδεία και ιδιαίτερα με την τελευταία Κυβέρνηση του εντιμότατου Καθηγητού κ. Κωνσταντίνου Σημίτη, όπου βλέπουμε ότι κατακραυγάζεται κατ' αρχήν η γλώσσα. Ο κ. Σημίτης όπως παρακολουθείτε και όπως ξέρετε, δε χρησιμοποιεί ελληνικά, μεταγλωττίζει τα γερμανικά. Αλλά αυτό που με στενοχώρησε ιδιαίτερα, είναι ο τρόπος με τον οποίο εκφράζεται ο Υπουργός Παιδείας, Φίλος ο Πέτρος, φίλτερα η Βουλή, φίλτερα η παιδεία, φίλτατη η αλήθεια και πατρίδα.

Χθες, λοιπόν, μας μίλησε ο κύριος Υπουργός για την αιτιολογία μιας απόφασης και είπε «η αιτιώδης απόφαση». Και αναγκάστηκε να του τα πω χοντρά, διότι δεν μπορούμε εδώ να μην μιλάμε την ελληνική γλώσσα. Ή μιλάμε τη μητρική μας γλώσσα και δε λέμε αιτία και τα λοιπά ή μιλάμε την ελληνική γλώσσα. Λέει, λοιπόν, εδώ. «Αιτιώδης». Πήρα το λεξικό του Μπαμπινιώτη για να διαβάσω τι σημαίνει η λέξη «αιτιώδης». Αιτιώδης είναι αυτός που εμπεριέχεται στην αιτία του πράγματος.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Είναι από νομικά κείμενα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Θα σας πω στη συνέχεια. Αιτιώδης συνάφεια, αιτιώδης σχέση. Και παρακάτω: «Ο αιτιολογημένος, απόφαση, στάση, κρίση, είναι αυτός που αιτιολογεί». Εξηγεί τα αίτια που το προκάλεσε. Δεν έχει καμία σχέση με αυτό. Σήμερα, όμως, ακούσαμε κάτι καινούριο. Σήμερα τα πράγματα πήγαν πιο πέρα. Άκουσα τη λέξη «εκδιπλώνεται», η απόφαση εκδιπλώνεται. Υπάρχει λέξη ελληνική «εκδιπλώνεται»; Πήρα το λεξικό για να δω αν υπάρχει αυτή η λέξη. Δεν υπάρχει λέξη εκδιπλώνεται. Εάν εδώ ο καθένας παράγει τις λέξεις όπως θέλει, τι να πει κανείς;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Είμαστε γλωσσοπλάστες.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Χθες έκανα μια παρατήρηση, ότι το Υπουργείο Παιδείας δεν ανταποκρίνεται στα καθήκοντά του. Πώς δέχεσθε οι εκπαιδευτικοί, καθηγητές πανεπιστημίου της

ιατρικής Σχολής, που έχουν διπλή ιδιότητα και αρμοδιότητα –έχουν διπλή σχέση- να είναι επαγγελματίες και δάσκαλοι, να κάνουν κατάχρηση του δικαιώματος της απεργίας και να μην παρουσιάζονται στα αμφιθέατρα και στα εργαστήρια; Άλλο η επαγγελματική τους σχέση;. Ας κάνουν ό,τι θέλουν. Ας μην κατέβουν στους ασθενείς. Ας μην κατεβούν στις κλινικές. Δεν θα πάνε στο αμφιθέατρο και δεν θα αντιδράσετε; Ποια είναι η αλληλεγγύη; Είναι Κυβέρνηση αυτή, να υποθάλλει ο ένας Υπουργός τον άλλον ή να τον υπονομεύει, ή είναι σαλεπιτζίδικο; Δεν ξέρω, δικό σας θέμα.

Τέλος, στο νομοσχέδιο αυτό, αυτό που κορυφώνεται είναι η έλλειψη γνώσης σε ορισμένα πράγματα. Χρησιμοποιείται ο γενικός γραμματέας. Είπε ο κύριος Υπουργός προ ολίγου ότι οι γενικοί γραμματείς κυρίως κρίνονται από τη διοικητική τους επάρκεια. Ο νόμος περί Υπουργικού Συμβουλίου ο 1558 καθορίζει τι είναι ο γενικός γραμματέας και τι κάνει. Λέει ότι ο γενικός γραμματέας έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών. Και βεβαίως ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του δίνει ο νόμος, όπως μπορεί να δώσει σε κάθε πολίτη.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρη - σκευμάτων): Άρα, η διοίκηση.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν είναι μέρος της διοικήσεως ο γενικός γραμματέας. Όταν λέτε ότι χρειαζόμαστε στη χώρα διοίκηση, όταν λέτε ότι έχουμε ανάγκη διοικήσεως, δεν μπορείτε να χρησιμοποιείτε το γραμματέα ως κορυφή της διοικήσεως. Κορυφή της διοικήσεως είναι ο γενικός διευθυντής. Αρέσει, δεν αρέσει αυτό είναι.

Προχωράμε. Αυτό που φαίνεται να αποφεύγει κυρίως ο Υπουργός –η ασταθής ισορροπία υπό την οποία διατελεί και αυτούς τους πομπώδεις βερμπαλισμούς που εκφράζει- είναι σε σχέση με τον έλεγχο και την επιθεώρηση. Επιτέλους και το λεξικό το λέει, αλλά και η πρακτική. Έλεγχος, κύριε Υπουργέ, δεν είναι αστυνόμευση. Έλεγχος είναι η εκδήλωση ενδιαφέροντος εκ μέρους σας εάν εφαρμόζεται αυτό που λέει ο νόμος και βεβαίως έχει επιβάλει η κοινωνία. Επιθεώρηση δεν είναι αστυνόμευση. Επιθεώρηση είναι η εκδήλωση του ελέγχου, είναι η πράξη του ελέγχου –ανοίξετε όποιο λεξικό θέλετε, γιατί ο χρόνος δεν επιτρέπει να σας κάνω ανάλυση, του Μπαμπινιώτη, του Τριανταφυλλίδη- είναι η έκφραση ότι εσείς ενδιαφέρεστε. Πως αλλιώς θα γίνει; Έρχεστε και μας λέτε οι εκπαιδευτικοί φορείς. Πού υπάρχουν εκπαιδευτικοί φορείς;

Υπάρχει εκπαιδευτικό επιμελητήριο; Υπάρχει όπως το γεωπονικό, το τεχνικό; Οι εκπαιδευτικοί φορείς είναι συνδικαλιστικοί φορείς. Τι είναι συνδικαλισμός; Διεκδίκηση δικαιωμάτων. Και το δικαίωμα φθάνει μέχρι του σημείου να παίρνω χρήματα χωρίς να εργάζομαι. Να κάνω ό,τι μπορώ και κυρίως ο συνδικαλισμός έχει οικονομικές διεκδικήσεις. Τι μας λέτε, λοιπόν, για εκπαιδευτικούς φορείς; Από πότε έγιναν τα συνδικαλιστικά όργανα φορείς, φορείς εκπαιδευσης;

Πάμε τώρα συγκεκριμένα στο νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε. Δεν μπόρεσα να αντιληφθώ να θεωρείται περιφερειακή οργάνωση το γραφείο της νομαρχίας. Όταν αγαπητοί συνάδελφοι όλοι εδώ σε όλους τους βαθμούς λέμε ότι το πρόβλημα της χώρας είναι η διοίκηση, μπορείτε να ασκήσετε διοίκηση με μετακλητούς; Τι εστί μετακλητός ένα πρόσωπο το οποίο κρίνεται ύστερα από ένα συμβούλιο στο οποίο προϊστάται πολιτικό πρόσωπο, ο γενικός γραμματέας. Είναι πολιτικό πρόσωπο. Παρακολουθεί την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών σύμφωνα με τις αντιλήψεις της Κυβέρνησης και τις προγραμματικές δηλώσεις. Πώς θα κάνετε διοίκηση με μετακλητούς; Η διοίκηση έχει μία διαβάθμιση δική της και οφείλετε να τη σεβαστείτε. Δεν μπορείτε να μιλάτε για ακομμάτιστο συνδικαλισμό όταν έχετε εδώ όργανα μετακλητούς τους οποίους επιλέγει ένα όργανο του οποίου προϊστάται πολιτικό πρόσωπο και μάλιστα λαμβάνει και συνέντευξη όχι παρουσία όλων όσων έδειξαν ενδιαφέρον, το φωνάζει ιδιαιτέρως. Θα έπρεπε να καλούνται όλοι αλλά έστω αυτούς που προεπέλεξε και ενώπιον όλων αυτών να λάβει τη συνέντευξη. Δεν την κάνει ούτε αυτή αλλά λέει γίνεται διά συνευξέως κλπ. Αυτά είναι ανεπίτρεπτα πράγματα για τις αρχές του ΠΑΣΟΚ, κύριε Ευθυμίου, για τις οποίες αγωνιστήκαμε γιατί και εσείς ήσασταν ιδρυτικό μέλος αν και μετά αλλάξατε πορεία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου και στους άλλους δώσατε δέκα και δώδεκα λεπτά.

Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου. Το άρθρο 4 είναι η αιτιολογική έκθεση ενός διατάγματος ή μιας απόφασης. Ο νόμος είναι διατακτικό. Να ανοίξουμε τα λεξικά να δούμε τι σημαίνει νόμος, το πώς θα τον εφαρμόσεις. Νόμος είναι η προστασία του πολίτη. Είναι η προστασία της έκφρασης της ελευθερίας. Η ελευθερία έχει το νόμο για προστασία είναι ο ορισμός της ελευθερίας από την εποχή του Ροβεσπιέρου. Εσείς έρχεστε και περιγράφετε ότι ο σκοπός της αξιολογήσεως κλπ. Είναι αυτό στοιχείο νόμου; Για όνομα του Θεού!

Παρακάτω προχωρείτε στα ζητήματα της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών χωρίς να έχει επίδραση μισθολογική, βαθμολογική, χωρίς ηθικές αμοιβές, χωρίς υλικές αμοιβές; Τι αξιολόγηση είναι αυτή; Άρα είναι απλά αξιολόγηση ως δικαιολογία για να χρησιμοποιηθούν από τον Υπουργό. Αυτό που βλέπουμε, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι οι Υπουργοί νομίζουν ότι το νομοσχέδιο γίνεται για το χρόνο που θα είναι αυτοί Υπουργοί. Δεν είναι έτσι, κύριε Υπουργέ. Το νομοσχέδιο είναι για ένα νόμο που θα διαρκέσει όσο πιο πολύ μπορεί και τότε θα είναι επιτυχημένος ο νόμος.

Πιο κάτω, κύριε Πρόεδρε, μιλάει για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την αναθέτει σε ένα πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και λέει μάλιστα, έργο του ΟΠΕΚ είναι η ανάθεση επιμορφωτικού έργου σε αρμόδιους φορείς. Το είπε ο κ. Κουβέλης προηγουμένως. Αυτό τι μας λέει; Ότι σκέπτομαι τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να τα δώσω σε κάποια γραφεία μελετών και να τα ονομάσω ανάθεση μορφωτικού έργου σε αρμόδιους φορείς. Τι θα πει φορέας; Το γραφείο το δικό μου είναι φορέας. Αυτό δεν είναι τίποτε άλλο παρά μόνο τρόπος δικαιολόγησης δαπανών προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τίποτε άλλο. Αυτή η δουλειά της επιμόρφωσης είναι αντικείμενο των πανεπιστημίων. Δεν νοείται επιμόρφωση χωρίς τίτλο και τίτλους δεν μπορούν να δίνουν διάφορα όργανα, τίτλους δίνουν τα αρμόδια ιδρύματα, τα πανεπιστήμια, τα ΤΕΙ. Δεν μπορείτε να κάνετε εσείς έναν ιδιωτικό φορέα μ' αυτές τις διαβλητές διαδικασίες που προβλέπονται εδώ πέρα.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρη - σκευμάτων): Εκεί κατατίθενται τα προγράμματα. Αυτό που καταγγέλλετε είναι αυτό που καταγράφεται. Αυτό λέει ο νόμος.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Τα προγράμματα να τα αναθέσετε στα πανεπιστήμια για να δώσετε στα πανεπιστήμια ως συνέχεια της δουλειάς τους την επιμόρφωση μαζί με την έρευνα.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρη - σκευμάτων): Άρα χειροκροτείτε τη συγκεκριμένη διάταξη γιατί ακριβώς αυτό λέει.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Όταν λέτε ιδιωτικού δικαίου ξέρετε τι σημαίνει; Να μην μπορώ εγώ να προσβάλω μία απόφαση αυτού του ΟΠΕΚ –να μην προσβάλει απόφαση διοικητικής ως διοικητική πράξη- να πάω στα πολιτικά δικαστήρια, να κάνω πέντε χρόνια, δηλαδή να μη γίνει ποτέ.

Δηλαδή, ζητάτε μία ελευθερία αβελτηρίας. Αυτό είναι και τίποτε άλλο.

Παρακάτω στην παράγραφο 6 λέτε ότι με προεδρικό διάταγμα καθορίζονται τα προσόντα και η διαδικασία πρόσληψης αυτών που θα συμμετάσχουν σε κάποιες επιτροπές. Αυτά είναι διαβλητά πράγματα, είναι ανεπίτρεπτα για τη Βουλή και ανεπίτρεπτα για ανθρώπους που ασχοληθήκαμε και διακηρύξαμε ιδέες και αρχές με κορωνίδα την κοινωνική απελευθέρωση. Και όλα αυτά δεν είναι τίποτα άλλο παρά εξαναγκασμός σε κάποιες συνδικαλιστικές συντεχνίες.

Για όνομα του Θεού. Πληρώσαμε πολύ ακριβά. Πληροφορηθείτε επιτέλους ότι η επιθεώρηση και ο έλεγχος δεν είναι αστυνόμευση, πληροφορηθείτε επιτέλους ότι χρειάζεται μεγαλύτερος σεβασμός. Πληροφορηθείτε επιτέλους ότι η κοινωνία έχει απαίτηση παιδείας και χωρίς παιδεία, χωρίς μια γλώσσα ακόμα που πας πολίτης της υψηλίου να απευθύνεται στην ελληνική πολιτεία και να παίρνει απάντηση απ' αυτή, ανάπτυξη δεν γίνεται σ' αυτόν τον τόπο. Με αυτόν τον τρόπο δεν κάνετε τίποτα

άλλο παρά και η ελληνική γλώσσα, η ελληνική παιδεία και γενικότερα η ελληνική κοινωνία να οδεύουν προς την υπανάπτυξη και αγνοείτε τους κινδύνους που έχει πλέον το ευρώ στην αγορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Κοντογιαννόπουλος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι όλοι συμφωνούμε σε μια αρνητική διαπίστωση την οποία βιώνουμε μαζί με ολόκληρη την ελληνική κοινωνία, τη συνεχή απαξίωση της δημόσιας εκπαίδευσης. Αυτό είναι μια πραγματικότητα που πιστεύω ότι κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί. Και κανένας δεν μπορεί να αποσεισει τις ευθύνες του. Διότι όλοι έχουμε ευθύνες γι' αυτό το ζήτημα.

Αυτό αποδεικνύεται πάρα πολύ εύκολα από δύο διαπιστώσεις. Πρώτον από τη συνεχή πτώση την εμπιστοσύνη προς τη δημόσια εκπαίδευση και δεύτερον από τη συνεχή διόγκωση της ζήτησης για ιδιωτική εκπαίδευση. Και όλα αυτά παρά το αναμφισβήτητο γεγονός και την αναμφισβήτητη πραγματικότητα ότι τις τελευταίες δεκαετίες έγιναν ουσιαστικές βελτιώσεις στο επίπεδο της υλικοτεχνικής υποδομής.

Ένα παράδειγμα θα αναφέρω: Γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι ο αριθμός των μαθητών σε κάθε τμήμα είναι μεγαλύτερος στα ιδιωτικά σχολεία από τα δημόσια; Στα δημόσια σχολεία, με εξαίρεση ορισμένες προβληματικές περιπτώσεις, η αναλογία των μαθητών κατά τμήμα και κατά τάξη είναι μικρότερη για να μην πω πολλές φορές στο μισό από τα ιδιωτικά σχολεία.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Προσθέτω εγώ και από τα άλλα ευρωπαϊκά.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά συνέπεια το πρόβλημα της δημόσιας εκπαίδευσης εντοπίζεται στο γεγονός ότι έχουν επικρατήσει εδώ και πολλά χρόνια ισοπεδωτικές λογικές, οι λογικές της επετηρίδας, οι λογικές της κατάργησης αξιολόγησης, οι λογικές της μη επιμόρφωσης. Γι' αυτό και στην επιτροπή και σήμερα επαναλαμβάνω ότι θεωρώ σημαντικό το νομοσχέδιο, διότι θίγει αυτά τα τρία σημαντικά για την ποιοτική αναβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης κρίσιμα μεγέθη: αξιολόγηση πρώτα από όλα, αποκέντρωση – διοίκηση και επιμόρφωση.

Ασφαλώς όπως και σε όλα τα ζητήματα υπάρχουν και πρέπει να υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις ως προς το σύστημα που πρέπει να επικρατήσει για τα μέτρα αυτά. Εγώ θεωρώ ότι και το περιεχόμενο του προεδρικού διατάγματος του Γιώργου Σουφλιά ήταν στη σωστή κατεύθυνση και ο νόμος του Γεράσιμου Αρσένη ήταν στη σωστή κατεύθυνση, αλλά στην πράξη δεν εφαρμόστηκαν. Γι' αυτό και στηρίζω την προσπάθεια του Πέτρου Ευθυμίου που ως έσχατο σημείο έχει την επικράτηση και την εμπέδωση των εννοιών -ακόμα και ως εννοιών μου αρκεί- της αξιολόγησης, της διοίκησης και της επιμόρφωσης στη δημόσια εκπαίδευση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ**)

Και θα συμβάλουμε με τη στάση μας στην εμπέδωση αυτών των εννοιών εάν πράγματι τοποθετηθούμε με ειλικρίνεια.

Εδώ επιτρέψτε μου, κύριοι συνάδελφοι, να αμφιβάλλω για την ειλικρίνεια των όσων ακούγονται, διότι δεν θα ακούσετε από κανέναν είτε συνδικαλιστικό φορέα είτε κομματικό εκπρόσωπο ότι υπάρχει διαφωνία με την αξιολόγηση. Όλοι συμφωνούν για την αξιολόγηση υπό μια προϋπόθεση την οποία δεν τη λέμε. Αρκεί να μην εφαρμοστεί. Διότι με όσα προτείνονται ή με όσα αποσιωπώνται και δεν προτείνονται στην ουσία εκεί κατατείνουμε, να μην υπάρξει αξιολόγηση.

Διάλογος, λένε. Διάλογο επί ποίου; Το Υπουργείο κατέθεσε προτάσεις. Ποιοί άλλοι κατέθεσαν προτάσεις για να τις συζητήσουμε, να τις συγκρίνουμε και να πούμε υιοθετούμε αυτές τις θέσεις; Η επίκληση του διαλόγου είναι το άλλοθι για να μην εφαρμοστεί καμία απόφαση. Και δεν είναι τυχαίο ότι και το προεδρικό διάταγμα του 1992, του Γιώργου του Σουφλιά, δεν εφαρμόστηκε και όταν η Νέα Δημοκρατία ήταν κυβέρνηση, και ο νόμος του Γεράσιμου Αρσένη δεν εφαρμόστηκε ακόμα και όταν ο ίδιος ήταν Υπουργός, διότι πράγματι οι αντιστάσεις της συνδικαλιστικής ηγεσίας και οι συμβιβασμοί της εκάστοτε πολι-

τικής ηγεσίας έχουν οδηγήσει σ' αυτό το αποτέλεσμα.

Ας ενώσουμε, λοιπόν, όλοι τη φωνή μας -και όσοι διαφωνούν επί της προσέγγισης με τις θέσεις του Υπουργείου- ότι η αξιολόγηση πρέπει να επικρατήσει. Αυτό πρέπει να βγει απ' αυτήν την Αίθουσα ως μήνυμα στους πάντες. Και ασφαλώς θα ήμουν ο τελευταίος που θα κατηγορούσε το εκπαιδευτικό σώμα ότι δεν θέλει την αξιολόγηση. Όταν, όμως, δημιουργούμε εμείς τις συνθήκες να βουλεύονται στο σημερινό τέλμα, κανένας δεν μπορεί να κατηγορήσει τους εκπαιδευτικούς.

Πρέπει, λοιπόν, εδώ αυτό το μήνυμα να είναι ξεκάθαρο, ότι η Εθνική Αντιπροσωπεία επιτέλους επιβάλλει την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών.

Γι' αυτό και στο σημείο αυτό, κύριε Υπουργέ, ενώ δέχομαι ότι οι υπουργικές αποφάσεις είναι ένα μέτρο που πρέπει να τηρηθεί, υπάρχουν ορισμένα θέματα όμως που δεν μπορούν να παραπέμπονται σε υπουργικές αποφάσεις. Τόσο στο άρθρο 2, παράγραφος 2, εδάφιο 3, που ρυθμίζει τον τρόπο διασύνδεσης τμημάτων επιστημονικής -παιδαγωγικής καθοδήγησης, όσο και ιδιαίτερα στο άρθρο 5 παράγραφος 4 και 9, όπου προβλέπονται τα κριτήρια αξιολόγησης επιβάλλεται έκδοση προεδρικών διαταγμάτων. Ο νόμος περιγράφει το πλαίσιο, αλλά το προεδρικό διάταγμα προσδιορίζει τα αντικειμενικά κριτήρια ενώ ένα ανώτατο δικαστικό σώμα, όπως το Συμβούλιο της Επικρατείας, διερευνά κατά πόσο συνάδουν τα κριτήρια με το νόμο τον οποίο ψηφίζουμε. Και τα κριτήρια αξιολόγησης είναι το κρίσιμο σημείο. Πρέπει να υπάρχει ασφάλεια. Δεν μπορεί ο επόμενος Υπουργός να αλλάξει με μια υπουργική απόφαση τα κριτήρια. Γι' αυτό και στα σημεία αυτά είναι ανάγκη να υπάρξουν προεδρικά διατάγματα. Και θα παρακαλέσω να αναθεωρήσετε την άποψή σας ότι είναι ένας καινούριος θεσμός και πρέπει να δούμε πού θα κατασταλάξει. Μα, δεν είναι δυνατόν να λέμε αυτά τα πράγματα. Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι πλέον σαφή. Δεν θα ανακαλύψουμε και εδώ οι Έλληνες την πυρίτιδα! Εφαρμόζονται σ' όλες τις χώρες, εφαρμόστηκαν και εδώ. Κάπου να συμφωνήσουμε. Και αν αργότερα χρειαστεί να αλλάξουν, ας αλλάξουν.

Επίσης για το θέμα της στελέχωσης της διοίκησης, επαναλαμβάνω ότι είναι διαφορετική η προσέγγισή μου. Πιστεύω στη μονιμότητα αναφορικά με τη στελέχωση της Δημόσιας Διοίκησης. Δεν θεωρώ ότι οι μετακλητοί διευθυντές, γενικοί διευθυντές και περιφερειάρχες προσέφεραν αλλά απεναντίας υπάρχει πλήρης ξεχαρβάλωμα της Δημόσιας Διοίκησης. Το ίδιο θα γίνει και με την εκπαίδευση.

Δεν μπορεί ένας εκπαιδευτικός να διοικήσει όταν σήμερα βρεθεί στη διοίκηση και αύριο στη θέση του διοικούμενου.

Βεβαίως υπήρξαν προβλήματα κατά το παρελθόν. Να διορθωθούν τα προβλήματα, το πρόβλημα της ασφάλειας από την αυθαιρεσία και όλα αυτά τα ζητήματα τα οποία μας έχουν απασχολήσει. Και πιστεύω, όπως εδώ και πολλά χρόνια έχω καταλήξει, ότι πρέπει στον εκπαιδευτικό χώρο να υπάρχει ένα διπλή επαγγελματική κατεύθυνση. Διδασκαλία έδρας -δεν μπορεί ένας εκπαιδευτικός που δεν έχει τα διοικητικά προσόντα, να γίνεται προϊστάμενος και καριέρα διοικητική με στελέχη με υψηλό επίπεδο, υψηλά προσόντα, με αξιοκρατικές επιλογές και με μισθολογικά κίνητρα.

Γιατί ένας εκπαιδευτικός θα επιλέξει να αναλάβει τη διεύθυνση ενός λυκείου με χίλια παιδιά, με όλη αυτήν την ευθύνη, αντί να κάθεται να διδάσκει και να έχει τα φροντιστήριά του;

Και τελειώνω με το θέμα της επιμόρφωσης, για να επαναφέρω την παρατήρηση του Θόδωρου Πάγκαλου με το θέμα της επιμόρφωσης. Επιμόρφωση χωρίς πρότυπα σχολεία, ώστε να υπάρχουν εργαστήρια που πραγματικά η μετεκπαίδευση και η επιμόρφωση να είναι ουσιαστική, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει. Πρέπει όλοι μαζί, να ζητήσουμε -είναι απαίτηση της Βουλής- να επανέλθουν τα πρότυπα σχολεία και να ιδρυθούν στην έδρα του κάθε νομού. Κι αυτό όχι διότι υπάρχει ελλιπτική αντίληψη. Ελλιπσμός υπάρχει όταν γίνεται επιλογή με βάση είτε την οικονομική προέλευση, είτε τις οικονομικές συνθήκες. Το να δώσουμε ευκαιρίες στα παιδιά που τα εισοδήματα της οικογένειάς τους δεν τους επιτρέπουν υψηλού επιπέδου μόρφωση, να φοιτήσουν σε σχολεία πιο φροντισμένα, είναι απαίτηση της

δημοκρατίας και είναι απαίτηση της κοινωνίας. Διότι αν δείτε ποια στελέχη έχουν δώσει στην κοινωνία, ποια σχολεία, θα δείτε ότι τα παλιά πρότυπα σχολεία έχουν στελεχωθεί όλη την ελληνική κοινωνία. Και είναι το Βαρβάκειο, είναι το Πειραματικό και τα άλλα πρότυπα σχολεία.

Ε, λοιπόν, αυτό το πρότυπο το οποίο δυστυχώς απαξιώσατε, πρέπει να το επαναφέρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Λεβογιάννης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι το ελληνικό σχολείο, το σχολείο σήμερα στη χώρα μας πάσχει σε πολλούς τομείς, παρά τις προσπάθειες που οι εκάστοτε πολιτικές ηγεσίες του Υπουργείου Παιδείας έχουν κάνει και μέσα από την Αίθουσα αυτή και έξω από την Αίθουσα.

Θα τολμούσα να υποστηρίξω ότι δεν πάσχει εκεί που νομίζουμε. Εγώ πιστεύω ότι δεν πάσχει σήμερα το ελληνικό σχολείο στο περιεχόμενο των σπουδών, δεν πάσχει στα προγράμματα, δεν πάσχει στα σχολικά βιβλία και στα μαθήματα. Μπορώ να πω ότι εκεί έχουν γίνει πάρα πολύ σημαντικά βήματα και γίνονται καθημερινά. Και βλέπουμε ότι κάθε χρόνο και καινούρια σχολικά βιβλία εκδίδονται και καινούρια μαθήματα μπαίνουν μέσα στα προγράμματα και στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας ανταποκρίνονται αυτά.

Πιστεύω επίσης ότι δεν πάσχει πλέον το ελληνικό σχολείο στα ζητήματα των υποδομών. Έχουν γίνει πολλά και μεγάλα βήματα. Τείνει να καταργηθεί η διπλοβάρδια π.χ. ακόμη και στις μεγάλες πόλεις, που υπάρχει δυσκολία στην εξεύρεση και χώρων, για να χτιστούν νέα σχολικά κτίρια. Πάσχει, όμως, στα ζητήματα της διοίκησης, πάσχει στα ζητήματα της αξιολόγησης και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, ζητήματα τα οποία θίγει καίρια και προσπαθεί να λύσει και αυτό το νομοσχέδιο, όπως και άλλα στο παρελθόν.

Και βέβαια οφείλω να σημειώσω ότι το ελληνικό σχολείο πάσχει και στα ζητήματα –και το είπα και χθες– τα εργασιακά, τα οικονομικά, ας το πω έτσι, των εκπαιδευτικών.

Πιστεύω επίσης, παρά τα όσα ελέχθησαν προηγουμένως, ότι είναι μεγάλος ο αριθμός των μαθητών ανά τμήμα στην Ελλάδα, ότι είναι υψηλό το ωράριο διδασκαλίας των εκπαιδευτικών. Μπορεί σε απομακρυσμένες περιοχές, στη Δονούσα των Κυκλάδων π.χ., να είναι περισσότεροι οι καθηγητές από τους μαθητές, αλλά στο Ενιαίο Λύκειο της Νάξου και στο Γυμνάσιο της Νάξου π.χ. είναι τριάντα πέντε οι μαθητές στο τμήμα.

Επίσης πρέπει να πω ότι οι συνθήκες στις απομακρυσμένες περιοχές είναι δύσκολες για τους εκπαιδευτικούς, όταν σε τουριστικά μέρη π.χ. υποχρεώνονται να ξεπιπθωθούν από τα δωμάτια που νοικιάζουν από το Μάιο, με υψηλό κόστος διαμονής. Γι' αυτό πιστεύω ότι ο θεσμός των δυσπροστίτων πρέπει να επανέλθει –και να επανέλθει ουσιαστικά– για ορισμένες περιοχές.

Πιστεύω επίσης ότι πρέπει κάποτε να μονοθεσίου να καταργηθούν και στη θέση τους να δημιουργηθούν τουλάχιστον διθέσια. Δεν είναι περισσότερο από μισή ώρα την ημέρα η διδασκαλία στο μονοθέσιο.

Και για να επανέλθω στα θέματα της διοίκησης. Σήμερα με την υπάρχουσα κατάσταση δεν υπάρχει διοίκηση στη σχολική μονάδα. Δεν υπάρχει έλεγχος. Απουσιάζει, δεν ήρθε ο εκπαιδευτικός; Είναι δύσκολο να ελεγχθεί. Δεν υπάρχει ιεραρχία καν, ούτε θα έλεγα στοιχειώδη σεβασμός στην ιεραρχία. Πολλές φορές δεν εφαρμόζεται η νομοθεσία. Ο σχολικός σύμβουλος είναι άνευ αντικειμένου, ο σημαντικός αυτός θεσμός που είναι ηλικίας είκοσι τουλάχιστον ετών. Τα περιφερειακά συμβούλια που ουσιαστικά διοικούν και που ελέγχονται κυρίως από τους συνδικαλιστές, ανακυκλώνουν κυριολεκτικά αυτήν τη μιζέρια.

Λειτουργούν συνεχιζακά κάτω από νοοτροπίες ακριβώς συνδικαλιστικές και συντεχνιακές και ουδέποτε σχεδόν επιβάλλουν πειθαρχικές ποινές. Ζήσαμε από την τηλεόραση το περιστατικό εκείνου του «εκπαιδευτικού» που ντύθηκε Ταλιμπάν και πήγε στο σχολείο. Και επεβλήθη κάποια ποινή. Αποσπάστηκε σε εργασία εκτός τάξης.

Αυτό ο κύριος ταλαιπώρησε επί τρία χρόνια τους μαθητές στα μικρά νησιά των Κυκλάδων και κανένας δεν τον ενόχλησε. Δεν θέλω να αναφερθώ στο πώς αντιμετωπίστηκε. Δεν τιμωρή-

θηκε όμως ποτέ. Χρειάστηκε λοιπόν να δημοσιοποιηθεί, να δημιουργηθεί αυτό το επεισόδιο, για να σταματήσει αυτός ο κύριος να είναι καθηγητής, να είναι δάσκαλος. Και υπάρχουν πολλές τέτοιες περιπτώσεις. Μπορεί να είναι εξαιρέσεις, αλλά υπάρχουν.

Δεν υπάρχει, λοιπόν, ούτε έλεγχος ούτε πειθαρχία. Λείπει ο περιφερειακός σχεδιασμός. Γι' αυτό πιστεύω ότι ο περιφερειακός διευθυντής, που ουσιαστικά θα είναι ένας νέος περιφερειαρχής στα ζητήματα της παιδείας, ενισχυμένος, με εξουσία, και θα προγραμματίσει και θα εξειδικεύσει την κυβερνητική πολιτική και θα διοικήσει και πιστεύω ότι θα συμβάλει στην καλύτερη λειτουργία των σχολείων, ώστε να υπάρξει επιτέλους μία διοίκηση. Είναι πολύ σημαντικό αυτό κι εγώ θεωρώ πολύ ασήμαντο όσα ελέχθησαν περί κομματισμού και χειραγωγής, μπροστά σ' αυτήν τη σημασία που έχει ο περιφερειακός διευθυντής, σημασία που την προέβλεπε και ο νόμος Αρσένη. Και πιστεύω ότι το σημερινό νομοσχέδιο έρχεται να βελτιώσει εκείνο το νόμο που είναι γεγονός ότι δεν εφαρμόστηκε.

Γιατί λέτε ότι θα χειραγωγήσει, γιατί λέτε ότι θα επιλεγεί με κομματικά κριτήρια; Είναι τόσα πολλά τα κριτήρια, τα οποία επιβάλλει ο νόμος, που δίνει ουσιαστικά τα χέρια αυτό το νομοσχέδιο, αυτό το άρθρο στην κομματική επιτροπή, όπως λέτε, που δεν είναι όμως κομματική. Είναι δυνατόν να λέτε ότι ο γενικός γραμματέας λειτουργεί κομματικά όταν πολύ καλά γνωρίζουμε ότι ο γενικός γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας προεδρεύει της Επιτροπής που κάνει τις πανελλήνιες εξετάσεις; Προεδρεύει της επιτροπής, η οποία ορίζει τα θέματα των πανελλήνιων εξετάσεων. Είναι ένας θεσμός που έχει κύρος στο Υπουργείο Παιδείας και θα πρέπει να τον στηρίζουμε και όχι να τον αποδυναμώνουμε εκ των προτέρων.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Λεβογιάννη, δεν ισχύει αυτό πια.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ίσχυε όμως για πολλά χρόνια και δεν κατηγορήθηκε ποτέ για τίποτα, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Και είναι υπερκομματικός ο γενικός γραμματέας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Δεν είναι υπερκομματικός, αλλά λειτουργεί. Και τι θα πει υπερκομματικός, κύριε Παυλόπουλε; Με συγχωρείτε πάρα πολύ. Εφαρμόζει κυβερνητική πολιτική.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τώρα το είπατε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Έτσι είναι. Με συγχωρείτε πάρα πολύ. Ο ελληνικός λαός κρίνει τα προγράμματα και ψηφίζει τις κυβερνήσεις. Πώς αλλιώς να γίνει; Δεν το καταλαβαίνω. Γιατί θα πρέπει να είναι υπερκομματικός;

ΜΙΧΑΗΛΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Συμφωνούμε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Γιατί θα πρέπει να είναι υπερκομματικός; Δεν το κατάλαβα αυτό.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πάμε παρακάτω.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας δεν είναι υπερκομματική. Υπάγεται σε μία κυβέρνηση που την εκλέγει ο ελληνικός λαός και ψηφίζει και το πρόγραμμά της για την παιδεία.

Εν πάση περιπτώσει, εγώ πιστεύω ότι είναι τόσα πολλά τα κριτήρια που βάζει για την επιλογή του περιφερειακού διευθυντή, που δεν μπορεί να κάνει διαφορετικά αυτή η επιτροπή παρά να εκλέξει τον καλύτερο. Και στο θέμα της αξιολόγησης...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Να γίνεται ανοιχτή ακρόαση, όπως στο Υπουργείο Εξωτερικών.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Με συγχωρείτε πάρα πολύ, αλλά πολλές φορές σας έχει προτείνει η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας και σε προηγούμενα χρόνια να συζητήσετε για τα θέματα της παιδείας και ενώ λέτε ότι θέλετε υπερκομματική πολιτική, όταν καλείστε δεν πηγαίνετε.

Κύριε Πρόεδρε, θα τελειώσω με την αξιολόγηση αναφερόμενος εδώ στον επιθεωρητή. Με συγχωρείτε πάρα πολύ, αλλά επειδή είμαι και εκπαιδευτικός και επειδή και ως μαθητής έζησα τον επιθεωρητή, αυτός δεν λειτουργούσε παιδαγωγικά. Μπορεί να πέρασαν απ' αυτόν το θεσμό αξιολόγοι εκπαιδευτικοί, δεν λειτουργούσε όμως παιδαγωγικά γιατί πολλές φορές ήταν ασφικτικά αυστηρό το σύστημα μέσα στο οποίο λειτουργούσε. Λειτουργούσε αστυνομικά, παρακολουθούσε ακόμη και την

ιδιωτική ζωή. Θα σας διαβάσω εδώ μία κλήση σε απολογία δασκάλας το 1963.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Πιο παλιά να πάτε. Είναι πολύ πρόσφατο το 1963.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Το 1981 καταργήσαμε αυτόν το θεσμό και ανάσανε ο εκπαιδευτικός κόσμος, κύριε συνάδελφε. (Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Σας παρακαλώ, τι είναι αυτά; Δεν αφήνετε να μιλήσει ο άνθρωπος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Όσοι από σας ήσανταν μαθητές, κύριοι συνάδελφοι...

ΕΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Το 1963 πολλοί Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας δεν είχα γεννηθεί, κύριε συνάδελφε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Κεφαλογιάννη, υποθέτω ότι τα χρόνια εκείνα ήσανταν μαθητής και θα θυμάστε τον αιφνιδιασμό μέσα στην τάξη, θα θυμάστε τον τρόπο και στους μαθητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι, της Νέας Δημοκρατίας, σας παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗΣ: Και ανέκδοτα υπάρχουν γύρω απ' αυτά τα ζητήματα. Σε κάθε περίπτωση πάντως αυτός ο θεσμός ήταν αυταρχικός, ήταν οπισθοδρομικός, λειτουργούσε, επαναλαμβάνω, ελεγκτικά και σε πολιτικό επίπεδο, κύριε συνάδελφε.

Έλεγε ακόμη και την ιδιωτική ζωή του εκπαιδευτικού. Και πού πήγαινε τα βράδια και πού έμενε τα βράδια και τι έκανε στις διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις που πήγαινε. Αν θέλετε, μπορείτε να διαβάσετε αυτό εδώ το έγγραφο και θα καταλάβετε.

Χρειάζεται, λοιπόν, αξιολόγηση. Και είναι αλήθεια ότι έγιναν πολλές προσπάθειες στην Αίθουσα αυτή και από τον κ. Αρσένη και παλαιότερα με το σχολικό σύμβουλο για να υπάρξει αξιολόγηση. Οφείλουμε, όμως, να ομολογήσουμε ότι έπρεπε να επιτευχθεί και συναίνεση από τον εκπαιδευτικό κόσμο. Και οφείλουμε επίσης να τονίσουμε ότι σήμερα υπάρχει συναίνεση. Και αυτό το βλέπετε από τον τρόπο με τον οποίο αντέδρασαν και οι συνδικαλιστικές ηγεσίες. Και μη μου πείτε ότι υπήρξε πρόβλημα σήμερα ή αντέδρασαν δυναμικά ή έντονα οι συνδικαλιστικές ηγεσίες, που δεν ελέγχονται και από το ΠΑΣΟΚ. Διότι άκουσα εδώ για το κόμμα, ότι το κόμμα καθοδηγεί, ποδηγετεί κλπ. Ποιο κόμμα; Ελέγχει το ΠΑΣΟΚ τις συνδικαλιστικές ηγεσίες, τις δυο μεγάλες Ομοσπονδίες των εκπαιδευτικών; Σε καμία περίπτωση.

Επομένως, η αντίδρασή τους ήταν λογική, άσχετα αν διαφώνησαν. Η αντίδρασή τους, όμως, ήταν λογική, ενώ στο παρελθόν δεν συνέβαινε αυτό. Έπρεπε, λοιπόν, να υπάρξει μια συναίνεση.

Το ζητούμενο –και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε– είναι αυτό που επεσήμανα και χθες. Να προχωρήσουμε επιτέλους και να λύσουμε αυτόν το γόρδιο δεσμό που δεν έχει λυθεί επί είκοσι χρόνια παρά τις προσπάθειες που έγιναν, να φτιάξουμε ένα σχολείο που να διοικείται σωστά για να υπάρχει σεβασμός, για να υπάρχει πειθαρχία, για να υπάρχει αποτέλεσμα. Επίσης, θα πρέπει να προχωρήσουμε και να υλοποιήσουμε αυτήν την αξιολόγηση. Στην πράξη θα δοκιμασθεί. Και η Βουλή, αλλά και οι πολιτικές ηγεσίες είναι και γι' αυτό. Για να βελτιώνουν ό,τι παρουσιάζει δυσλειτουργία στην πράξη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Κατσανέβας έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, ο κύριος Υπουργός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Κατσανέβα, στο Προεδρείο πρέπει να απευθύνεστε σύμφωνα με τον Κανονισμό.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Ο κύριος Υπουργός –και θα διαφωνήσω με τον κ. Κεδίκογλου– γνωρίζει καλά ελληνικά. Αυτό το έχει αποδείξει επανειλημμένως στις συζητήσεις και κυρίως στις αγορεύσεις του. Βέβαια, είναι άλλη υπόθεση αν η γνώση της γνώσης των καλών ελληνικών τον οδηγεί κάποιες φορές σε κάποια λάθη, όχι επί του τύπου αλλά επί της ουσίας, μικρά λάθη σε ελάσσονα ζητήματα, αρχών βέβαια, που σκιάζουν μείζονα θέματα όπως είναι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Θα πρέπει με την ευκαιρία να τονίσω σ' αυτήν την Αίθουσα ότι ο Υπουργός βρίσκεται καθ' όλη τη διάρκεια των συζητήσεων παρών –όπως ειπώθηκε και από τον συνάδελφο κ. Κεφαλογιάννη– όπως επίσης ήταν παρών και στις συζητήσεις που έγιναν στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων. Και αυτό φυσικά είναι κάτι που θα πρέπει να κατατεθεί στην Αίθουσα.

Επίσης, θα πρέπει για άλλη μια φορά και εδώ στην Ολομέλεια, να τονίσω την πολύ σημαντική τροπολογία που επέφερε ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Κακλαμάνης στο νέο Κανονισμό, με βάση την οποία δεν επιτρέπεται να εισαχθεί τροπολογία σε διάστημα πριν από τρεις ή τέσσερις μέρες αν δεν κάνω λάθος.

Δυστυχώς αυτό το μεγάλο βήμα, που αποτρέπει την αυθαιρεσία, την αλαζονεία των όποιων κυβερνήσεων να νομοθετούν στις δώδεκα τα μεσάνυχτα κατά τα ειωθότα και τα γνωστά, νομίζω ότι δεν ειπώθηκε πουθενά. Και οφείλω και σ' αυτήν την Αίθουσα να το τονίσω με όλη την έμφαση και την ένταση που οφείλουμε να αναγνωρίζουμε τα σωστά, όπως πρέπει να καταγγέλλουμε και τα λάθη που κατά την άποψή μας υπάρχουν.

Κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, επιτρέψτε μου να αναφερθώ σε ένα θέμα που επανειλημμένως τέθηκε σ' αυτήν την Αίθουσα, στο θέμα της κατάργησης του Σώματος των Επιθεωρητών από το ΠΑΣΟΚ το 1981. Άλλο το θέμα της επιθεώρησης και άλλο το θέμα του συγκεκριμένου Σώματος. Και θέλω να μου επιτρέψετε, χωρίς διάθεση αντιδικίας, να υπενθυμίσω ότι είχε προέλθει και γαλουχήθηκε μέσα από τις τάξεις της επταετίας –για να μη χρησιμοποιήσω πιο ακραίους όρους...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Οι επιθεωρητές;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Βεβαίως. Το σώμα των τότε επιθεωρητών, με ασφαλώς φωτεινές...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Α, τω τότε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Επιτρέψτε μου να πω την άποψή μου, κύριε συνάδελφε.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Μα, ξεχνάτε πότε περάσαμε από το σχολείο;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, χωρίς διάθεση αντιδικίας να αναφερθώ σε ορισμένα γεγονότα που είναι αδιαμφισβήτητα αναμφίβολα ιστορικά γεγονότα.

Το συγκεκριμένο λοιπόν σώμα που θα ήθελα εγώ –και το λέω εν γνώσει του τι λέω– να το χαρακτηρίσω ως μία κλειστή λέσχη αλληλοϋποστήριξης μετριοτήτων, που αναπτύχθηκε κάτω από κάποιες αντιλήψεις πεπαιτωμένες που αναπαρήγαγαν τον παπαγαλισμό, που έπνιγαν κάθε δημιουργική και ευρηματική πρωτοβουλία, που οδηγούσαν σε αναχρονιστικές αντιλήψεις και σε ποδηγέτηση κάθε χρηστής έννοιας της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Αυτό το συγκεκριμένο σώμα, το τονίζω για άλλη μία φορά, με τις φωτεινές εξαιρέσεις πολλών εκλεκτών που διέφεραν από τη γενικότερη αυτή εικόνα, έχει καταγραφεί στην ιστορία της χώρας μας και αυτό το σώμα κατήργησε το ΠΑΣΟΚ, βεβαίως επηρεασμένο και από τη φορά των τότε πραγμάτων και έφτασε, κατά τη δική μου άποψη και στην άλλη άκρη. Έφτασε στην άκρη με το να καταργήσει το σώμα των επιθεωρητών, να φτάσουμε όπως είπε και ο κ. Παυλόπουλος –και ειπώθηκε και από άλλους συναδέλφους της Αντιπολίτευσης– σε ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, όπου ο καθ' όλα βασικός, καθοριστικός θεσμός για την ορθότητα της παιδείας, η αξιολόγηση δηλαδή, να μην υπάρχει.

Από το 1981 μέχρι σήμερα πέρασαν πάνω από είκοσι χρόνια που δυστυχώς ο θεσμός αυτός έπαψε να λειτουργεί, μέχρι που σήμερα πλέον επανέρχεται με τη μορφή μίας σύγχρονης αντίληψης. Φυσικά, δεν μπορεί να συνδέεται με την πρόταση που έκανε ο κ. Σουφλιάς, που είναι καθ' όλα αν θέλετε συζητήσιμη και τις προτάσεις και τις σκέψεις που εκφράστηκαν και από άλλους εκλεκτούς συναδέλφους, όπως ο κ. Αρσένης και πολλοί άλλοι συνάδελφοι ένθεν και ένθεν των εδρών. Όμως, αυτός καθ' αυτός ο θεσμός είναι αδιανόητο και ειλικρινά δεν μπορώ να καταλάβω πώς μπορεί να συζητείται και μόνο να συζητείται, ότι δεν πρέπει σ' αυτήν την Αίθουσα εδώ και τώρα όπως λέγαμε στο παρελθόν, να τον θεσμοθετήσουμε.

Θα μου επιτρέψετε επίσης να διαφωνήσω απόλυτα και κάθετα, όπως λέγαμε και παλαιότερα, με τις αιτιάσεις περί κομματι-

σμού, με τις όποιες εάν θέλετε ανησυχίες και ενστάσεις που μπορεί να υπάρχουν για πολιτικές και κομματικές ίσως ποδηγητήσεις. Κάτι τέτοιο δεν διαφαίνεται από το νομοσχέδιο. Αντίθετα, ο ορισμός του περιφερειακού διευθυντή και όλης της ιεραρχίας, αλλά και του θεσμού των αξιολογητών –γιατί ουσιαστικά εισάγεται θεσμός- εάν προσέξετε το άρθρο 3, εάν δεν κάνω λάθος, με την πρόσληψη εβδομήντα παρέδρων και συμβούλων στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ουσιαστικά θεσμοθετείται η δημιουργία εν δυνάμει σώματος ελεγκτών ή επιθεωρητών της εκπαίδευσης. Αλλά πολύ σωστά η ηγεσία του Υπουργείου καθιερώνει σε όλες αυτές τις επιλογές το θεσμό του επί ηγεσία, του μετακλητού. Και εδώ είναι το κρίσιμο σημείο.

Επιτρέψτε μου να πω, κύριοι συνάδελφοι, κάποια αντίφαση που υπάρχει σε μία κοινή αντίληψη που μας διακατέχει εδώ μέσα. Σας υπενθυμίζω ότι σε ένα άλλο εδάφιο αυτού του νομοσχεδίου και εσείς και ο ομιλών και άλλοι απ' αυτήν την πτέρυγα υποστήριξαν την άποψη της μη μονιμότητας. Σας υπενθυμίζω ότι για το θέμα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών το βασικό μας επιχείρημα –όλοι μας το υποστηρίζαμε- είναι ότι η μονιμότητα είναι εκείνη που θα οδηγήσει στον εφησυχασμό...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν υπάρχει μονιμότητα, κύριε συνάδελφε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Επιτρέψτε μου, κύριε συνάδελφε, να ολοκληρώσω.

Εντάξει, η μονιμότητα, όπως πιστεύω ότι εισάγεται στο άλλο θέμα. Αλλά αφήστε με να επιχειρηματολογήσω. Βοηθώ στην προκειμένη περίπτωση. Κάνετε πολύ μεγάλο λάθος που με διακόπτετε.

Η έννοια της μονιμότητας –και ξεχάστε το θέμα- για μένα και για πολλούς συναδέλφους, η έννοια εάν θέλετε του μόνιμου διευθυντή, του μόνιμου επιθεωρητή, του οποιουδήποτε μόνιμου και του μόνιμου Υπουργού ακόμη και το επαναλαμβάνω εδώ μέσα, είναι η χειρότερη έννοια. Είναι πολύ χειρότερη ακόμη και από τον κομματικό εγκάθετο.

Γιατί το μόνιμο και κυρίως το μόνιμο πρόσωπο σε μία καρέκλα –και παρακαλώ κύριε Παυλόπουλε, εσείς που καταλαβαίνετε και έχετε μία ευρύτητα πνεύματος, το ξέρετε- που δεν μετακινείται ποτέ, είναι εκείνο που κινδυνεύει να οδηγηθεί στις χειρόστες όποιες καταστάσεις και αποφάσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το ατύχημά μου είναι ότι όποτε ομιλώ έχω το φίλο μου τον κ. Βρεττό στο Προεδρείο. Τι να κάνω; Κι αν έχεις τέτοιους φίλους, ως γνωστόν...

Βροντοχτυπάει το κουδούνι, κύριοι συνάδελφοι, αδιαλύτως, επικαλούμενος ταυτόχρονα την προσωπική μας φίλια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ελάτε τώρα!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Αυτό είναι το δράμα μου, ένα από τα πολλά μικρά μου δράματα.

Θα διαφωνήσω και με άλλους εκλεκτούς συναδέλφους που μίλησαν στο Βήμα, όσον αφορά αυτό ακριβώς που εισάγει το νομοσχέδιο, την επί ηγεσία, τη μετάκληση εν πάση περιπτώσει από την ηγεσία. Ποιος τέλος πάντων πρέπει να επιλέγει; Βρείτε εσείς το σώμα που θα επιλέγει τους περιφερειακούς διευθυντές. Προτείνετε εσείς το σώμα. Μήπως πρέπει να είναι συνδικαλιστές; Μήπως πρέπει να είναι υπάλληλοι; Μήπως πρέπει να είναι ένα νέο σώμα επιθεωρητών που θα ευλογεί τα ημέτερα γένια και θα επιλέγεται και θα εκλέγεται μεταξύ ημών και υμών; Μα, κάποιος πρέπει να επιλέγει. Αλλά θα πρέπει να συμφωνήσουμε ότι όταν δεχόμαστε τη μη μονιμότητα σε άλλους τομείς και θεσμούς, δεν μπορούμε, επικαλούμενοι δήθεν τις προθέσεις κομματισμού, να εγκαλούμε τη μη νομιμότητα, την επί ηγεσία τοποθέτηση των διευθυντών κ.ο.κ.

Κύριε Υπουργέ, καταλήγοντας, για να μην καταχραστώ του χρόνου που για πρώτη φορά μου δίνει ο Προεδρεύων αυτήν την ώρα, θα ήθελα να τονίσω –και δεν προλαβαίνω να αναφερθώ σε συγκεκριμένα άρθρα- ότι δεν υπάρχουν προθεσμίες. Και αυτό σας το είπα και στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων. Δεν υπάρχουν προθεσμίες, δηλαδή, τότε το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας ορίζει.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων):

Η ετήσια έκθεση είναι προθεσμία.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Στο άρθρο 4, το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας αναλαμβάνει την ανάπτυξη, εφαρμογή προτύπων και κριτηρίων κλπ. Πότε;

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων):

Μ' αυτήν την έννοια λέτε;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ: Βέβαια.

Κάποιοι συνδικαλιστές, πολύ λίγοι στον αριθμό απ' ό,τι έμαθα, σας επισκέφθηκαν σήμερα το πρωί. Παραδοσιακά σας επισκέπτονται εκεί στη Μητροπόλεως, άλλωστε τη δουλειά τους κάνουν και οι άνθρωποι αυτοί. Ο εκπαιδευτικός κόσμος όμως άλλα κελεύει, θέλει την αξιολόγηση. Ο καλός εκπαιδευτικός απαιτεί την αξιολόγηση από σας και από μας και από το κράτος και από την πολιτεία. Βάλτε συγκεκριμένες διαδικασίες.

Επαναλαμβάνω ότι, αν δεν θέσετε χρονικά όρια στην εφαρμογή του νόμου, τότε θα καταλήξουμε με τη γνωστή ρήση του Ροϊδη, που λέει ότι εκείνο που χρειάζεται είναι η εφαρμογή των νόμων. Εδώ χρειαζόμαστε την άμεση, τη δυναμική, την ταχύτητα εφαρμογή του νόμου. Γι' αυτό σας παρακαλώ να θέσετε προθεσμίες σε διάφορα θέματα, που απ' ό,τι βλέπω λείπουν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Λιντζέρης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΝΤΖΕΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συμφωνώντας επί της αρχής και άρα επί της ουσίας με το σχέδιο νόμου που εντός των ημερών θα γίνει νόμος, θα ήθελα απλά να προσθέσω κι εγώ κάποιες σκέψεις και κάποιες απόψεις σε σχέση με όλα όσα ακούστηκαν.

Εκτιμώ ότι το νομοσχέδιο αυτό έρχεται να δώσει λύσεις σε προβλήματα υπαρκτά, που αφορούν το επίπεδο της εκπαίδευσης και συνολικά αφορούν τον τρόπο και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί, προκειμένου να οδηγηθούμε σε μία αναβάθμιση συνολικά όλης της Δημόσιας Διοίκησης και ως εκ τούτου της ελληνικής κοινωνίας.

Τάσσομαι σαφώς αλληλέγγυος μ' αυτό το νομοσχέδιο, όχι διότι θα μπορούσε κανείς να πει ότι νόμοι οι οποίοι έρχονται να καθορίσουν πράγματα που αφορούν την παιδεία, μπορεί να είναι διαχρονικά άριστοι, αλλά γιατί είναι επίκαιρο και γιατί έρχεται να δώσει απάντηση σε δύο ώριμα αιτήματα της ελληνικής κοινωνίας.

Το ένα είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αξιολόγηση και το δεύτερο είναι η αποκέντρωση, μια βαθιά δημοκρατική έννοια, την οποία έρχεται να κάνει πράξη αυτό το νομοσχέδιο δίνοντας αρμοδιότητες επί της ουσίας στις περιφέρειες, ακριβώς γιατί το εκπαιδευτικό έργο και οι εκπαιδευτικοί μπορούν σαφώς να κριθούν καλύτερα από την περιφέρεια και όχι από την όποια απρόσωπη, όσο ικανή και αν είναι, κεντρική διοίκηση.

Επίσης, έρχεται να δώσει απάντηση σε αυτό που λέγεται αξιολόγηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζούμε σε μία εποχή που αλλάζει καθημερινά με ιλιγγιώδη ταχύτητα. Οι γνώσεις πληθαίνουν, οι τεχνολογίες εξελίσσονται, καθημερινά γίνονται τομές και στη γνώση και στην τεχνολογία και στην επικοινωνία. Ιδιαίτερα για την εκπαίδευση που αφορά στην οδό μετάγγισης γνώσεων, η ανάγκη για διαρκή επιμόρφωση των φορέων της γνώσης, δηλαδή των εκπαιδευτικών, είναι αναγκαία. Η αξιολόγηση –ξαναλέω και οτιδήποτε προωθεί την αξιοκρατία και τους όρους διαφάνειας και συμμετοχής όλων των εμπλεκόμενων, είναι αναμφίβολα μια προοδευτική προοπτική, που οδηγεί την κοινωνία προς τα εμπρός.

Ιδιαίτερα με την εισοδό μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αξιολόγηση με την έννοια της προώθησης των ικανών, εάν κάποτε ήταν μια επιθυμητή λειτουργία και διαδικασία, σήμερα γίνεται αναγκαία.

Οφείλουμε, λοιπόν, να πούμε ότι θα πρέπει σε κάθε πτυχή της Δημόσιας Διοίκησης και σε κάθε πτυχή της εκπαιδευτικής διαδικασίας και στην υγεία και παντού να υπάρχει μία διαρκής διαδικασία αξιολόγησης, διαρκής διαδικασία ανάπτυξης όλων

εκείνων των πτυχών που θα φέρουν επικεφαλής στους διαφόρους χώρους τους ικανούς. Και αυτό το «ικανούς» το αντιπαράθετώ με το «εκλεκτός» ή «διορισμένος» κάποιων, είτε κομματικών είτε διοικητικών είτε κάποιας άλλης νομενκλατούρας.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι αυτό το νομοσχέδιο κινείται αναμφίβολα προς αυτήν την κατεύθυνση. Θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με ανοικτή καρδιά από τους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας, όχι μηδενίζοντας, αλλά συμμετέχοντας σε μία διαδικασία ουσιαστικού διαλόγου.

Γιατί οφείλουμε να πούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι και σήμερα δεν έγινε διάλογος. Έγινε απλά ένα άθροισμα μονολόγων. Και μάλιστα άθροισμα μονολόγων χωρίς αναφορά επί της ουσίας των πραγμάτων.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Η πρακτική του διαλόγου είναι να συμφωνούμε μαζί σας;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΝΤΖΕΡΗΣ: Εννοούσα μονολόγων. Συγγνώμη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ο διάλογος είναι να συμφωνούμε μαζί σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΝΤΖΕΡΗΣ: Όχι. Διάλογος είναι, μια και το αναφέρετε, κύριε Κεφαλογιάννη, να πείτε: «Ο Υπουργός βάζει διαδικασία που λέει αξιολόγηση και λέει ότι για να επιλέξουμε τον περιφερειακό διευθυντή πρέπει να έχει αυτά τα προσόντα, τα οποία προσδιορίζει και πρέπει να κριθεί από το γενικό γραμματέα, από το μέλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, από μέλος Συμβουλίου Επιλογής Σχολικών Συμβούλων και Διευθύνων Εκπαίδευσης».

Εάν δεν συμφωνείτε μ' αυτήν την ολοφάνερη δημοκρατική διαδικασία, κάντε μία άλλη πρόταση. Μη μας κατηγορείτε, όμως, ότι μ' αυτόν τον πολύπλοκο τρόπο επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε κομματικά εγκάθετους. Αντιθέτως, βλέπει κανείς με διαύγεια ότι πρόθεση αυτού του νομοσχεδίου είναι να φύγει από τον κομματικό εναγκαλισμό και να προωθησει διαδικασίες αξιολόγησης με όρους κοινωνίας και με όρους αξιοκρατίας. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο λέω ότι παρακολούθησα με άθροισμα μονολόγων, ακριβώς διότι δεν κατατέθηκε επί της ουσίας ούτε μία πρόταση προς αυτήν την κατεύθυνση.

Τέλος, θα ήθελα να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι επί της ουσίας σήμερα συγκρούστηκαν δύο προσεγγίσεις πάνω στο ζήτημα της Δημόσιας Διοίκησης. Τι Δημόσια Διοίκηση θέλουμε; Τι παιδεία θέλουμε; Θέλουμε παιδεία που να στηρίζεται μόνο στην ιεραρχία, όπως πάρα πολύ συγκεκριμένα ακούστηκε από πολλούς ομιλητές της Νέας Δημοκρατίας;

Θέλουμε, δηλαδή, η εξέλιξη να είναι μόνο συνάρτηση του χρόνου υπηρεσίας ή να περνάει μέσα από την επιλογή των ικανότερων, που στην πορεία του χρόνου βεβαίως, ακριβώς λόγω της ροής της γνώσης και της πληροφορίας, μπορεί ο ικανότερος να μην είναι ο αρχαιότερος.

Ακούστηκε, λοιπόν, μία αντίληψη από μεριάς της Νέας Δημοκρατίας και μία άλλη αντίληψη που περνάει μέσα από το νομοσχέδιο, ότι, δηλαδή, δεν είναι κριτήριο μόνο ο χρόνος που υπηρετεί κανείς στην εκπαίδευση. Αντιθέτως, παίζει ρόλο και το ενδιαφέρον, παίζει ρόλο η ουσία, παίζει ρόλο η προσπάθεια επιμόρφωσης, παίζει ρόλο η προσπάθεια που γίνεται ούτως ώστε κάθε φορά η καινούρια γνώση να αποκτάται από τον εκπαιδευτικό και στην ουσία να περνάει και στον εκπαιδευόμενο.

Τέλος, θα ήθελα να πω πως η ίδια η κοινωνία μας έχει ξεπεράσει την έννοια και των αυθεντιών και των ιεραρχιών. Το νομοσχέδιο που συζητάμε είναι ένα ισορροπημένο νομοσχέδιο, ανταποκρίνεται στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο στην αναγκαιότητα της κοινωνίας.

Ελπίζω, εύχομαι, είναι υποχρέωση του Υπουργείου Παιδείας να κάνει πράξη αυτόν το νόμο και η Βουλή πολύ σύντομα να έρθει, απολογιστικά πλέον, να κάνει επί της ουσίας διορθωτικές παρεμβάσεις, εάν και εφόσον χρειάζονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στο στάδιο των δευτερολογιών.

Θα μιλήσουν πρώτα οιισηγητές.

Το λόγο έχει ο κ. Φούρας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, έγινε συστηματική κριτική στην αναλυτική διατύπωση του άρθρου 5 του νομοσχεδίου. Μάλιστα ο κ. Παυλόπουλος έκρινε αναγκαίο να μας το ξαναδια-

βάσει στην Αίθουσα, προκειμένου να μας πει ότι δεν έχει το νομοσχέδιο τα χαρακτηριστικά νόμου.

Αν όμως δεν είχε κάνει αυτήν την επιλογή το Υπουργείο Παιδείας, να έχει μία αναλυτική παρουσίαση των σκοπών της αξιολόγησης, τότε βεβαίως θα ζούσαμε, όχι μόνο μέσα στην Αίθουσα αλλά και έξω από αυτήν, μία σπέκουλα πολιτική, θα ζούσαμε τη μεγέθυνση των προκαταλήψεων, θα ζούσαμε την ανάδειξη της φοβίας, την ανάδειξη της ανασφάλειας. Γιατί τότε θα έλεγαν ότι η αξιολόγηση στοχεύει κάπου αλλού.

Καλά έκανε, λοιπόν, το Υπουργείο Παιδείας που έθεσε αναλυτικά τους σκοπούς της αξιολόγησης. Και ας μην κάνουμε κριτική που είναι εύκολη, αλλά που έχει απάντηση ακόμη ευκολότερη.

Αγαπητέ κύριε Υπουργέ, έχω έναν προβληματισμό σχετικά με τη διατύπωση του άρθρου 3 σχετικά με το μετακλητό περιφερειακό διευθυντή. Ο μετακλητός περιφερειακός διευθυντής, όπως έχει διατυπωθεί το άρθρο, ενδεχομένως να συμπαρασύρεται από αλλαγή του Υπουργού. Γιατί το μόνο που προσδιορίζεται με θητεία στο συγκεκριμένο άρθρο είναι ο χρόνος ισχύος του πίνακα και όχι η θητεία του περιφερειακού διευθυντή. Θα πρέπει, πριν ψηφίσουμε, να δείτε αυτήν τη διάταξη εξ υπαρχής, για να μην υπάρξει μία αντίληψη ότι ο περιφερειακός διευθυντής είναι τόσο μετακλητός όσο είναι οι μετακλητοί υπάλληλοι που υπηρετούν στα γραφεία των Υπουργών.

Νομίζω ότι ο στόχος του νομοσχεδίου είναι όσο διαρκεί ο πίνακας να είναι και η θητεία του περιφερειακού διευθυντή. Θα παρακαλούσα στο τέλος να υπάρχει μία απάντηση σ' αυτό.

Είχε μια ενδιαφέρουσα τοποθέτηση ο αξιότιμος επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μου επιτρέπετε μια διακοπή;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ: Αν μου κρατηθεί ο χρόνος, ευχαρίστως.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Η θητεία, η διάρκεια που θα υπάρχει ο περιφερειακός διευθυντής δεν σχετίζεται καθόλου με τον πίνακα. Αν σε περίπτωση φύγει ο περιφερειακός διευθυντής, θα μπορεί από τον αξιολογικό πίνακα να επιλέξει ο Υπουργός. Άρα, ο μετακλητός δεν ταυτίζεται, δεν έχει σχέση με τον Υπουργό. Είναι μια επιλογή ενός στελέχους που θα προσφέρει στο χώρο της εκπαίδευσης. Και αυτό είναι ανοικτό, αφού είναι μετακλητός. Και δεν είναι η πρώτη φορά που χρησιμοποιούμε τέτοια στελέχη γενικότερα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ποιος τον επιλέγει;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν είναι επί θητεία, είναι μετακλητός, δεν χρειάζεται να ορίσουμε το χρόνο και ο πίνακας έχει να κάνει μόνο για να επιλέξουμε σε περίπτωση που φύγει. Ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Είναι ντροπή να λέγονται αυτά τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεχίστε, κύριε Φούρα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ: Είχε μια πολύ ενδιαφέρουσα τοποθέτηση ο αξιότιμος επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μητσοτάκης. Ο κ. Μητσοτάκης δεν απέφυγε να εκφράσει τις μύχιες ελπίδες της συντηρητικής παράταξης.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Και ο κ. Λοβέρδος το ίδιο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ: Μίλησε επανειλημμένα για επιθεώρηση. Δεν μίλησε για επιθεώρηση αγνοώντας ότι την επιθεώρηση την κάνουν κάποια πρόσωπα οι οποίοι στη νεοελληνική λέγονται επιθεωρητές. Και νομίζω ότι έφερε σε δύσκολη θέση την Αξιωματική Αντιπολίτευση.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο κ. Λοβέρδος σας έφερε σε δύσκολη θέση.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ: Σε δυσκολότερη όμως θέση την έφερε όταν μίλησε για την αξιολόγηση, γιατί ο κ. Μητσοτάκης, έχοντας μια μεγάλη εμπειρία σ' αυτήν την Αίθουσα δήλωσε κατηγορηματικά ότι η μη αξιολόγηση είναι χειρότερη από την αξιολόγηση και εμμέσως πλην σαφώς παρότρυνε την κυβερνητική παράταξη να προχωρήσει με τόλμη σε αποφάσεις άμεσης έναρξης της αξιολόγησης.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να κλείσω με το θέμα των πρότυ-

πων σχολείων. Όταν καταργήθηκαν τα πρότυπα σχολεία, όπου είχαν εγκατασταθεί και λειτουργούσαν, άρχισαν να λειτουργούν ως πειραματικά. Η διαφορά που υπήρξε τότε ήταν: ενώ στα πρότυπα σχολεία οι μαθητές εισήγοντο με εξετάσεις, στα πειραματικά εισάγονται έκτοτε με κλήρωση. Νομίζω ότι μέχρι να κλείσει αυτό το νομοσχέδιο έχει την ευκαιρία το Υπουργείο Παιδείας να προσθέσει μια διάταξη, ότι από την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά στα πειραματικά σχολεία, που λειτουργούν σήμερα θα εισαχθούν οι μαθητές με εξετάσεις. Εάν συμβεί αυτό, δεν θα έχουμε μόνο αξιολογούς εκπαιδευτικούς σε αυτά τα σχολεία, θα έχουμε και αξιολόγο δυναμικό, γιατί έχουμε ανάγκη από σχολεία που αριστεύουν, που είναι μπροστά, που είναι ψηλά για να καθοδηγούν την παιδεία μας πιο μπροστά. Νομίζω ότι είναι ώρα να το τολμήσουμε, έχοντας την εμπειρία μιας πολιτικής, η οποία δεν δημιούργησε συνθήκες ανταγωνιστικές στο δημόσιο τομέα. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Χαλκίδης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, φαίνεται ότι εσείς, αλλά και συνάδελφοι της Συμπολίτευσης, ή κάνετε ότι δεν αντιλαμβάνεσθε τις θέσεις της Νέας Δημοκρατίας ή παραποιείτε σκόπιμα τις θέσεις της Νέας Δημοκρατίας. Και το κάνετε για τον απλούστατο λόγο, να καλύψετε τη γύμνια του νομοσχεδίου και για να περάσουν οι σκοποί σας, οι σκοποί της επιδίωξης του νομοσχεδίου, που δεν είναι άλλοι παρά ένας και συγκεκριμένος: Η κομματική άλωση της διοίκησης της εκπαίδευσης.

Ποιος σας μίλησε, κύριοι συνάδελφοι, για επιθεωρητές; Εγώ διορίστηκα πριν από είκοσι χρόνια, το 1981 και πρόλαβα τους επιθεωρητές. Κάνετε λάθος, δεν καταλαβαίνετε τι σας λένε.

Με συγχωρείτε, κύριοι συνάδελφοι, που σας μιλώ έτσι, αλλά ο κ. Μητσοτάκης, ο επίτιμος Πρόεδρος, έκανε μια διευκρίνιση. Σας είπε ξεκάθαρα και πολύ απλά, ότι το σώμα των επιθεωρητών το καταργήσατε και εγώ ως εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας σας λέω ότι καλώς κάνετε και το καταργήσατε, γιατί όντως είχε πολλές αδυναμίες, πέραν των θετικών.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΒΑΡΔΙΚΟΣ: Μα, κύριε Χαλκίδη...

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Καλώς κάνετε, κύριοι συνάδελφοι, και μη με διακόπτετε, σας παρακαλώ.

Σας είπε, όμως, πολύ απλά ότι τούτο το σώμα έπρεπε να αντικατασταθεί με κάποιον άλλο θεσμό αξιολόγησης. Εσείς τα ισοπεδώσατε όλα προς τα κάτω, όταν ήρθατε στην εξουσία το '81. Δεν υπήρξε καμία, μα καμία απολύτως αξιολόγηση εδώ και είκοσι χρόνια που κυβερνάτε. Τι μας λέτε τώρα; Και δεν καταλάβετε; Λέτε και δεν έχει θέση η Νέα Δημοκρατία. Πώς δεν έχει θέση η Νέα Δημοκρατία; Σας την έχουμε πει κατ' επανάληψη.

Ο περιφερειακός διευθυντής ως θεσμός πρέπει να ενταχθεί πλήρως στα όργανα διοίκησης και εποπτείας της εκπαίδευσης και να αποτελεί υπηρεσιακή εξέλιξη του εκπαιδευτικού της δημόσιας εκπαίδευσης. Αυτή είναι η θέση μας. Δεν την καταλαβαίνετε; Κάνετε ότι δεν την καταλαβαίνετε.

Έρχομαι και στα άλλα: Ο συνάδελφος κ. Λεβογιάννης, αν θυμάμαι καλά, θυμήθηκε το 1963. Κύριοι συνάδελφοι, ήμουν οκτώ χρονών τότε. Τι έρχεσθε και μας λέτε στη Βουλή; Με το παρελθόν ζείτε ακόμη; Εκείνες τις μήνες έχετε; Μας ενδιαφέρει το παρόν και το μέλλον και έτσι εδώ στη Βουλή πρέπει ...

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΒΑΡΔΙΚΟΣ: Κύριε συνάδελφε ...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Να τα πείτε του κ. Κοντογιαννόπουλου, που είναι μαζί σας τώρα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Πείτε τα εκεί και θα τα πούμε και τώρα.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΒΑΡΔΙΚΟΣ: Ο κ. Κοντογιαννόπουλος έφταιγε για τον Καλαμπόκα και...

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Θέλουμε να μας απαντήσετε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πείτε τώρα εσείς. Εσείς τα λέγατε τότε.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το χρόνο μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Χαλκίδη, συνεχίστε παρακαλώ.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πείτε τα τώρα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Παυλόπουλε, αφήστε τον κ. Χαλκίδη να μιλήσει.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΒΑΡΔΙΚΟΣ: Δικός σας ήταν ο Καλαμπόκας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Φθάσατε, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, την πολιτική στην παιδεία να σας την καθορίζει ο κ. Κοντογιαννόπουλος. Να σας το πούμε έτσι ωμά, για να τελειώσουμε. Ο συνάδελφος είπε ότι το νομοσχέδιο έχει τη συναίνεση της εκπαιδευτικής κοινότητας.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Χαιρόμαστε που ακολουθείτε τον κ. Κοντογιαννόπουλο. Χαιρόμαστε που τα παίρνετε όλα πίσω.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Γιατί, κύριοι συνάδελφοι; Έτσι είναι. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Ο κ. Κοντογιαννόπουλος σας καθορίζει την πολιτική της παιδείας. Εμείς το ευχαριστιόμαστε αυτό και χαιρόμαστε γι' αυτό. Δεν μπορούμε να καταλάβω ειλικρινά που διείδε ο συνάδελφος τη συναίνεση της εκπαιδευτικής κοινότητας στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Ακούστε, κύριοι συνάδελφοι, από πού τη διείδε αυτήν τη συναίνεση, από το γεγονός ότι δεν έκαναν σημαντικές απεργίες. Μα, είναι δυνατόν να έρχονται και να λέγονται τέτοια πράγματα στην ελληνική Βουλή; Και οι δύο ομοσπονδίες και οι δύο πρόεδροι ήρθαν στην επιτροπή της Βουλής και ξεκάθαρα είπαν ότι δεν έγινε κανείς, μα κανείς απολύτως διάλογος. Ο πιο ξεκάθαρος στις θέσεις του ήταν ο Πρόεδρος της ΟΛΜΕ. Μήπως δεν ανήκει στην κυβερνώσα παράταξη ο κ. Τσούλιας;

Όμως, κύριε Υπουργέ, θέλω να μου απαντήσετε συγκεκριμένα στα ερωτήματα που σας θέτουμε. Στο άρθρο 3 παράγραφος 1 αναφέρεται ότι διορίζονται και παύονται περιφερειακοί διευθυντές, όποτε κρίνει ο Υπουργός. Είναι έτσι ή δεν είναι;

Ευθέως απαντήστε στην ελληνική Βουλή, κύριε Υπουργέ. Αυτή δεν είναι με δημοκρατικό μανδύα πέρα για πέρα αυταρχική συμπεριφορά και αυταρχική επιλογή και κομματική επιλογή;

Και τι είπατε προηγουμένως, κύριε Υπουργέ; Κάνετε σχόλιο στο συνάδελφο κ. Λιντζέρη, όσον αφορά τους περιφερειακούς διευθυντές και είπατε κάτι. Εδώ νομοθετούμε, κύριε Υπουργέ, δεν κάνουμε σχόλια. Θέλουμε να μας πείτε αν είναι κάτι αντίστοιχο με το σημερινό γενικό γραμματέα της περιφέρειας ο περιφερειακός διευθυντής που επιλέγεται για την παιδεία;

Ο σημερινός γενικός γραμματέας της περιφέρειας, κύριε Υπουργέ, δεν καθαιρείται ανά πάσα στιγμή και δεν αντικαθίσταται από τον Υπουργό Εσωτερικών; Το ίδιο γίνεται και με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο με τον περιφερειακό διευθυντή. Γιατί δεν γίνεται το ίδιο με άλλα ανώτατα διευθυντικά στελέχη άλλων Υπουργείων, π.χ. του Υπουργείου Εξωτερικών;

Αν το Υπουργείο Εξωτερικών διαπιστώσει ότι κάποιο ανώτατο διευθυντικό στέλεχος δεν πάει καλά ή δεν του κάνει τα χατίρια, θα το καθαιρέσει; Δεν δικαιούται. Γιατί το κάνετε στην παιδεία;

Πάλι στην ίδια παράγραφο: Η εξαμελής επιτροπή που κάνει την επιλογή, κύριε Υπουργέ, δεν αρκείται στο πρώτο στάδιο, συνάδελφοι της Συμπολίτευσης, της αξιολόγησης των προσόντων, -ακούστε και κυρίως απευθύνονται στους συναδέλφους που ανήκαν στην εκπαίδευση- αλλά τους καλεί σε δεύτερο στάδιο, σε συνέντευξη για την εξέταση της εν γένει συγκρότησης και προσωπικότητας των υποψηφίων. Μα είναι δυνατόν αυτό να είναι αντικειμενικό κριτήριο; Θα περάσει από συνέντευξη ο συγκεκριμένος συνάδελφος για να γίνει περιφερειακός διευθυντής, όπου θα κριθεί η συγκρότηση και η προσωπικότητά του και υποστηρίζουμε ότι δεν είναι καθαρά υποκειμενικά τα κριτήρια;

Στην παράγραφο 2 του συγκεκριμένου άρθρου: τα προσόντα, τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής -κύριε Υπουργέ, θέλω συγκεκριμένες απαντήσεις, όχι αόριστων προϋποθέσεων των γραφείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, φυσικής αγωγής...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Αυτό λέω και εγώ. Το χρόνο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: ... και τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης καθορίζεται ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Έχετε υπόψη σας ότι έχετε μιλήσει και δύο λεπτά παραπάνω, τα οποία δεν σας έχω χρεώσει. Γι' αυτό σας παρακαλώ να ολοκληρώσετε.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Επαναλαμβάνω ότι στο άρθρο 3, παράγραφος 2, τα προσόντα, τα κριτήρια επιλογής, η διαδικασία εν γένει επιλογής των προϊσταμένων των γραφείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, φυσικής αγωγής και τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης καθορίζονται με υπουργική απόφαση. Πού τα βλέπετε τα συγκεκριμένα και αντικειμενικά κριτήρια;

Άρθρο 5, παράγραφος 2. Δεν μας απαντήσατε, κύριε Υπουργέ, για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, που λέτε ότι όλοι οι εκπαιδευτικοί αξιολογούνται. Γι' αυτό και ο κ. Αρσένης σηκώθηκε και σας είπε ότι δεν το ψηφίζει. Σας διαβάζω, κύριε συνάδελφοι: «Η αξιολόγηση είναι περιοδική, αφορά όλους τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με προτεραιότητα στις εξής κατηγορίες: α) Των εκπαιδευτικών για μονιμοποίηση και υπηρεσιακή εξέλιξη...» Από και και κάτω όλα μιλάνε σε βάση εθελοντική των ενδιαφερομένων εκπαιδευτικών, -αν εγώ δεν ενδιαφέρομαι δεν θα κριθώ, αν δεν επιθυμώ δεν θα αξιολογηθώ- των εκπαιδευτικών που επιθυμούν να αξιολογηθούν. «Κάθε άλλη περίπτωση που ήθελε κριθεί αναγκαστικά». Που ήθελε κριθεί!

Και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με δυο κουβέντες. Κύριε συνάδελφε, εισηγητά της Συμπολίτευσης, σας έφερε σε πολύ δύσκολη θέση -εμάς δεν μας έφερε σε δύσκολη θέση, γιατί τη θέση μας την εκφράσαμε και σας την έχουμε πει κατ' επανάληψη- ο κ. Μητσοτάκης. Σας έφεραν όμως σε πολύ δύσκολη θέση και ο κ. Αρσένης και ο κ. Λοβέρδος και ο κ. Κοντογιαννόπουλος και ο κ. Κατσανέβας και ο κ. Πάγκαλος. Δε μιλάμε για σχοιμί στο σπίτι του κρεμασμένου, κύριε Φούρα. Τίποτα άλλο, ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ: Είναι καλύτερη η αξιολόγηση που κάνει το ΠΑΣΟΚ από την αξιολόγηση που κάνετε εσείς.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τέτοια αξιολόγηση...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Μην απαντάτε. Θα απαντήσετε στο τέλος συνοπτικά και σε συγκεκριμένα πράγματα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν υπάρχει δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Υπουργός όποτε θέλει απαντάει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ: Να μιλήσουν και οι άλλοι...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Θέλετε να απαντήσετε σε συγκεκριμένα θέματα; Εντάξει, δεν μπορούμε να του αφαιρέσουμε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα απαντήσω και γενικότερα αλλά θέλω να κάνω δύο σχόλια. Το ένα στο άρθρο 3 για το αν παύεται ή όχι. Διαβάζω στο άρθρο 3, στο 1 στην τρίτη σειρά: «Οι περιφερειακοί διευθυντές εκπαίδευσης είναι μετακλητοί δημόσιοι υπάλληλοι που διορίζονται και παύονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας». Αν, λοιπόν, το διαβάζατε, δεν θα ετίθετο το ερώτημα. Σαφώς, λοιπόν, παύεται και το λέει το νομοσχέδιο. Δεν είναι κάτι κρυφό που ανακαλύπτετε εσείς τώρα. Αυτό για να τελειώνουμε με αυτό.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Αυτό λέμε...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μπορεί να διαφωνείτε, αλλά δεν χρειάζεται να διατυπώνετε ερώτημα αν παύεται και αν ανατίθεται ο διορισμός στον Υπουργό. Έχει ξεκαθαρίσει το θέμα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Αν όμως δεν κάνει τα χατίρια του Υπουργού, παύεται.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Παρακαλώ, ακούστε με λίγο. Μπορεί να έχετε τη διαφωνία επί της ουσίας, είναι δικαίωμά σας, όπως

είναι δικαίωμα δικό μας να δίνουμε το περιεχόμενο που εμείς νομίζουμε ότι είναι το πιο χρήσιμο και ωφέλιμο για το ελληνικό σχολείο. Αυτή είναι η δική μας άποψη. Όμως στο ερώτημά σας, γιατί δεν διευκρινίζεται, απαντώ ότι το γράφουμε με τον πιο σαφή και κατηγορηματικό τρόπο και έχει τελειώσει αυτό.

Άρα, είναι θέμα να μελετάμε πριν θέσουμε ένα ερώτημα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Σας παρακαλώ, κύριε Χαλκίδη. Δεν είναι αυτή διαδικασία επιτέλους. Δεν σας διέκοψε όταν μιλούσατε εσείς. Τον διακόπτετε. Γιατί το κάνετε αυτό;

Παρακαλώ συνεχίστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Παρακαλώ να γίνει μία διευκρίνιση γιατί είμαστε στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Η περίπτωση της παραγράφου 2, του άρθρου 3, του σχεδίου νόμου που εσείς αναφέρατε έχει αλλαχθεί. Την έκανε την αλλαγή ο κύριος Υπουργός και είναι αυτό που πρότεινε η Επιστημονική Υπηρεσία η οποία κάνει πρόταση να περιγράψουμε -και το κάνουμε- έτσι ώστε να μπορούμε να συζητάμε μετά για υπουργική απόφαση.

Άρα, δεν μιλάμε για μία ανακάλυψη που έγινε απόψε εσάς την οποία θα δεχόμουν αν είχε έτσι γίνει. Και θα τη δεχόμουν γιατί σε μία προσπάθεια που κάνει κανείς μπορεί να υπάρχουν και ελλείψεις κλπ. Είναι κάτι που εντοπίστηκε, που το αλλάξαμε, έχει γραφεί στα Πρακτικά και αν θέλετε να το επαναλάβω. Αυτό ήθελα να το διευκρινίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πάρα πολύ σύντομος.

Κατ' αρχήν χαιρόμαι διότι βλέπω στο Υπουργείο Παιδείας επί είκοσι χρόνια τον κύριο που είναι όπισθεν σας, κύριε Υπουργέ, μονίμως σύμβουλο. Σημαίνει, λοιπόν, ότι ο κεντρικός νους επί είκοσι χρόνια είναι ο ίδιος. Είναι εξαιρετος στη δουλειά του μη φανεί ότι αναφέρομαι στην ποιότητα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Και άλλα πόσα χρόνια ήταν στο Υπουργείο και δεν τον βλέπατε!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε συνάδελφε, θα σας παρακαλούσα πάρα πολύ σχόλια για τους συμβούλους δεν χρειάζονται. Εδώ μέσα μιλάμε πολιτικά. Αν θέλετε κάτι να μιλήσετε στον Υπουργό.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Στον Υπουργό έθεσα θέμα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν νομίζω. Οι συνεργάτες...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κάνετε λάθος. Στον Υπουργό έθεσα θέμα και για πρώτη φορά παρουσιάστηκε το φαινόμενο ο Υπουργός να πηγαίνει στο κάθισμα του συμβούλου. Είμαι εικοσιπέντε χρόνια εδώ και δεν είδα ποτέ κανένα Υπουργό να πηγαίνει πίσω στο σύμβουλο. Αυτό το κάνατε εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Σας παρακαλώ μη δημιουργείτε θέμα τώρα. Συνεχίστε σας παρακαλώ, κύριε Κεδίκογλου.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Μην προκαλείτε, κύριε Υπουργέ. Σε σας αναφέρομαι.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σας παρακαλώ πάρα πολύ. Μόνο εσείς θέτετε προσωπικά θέματα και δεν διστάζετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Σας παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν είναι θέμα προσωπικό. Σας τιμώ προσωπικώς, κύριε Υπουργέ, και το γνωρίζετε. Άλλωστε είπα για το σύμβουλο ότι έχει μία αντίληψη άριστη κατά την άποψή του αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι συμφωνώ με αυτήν. Δεν είναι όμως περιέργο ότι ασκείται αυτή η πολιτική επί τόσα χρόνια. Και βέβαια αφορά και αυτούς οι οποίοι κατηγορούν γιατί γίνεται κάτι.

Τέλος πάντων, το ζήτημα είναι το εξής. Γίνεται πολλή συζήτηση σχετικά με τον έλεγχο και την επιθεώρηση. Τι σημαίνει έλεγχος; Το είπα και πριν. Έλεγχος σημαίνει εκδήλωση ενδια-

φέροντος. Είναι κατάλληλος ο καθηγητής, είναι κατάλληλος ο δάσκαλος, είναι κατάλληλος ο διευθυντής. Αυτή η εκδήλωση ενδιαφέροντος πως θα γίνει, κύριε Υπουργέ; Μόνο με τον έλεγχο. Και η διαδικασία του ελέγχου, πώς λέγεται; Λέγεται επιθεώρηση. Ας κοιτάξουμε και τα απλά ελληνικά για να δούμε τι γίνεται γιατί, εδώ υπάρχει θέμα, αν είναι ή δεν είναι. Και έρχεστε τώρα, λοιπόν, στη συνέχεια και μας λέτε, ότι, ξέρετε, ο μετακλητός είναι έτσι, είναι αλλιώς. Μετακλητός λέει το διοικητικό δίκαιο τι είναι. Διορίζεται και παύεται. Έχετε κανέναν περιορισμό στον Υπουργό να μην παύει; Όποια μέρα αλλάξει ο Υπουργός ή όποια ώρα θελήσει τον παύει. Τελείωσε. Άρα, δεν υπάρχει διοίκηση. Δεν υπάρχει ιεραρχία με συνέχεια. Δεν υπάρχει διοίκηση στην εκπαίδευση.

Τώρα μιλήσατε για το ζήτημα των αποφάσεων. Σας έκανα παρατήρηση γιατί να μην είναι. Ορθώς κρατάτε τις αποφάσεις. Γιατί; Γιατί έχετε μετακλητή διοίκηση. Γιατί αν είχατε διάταγμα αλίμονο σας. Δεν είναι δυνατόν να βάζουμε μετακλητούς διευθυντές, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, και να ζητάμε διατάγματα. Δεν γίνεται. Εγώ είπα ότι το διάταγμα είναι υπακοή στη βούληση του νόμου. Έτσι διδάσκει ο κ. Παυλόπουλος. Η απόφαση είναι υπακοή στη βούληση του Υπουργού. Και εφόσον έχετε μετακλητούς οι οποίοι ανά πάσα στιγμή παύονται χωρίς κανέναν περιορισμό από τον Υπουργό, βέβαια πρέπει να έχετε αποφάσεις υπουργικές οι οποίες να αλλάζουν ανά πάσα στιγμή. Εξ αυτού και μόνο φαίνεται, εξ όνυχος τον λέοντα.

Εδώ είναι ένα νομοσχέδιο στο οποίο έρχεται η βούληση του Υπουργού να γίνεται πολιτική της Κυβέρνησης, να γίνεται πολιτική της Ελληνικής Δημοκρατίας. Πώς να το κάνουμε; Αυτό κάνετε.

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, το νομοσχέδιο, ενώ προσπαθεί να πει ότι, ανταποκρίνεσθε στο αίτημα της κοινωνίας για έλεγχο και ενδιαφέρον για την εκπαίδευση, δεν το πράττει. Το πράττει μόνο με τη βούληση του Υπουργού ο οποίος θέλει να πειθαρχήσει στα συνδικαλιστικά συμφέροντα. Άλλο όμως ο συνδικαλισμός, άλλο ο φορέας εκπαίδευσης. Δεν είναι φορέας εκπαίδευσης η ΟΛΜΕ ούτε η ΕΛΜΕ. Αυτοί είναι συνδικαλιστικοί φορείς. Φορέας εκπαίδευσης θα ήταν αν φέρνατε ένα νόμο και κάνατε ένα εκπαιδευτικό επιμελητήριο και λέγατε, αυτοί και αυτοί μπαίνουν στο επιμελητήριο. Αυτό μάλιστα. Είναι ένας θεσμός άλλης μορφής, άλλου λόγου και δεν είναι συνδικαλιστικό. Έτσι είναι το Τεχνικό Επιμελητήριο και υπάρχουν σύλλογοι μηχανικών. Οι σύλλογοι είναι συνδικαλιστικά όργανα. Το Επιμελητήριο δεν είναι συνδικαλιστικό όργανο.

Λοιπόν, μ' αυτές τις σκέψεις, κύριε Πρόεδρε, και με τη διευκρίνιση τι ακριβώς σημαίνει έλεγχος και επιθεώρηση ξεκαθαρίζω ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν ανταποκρίνεται σε μία δημοκρατική αντίληψη και προπαντός δεν ανταποκρίνεται σε αρχές κοινωνικής απελευθέρωσης που έχουν ως βάση την παιδεία. Δεν οδηγεί σε καμία κοινωνική απελευθέρωση και όλη αυτή η αξιολόγηση η διάρθρωση και όλη αυτή η διαδικασία της ποιότητας των καθηγητών δεν οδηγεί την κοινωνία προς μια παραγωγική μορφή για να είμαστε αύριο με μια εθνική ταυτότητα παραγωγής. Αυτό δεν το κάνετε με τίποτα, λυπάμαι πολύ παρά το ότι προσωπικώς σας τιμώ απεριόριστα!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Παυλίδης έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η έλλειψη του χιούμορ είναι αρνητικό για όσους ασκούν πολιτική. Είπα προηγουμένως ότι οι Υπουργοί Παιδείας πέφτουν, ο σύμβουλος μένει. Και αναφέρομαι σε συγκεκριμένο πρόσωπο για το οποίο έγινε μνεία προηγουμένως το οποίο επί χρόνια υπηρετεί κατά την κρίση μου –και σας συγγαίρω γι' αυτό κύριε- το Υπουργείο Παιδείας, βάσει των οδηγιών της πολιτικής ηγεσίας φαντάζομαι πιστά. Και αυτό πρέπει να το αναγνωρίσουμε. Κλείνει η παράθεση.

Κύριε Υπουργέ, ξέρετε γιατί πήρα το λόγο; Για να σας ενημερώσω επί θέματος που είναι κατά τη γνώμη μου σημαντικό. Αύριο το πρωί εξ αιτίας σας οι γονείς, οι κηδεμόνες και οι μαθητές του ΤΕΕ Κω, το οποίο γνωρίζετε, κάνουν κατάληψη στο λιμάνι. Ο λόγος: 15 Ιανουαρίου και ακόμη δεν καταφέρατε να

πληρώσετε τα κενά σε εκπαιδευτικούς σ' αυτό το εκπαιδευτήριο. Έχετε χειρισθεί το θέμα και μου έχετε κάνει και απάντηση σε «αναφορά» η οποία λέει το εξής κατά την κρίση μου πρωτοφανές. Η αναφορά έγινε στις 10 Ιανουαρίου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Εγώ, κύριε συνάδελφε, δεν έχω αντίρρηση να συζητήσουμε, αλλά δεν νομίζω ότι είναι θέμα σχετικό με το νομοθέτημα. ...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Θα το ακούσετε. Σας παρακαλώ μην παρεμβαίνετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Εγώ δεν έχω πρόβλημα να το συζητήσουμε αλλά είναι θέμα Κανονισμού της Βουλής.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Σας παρακαλώ. Ο Πρόεδρος....

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Εσείς, κύριε Πρόεδρε....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ξέρετε τι κάνετε τώρα, κύριε Υπουργέ; Εσείς, κύριε Υπουργέ, θα μιλήσετε είκοσι λεπτά. Μην τον διακόπτετε, λοιπόν.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Ο Πρόεδρος διευθύνει τη συζήτηση. Σας ενοχλεί, βλέπω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεχίστε, κύριε Παυλίδη.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω ότι αύριο το πρωί οδηγείται, προπάντων ο μαθητόκοσμος, σ' αυτήν την απόφαση. Δεν κατέστη δυνατόν, το Υπουργείο Παιδείας, υπό το εκπαιδευτικό σύστημα που έχει επιβάλλει, μέχρι 15 Ιανουαρίου να πληρώσει κενά σε ένα νησιωτικό ΤΕΕ.

Έχω καταθέσει οκτώ αναφορές ακριβώς για το ίδιο θέμα στο Νομό Δωδεκανήσου. Λύκειο Κάσου, σχολείο Αρκάσης, σχολείο Ολύμπου, γυμνάσιο - λύκειο Αστυπалаίας, γυμνάσιο-λύκειο Σύμης, γυμνάσιο Καμείρου. Κενά επί κενών. Το σύστημά σας δεν κατάφερε να αποδώσει και τούτο οφείλεται στην ολιγωρία σας να αντιμετωπίσετε προβλήματα εκπαίδευσης στη νησιωτική Ελλάδα, τα οποία μάλιστα μεγεθύνετε με το νομοσχέδιο. Τα μεγεθύνετε, κύριε Υπουργέ. Προβλέπετε, λοιπόν, τους περιφήμους μετακλητούς, προϊσταμένους των περιφερειακών διευθύνσεων εκπαίδευσης.

Κύριε Υφυπουργέ, περάσαμε στο Σύνταγμα ειδική διάταξη η οποία λέει ότι οσάκις νομοθετούμε πρέπει να λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τα νησιά. Δεν σας έχουν πει, τι θα κάνει παρόμοιος προϊστάμενος περιφερειακής διευθύνσεως εκπαίδευσης, εγκατεστημένος στην έδρα της περιφέρειας, στη Σύρο δηλαδή, στους δυο νησιωτικούς Νομούς Κυκλάδων και Δωδεκανήσου; Σας ερωτώ: Τι θα κάνει αυτός ο μετακλητός σε δυο νησιωτικούς νομούς, με την πανσπερμία των νησιών;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ.)

Από την άλλη πλευρά, θεωρώ ότι είναι προσβολή κατά των εκπαιδευτικών να μην τους θεωρείτε εσείς ικανούς να καταλάβουν αυτήν τη θέση που τοποθετείται στην πυραμίδα της εκπαίδευσης. Είναι απαράδεκτο, εξωγενή στοιχεία να επιστρατεύονται γι' αυτού του είδους το λειτουργήμα. Είναι απαράδεκτο!

Προχωρώ σε επόμενο θέμα και συγκεκριμένα στην αξιολόγηση, κύριε Υφυπουργέ. Αυτό που παρατήρησαν συνάδελφοί μου, ότι τελικώς επιτρέπεται σε πολλούς να μην αξιολογηθούν –δεν χρησιμοποιού το «ενδιαφερόμενοι», το «ενδιαφερόμενοι» υπονοεί ότι και κάποιος δεν θα αξιολογηθούν– πάλι είναι απαράδεκτο.

Οι πάντες ελέγχονται, κύριε Υπουργέ. Ελέγχεστε εσείς, ελέγχομαι εγώ, ελέγχονται όλοι οι εκπαιδευτικοί. Και έλεγχος εν προκειμένω ασκείται διά της επιθεωρήσεως.

Θα συνταξιοδοτηθούν, κύριοι συνάδελφοι, μεθαύριο εκπαιδευτικοί, οι οποίοι δεν έχουν υποστεί έλεγχο, υπό μορφή επιθεωρήσεως, ούτε μια φορά στη ζωή τους και τους έχουμε παραδώσει στα χέρια τους τα παιδιά μας. Είναι όλοι άριστοι; Μακάρι να ήταν έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε Παυλίδη.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Τελευταίο θέμα είναι η επιμόρφωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Μα, κύριε Παυλίδη, έχετε τέσσερα λεπτά...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, στο Πανεπιστήμιο του Αιγαίου, στην Ρόδο λειτουργούν παιδαγωγικά τμήματα. Δεν έχει έλθει κανένας από σας, από το Υπουργείο Παιδείας, ούτε ένας για δείγμα να παρακολουθήσει πώς λειτουργούν, τι ανάγκες έχουν και τι πρέπει να γίνει, ώστε να εξασφαλίσουν αυτήν την περιφέρεια επιμόρφωση. Η πρωτοβουλία των καθηγητών και μόνο και η συμπαράσταση κάποιων εκπαιδευτικών συμβάλλει, ώστε να αναπτυχθεί η επιμόρφωση.

Η επιμόρφωση, κύριε Υπουργέ, δεν ασκείται κατ' αυτήν την έννοια. Το νομοσχέδιό σας δεν νομίζω ότι προσφέρει ό,τι έχει ανάγκη η εκπαίδευσή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σπηλιόπουλος έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Όλα αυτά που άκουσα απόψε, κύριε Πρόεδρε, από τους συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ, μου θυμίζουν το παράδειγμα του καλόγερου που βάφτιζε το κρέας νηστήσιμο και το έτρωγε.

Κάποιοι μας είπαν απόψε ούτε λίγο ούτε πολύ ότι θα πρέπει να συμφωνήσουμε μαζί τους, γιατί το νομοσχέδιο αυτό είναι αναγκαίο κακό. Κάποιοι άλλοι μας είπαν να συμφωνήσουμε μαζί τους, γιατί το νομοσχέδιο αυτό είναι κάτι στο τίποτα, χωρίς βεβαίως να αισθανθεί κανείς απ' όλους τους την ανάγκη να απολογηθεί για την καθυστέρηση των είκοσι ολόκληρων χρόνων σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση όλων αυτών των τόσο σημαντικών ζητημάτων για το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας.

Όλη, μα όλη την τεκμηριωμένη κριτική μας, τις προτάσεις μας, την αγωνία μας γι' αυτό το κενό περιεχομένου και ουσίας, γι' αυτό το ψευδεπίγραφο νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, τη θεωρήσατε ως άρνηση.

Γιατί είναι προφανές πως για σας διάλογος είναι να συμφωνεί κανείς και μάλιστα άκριτα μαζί σας. Αυτό κι αν δεν είναι ο ορισμός, αυτού που λέμε καθεστωτική νοοτροπία. Αυτό κάνατε κι απόψε, ξεδιάντροπα και φθηνά, απομονώνοντας μόνο μία από τις αναφορές του κ. Μητσotάκης, για την αξιολόγηση, ξεχνώντας –και αναφερόμαι στους συναδέλφους της Συμπολιτεύσεως και κυρίως στον εισηγητή του ΠΑΣΟΚ, ο οποίος είναι προφανές ότι δεν γνωρίζει τα ζητήματα, για τα οποία ανέλαβε την ευθύνη να εισηγηθεί τα λεπτά ζητήματα που περιλαμβάνονται, στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Ο κ. Μητσotάκης με Υπουργό Παιδείας τον κ. Σουφλιά και Υφυπουργό τον υποψαινόμενο ψήφισε τους νόμους 1966/99 και 2043/93 για τη διοίκηση της εκπαίδευσης, μέσω των οποίων καθιερώθηκαν τα αντικειμενικά και μετρήσιμα κριτήρια.

Δεύτερον, έφερε το προεδρικό διάταγμα 491/93, που καθιέρωνε αντικειμενικές διαδικασίες για την αξιολόγηση όλων των εκπαιδευτικών, του εκπαιδευτικού έργου σε κάθε σχολική μονάδα και βεβαίως και σε επίπεδο πανελλαδικό.

Ο κ. Ευθυμίου μας είπε προχθές ότι εκείνο ήταν προεδρικό διάταγμα. Ενώ ο ίδιος κατέθεσε, παραπάνω ολόκληρο νομοσχέδιο. Αυτή είναι η απάντηση; Αντέκρουσε την ουσία το περιεχόμενο αυτού του προεδρικού διατάγματος;

Θα ήθελα να θυμίσω στον κ. Φούρα και σε κάποιους άλλους συναδέλφους και το λέω σε σας, γιατί προφανώς ο κ. Κοντογιαννόπουλος δεν είναι εδώ, γι' αυτό τον αντιπαρέρχομαι, τα είπαν άλλοι συνάδελφοι αντί για μένα –τον κ. Κοντογιαννόπουλο σας τον χαρίσαμε, δεν τον χρειαζόμαστε, σας χάρισαμε και τον ίδιο και τις απόψεις του και την πολιτική του. Εκεί θεσμοθετήσαμε τον ν. 2009/92 για ένα ουσιαστικό σύστημα επιμόρφωσης όλων των εκπαιδευτικών. Αλλά επειδή είσθε ανεπίδεκτοι μαθήσεως, θα ήθελα να σας πω –γιατί άκουσα τόσα πολλά απόψε, που με έχουν βγάλει από τα ρούχα μου– ότι καθιερώσαμε την υποχρεωτική αντί της διά κληρώσεως, που ίσχυε μέχρι τότε, επιμόρφωσης όλων των υπηρετούντων εκπαιδευτικών, την εισαγωγική επιμόρφωση των υπηρετούντων εκπαιδευτικών, την εισαγωγική επιμόρφωση τετραμήνης διάρκειας όλων των νεοδιοριζόμενων και βεβαίως δημιουργήσαμε σε χρόνο μηδέν δεκαεξί περιφερειακά επιμορφωτικά κέντρα. Αυτό δεν δείχνει το ενδιαφέρον μας γι' αυτό το τόσο σημαντικό ζήτημα της επι-

μόρφωσης; Μέσα σε δύο χρόνια έγιναν τέσσερις σημαντικότερες παρεμβάσεις γι' αυτά τα θέματα που συζητούμε σήμερα. Κανένας απ' όλους σας δεν αισθάνθηκε την ανάγκη να πει δυο καλά λόγια; Εμείς ενδιαφερόμαστε για τα ζητήματα αυτά, έχουμε συγκεκριμένες και καθαρές θέσεις. Και είπαμε ότι ως Κυβέρνηση αύριο γνωρίζουμε πολύ καλά από πού θα ξεκινήσουμε. Αυτό το λέμε και σε σας, κύριε Υφυπουργέ, και για να μην κουράζεσθε, αλλά για να μην ταλαιπωρείτε και τους εκπαιδευτικούς, γιατί ο κ. Ευθυμίου ομολόγησε ότι πριν το 2004 οι παρεμβάσεις αυτές, στις οποίες πιστεύετε, υποκριτικά δεν πρόκειται να εφαρμοστούν. Επομένως, να τις χαιρέσετε. Ούτε να τις εφαρμόσετε ούτε οι εκπαιδευτικοί να πάρουν απολύτως τίποτα πρόκειται

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εγώ κατανοώ το ένα κομμάτι που είναι η διαφορετική προσέγγιση, που μπορεί να έχει ένα κόμμα, στο περιεχόμενο της πολιτικής κι αυτό είναι κομμάτι της ομορφιάς της δημοκρατίας μας, το οποίο μπορούμε να το εισπράττουμε μέσα στην Εθνική Αντιπροσωπεία, όσο βέβαια μας αφήνει η κομματική μας ιδιότητα κάποιες φορές. Άρα, λοιπόν, θέλω εκείνο το κομμάτι επί της ουσίας να κουβεντιάσουμε και μετά να κάνω και μερικά σχόλια πολιτικά ευρύτερα.

Στην επιλογή των στελεχών εκπαίδευσης τι θέλουμε; Έχετε μία άποψη, που λέει, θέλω στελέχη εκπαίδευσης, τα οποία να είναι μόνιμα. Είναι μια επιλογή σας.

Και εμείς δεν θέλουμε αυτό, έχουμε τη δική μας άποψη, γιατί πιστεύουμε ότι αυτό υπηρετεί καλύτερα την εκπαίδευση και το εκπαιδευτικό μας σύστημα άρα το ελληνικό σχολείο και τα Ελληνόπουλα που θέλουμε να είναι ο μιν περιφερειακός διευθυντής που είναι ένας μετακλητός αλλά είναι εκπαιδευτικός, έχει κύρος...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν λέτε όλη την αλήθεια λέτε τη μισή.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Παρακαλώ πάρα πολύ, κύριε Σπηλιόπουλε.

Είναι εκπαιδευτικός. Μιλήσατε πολύ απαξιωτικά. Μιλάμε για έναν εκπαιδευτικό που θα έχει κύρος, θα έχει συγκρότηση, θα έχει ευαισθησίες.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Θα έχει κομματική ιδιότητα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Αυτόν εμείς θέλουμε να υπηρετήσει σ' αυτόν τον ευαίσθητο χώρο. Εσείς θα θέλατε ένα μόνιμο υπάλληλο που εμείς θεωρούμε ότι δεν θα ήταν αυτή η καλύτερη επιλογή. Αυτό είναι μια διαφορά μας.

Έρχομαι στα στελέχη της εκπαίδευσης. Εσείς μιλήσατε –και το άκουσα πολλές φορές– για κομματισμό. Εγώ ξεκινάω, ότι με πολύ θετικό τρόπο θέλετε να προσεγγίσετε ή να μη διαμορφώνονται όροι κομματισμού. Άρα, λοιπόν, ξεκινάμε και λέμε η επιλογή των στελεχών πρόκειται –όπως εσείς το εκπέμπεται– για άβουλα άτομα τα οποία θα υπηρετούν τους κομματικούς σκοπούς. Όχι. Πρόκειται για εκπαιδευτικούς οι οποίοι έχουν δεδομένα στοιχεία ικανότητας, κύρους και αποδοχής και τέτοια στελέχη επιλέγονται για να ασκήσουν και διοίκηση και εκπαιδευτικό έργο και να αξιολογούν. Μπορεί να έχετε διαφορετικές απόψεις, αλλά είναι δικαίωμά σας. Άρα, λοιπόν, η δική μας προσέγγιση είναι ότι στέλεχος εκπαίδευσης θα είναι ένας εκπαιδευτικός που θα έχει προσόντα, ικανότητα, κύρος, αποδοχή για να υπηρετήσει εκεί που θέλουμε να υπηρετήσει την εκπαίδευση και ο οποίος θα αξιολογήσει κιόλας. Γι' αυτό, λοιπόν, υπάρχουν οι διαδικασίες. Από εκεί και πέρα το να νομίζει κανείς ότι όλες οι επιλογές έχουν αναφορά κομματική αυτό μειώνει και δε νομίζω ότι θα θέλατε και σεις να μειώσει τον εκπαιδευτικό κόσμο που υπηρετεί σε θέσεις ευθύνης.

Ένα άλλο στοιχείο στο θέμα της αξιολόγησης. Είναι γεγονός ότι ορισμένοι έχουν την αίσθηση ότι η αξιολόγηση υπηρετεί τον ένα σκοπό που εσείς έτσι αντιλαμβάνεστε. Ότι η αξιολόγηση είναι μια διαδικασία που έχει τιμωρητικό χαρακτήρα, που είπα

και πρωτίτερα, δηλαδή, έχει ποινή, τιμωρία και εξοβελισμό για τον εκπαιδευτικό. Αυτή είναι η αίσθηση η οποία φαίνεται ότι εκπέμπεται από την παράταξή σας.

Υπάρχει και μια άλλη αντίληψη, η οποία υπάρχει σ' αυτό το σχέδιο νόμου. Ότι για μας η αξιολόγηση είναι μια εσωτερική διαδικασία στο ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα που θα υπηρετήσει τη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος αφού εντοπίσει, περιγράψει και βρίσκει τα προβλήματα που υπάρχουν στο εκπαιδευτικό σύστημα. Μέχρι τώρα δεν υπάρχει μηχανισμός. Άρα, λοιπόν, θέλουμε έναν τέτοιο μηχανισμό να εντοπίζει τα προβλήματα και τις δυσκολίες, τις αδυναμίες που υπάρχουν. Αφού τις εντοπίσει να παρέμβουμε καίρια εκεί που υπάρχουν τα προβλήματα. Άρα, λοιπόν, δεν μιλάμε για κάτι το οποίο εμείς ανακαλύψαμε. Συμφωνούμε όλοι ότι θέλουμε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που να έχει έναν εσωτερικό μηχανισμό εντοπισμού και ανάδειξης των προβλημάτων και τη δυνατότητα να παρεμβαίνει. Αυτό απαντάτε. Άρα, λοιπόν, δεν μπορώ να καταλάβω γιατί πρέπει να γίνεται μια κριτική σε μια τέτοια παρέμβαση που θα υπηρετήσει το εκπαιδευτικό σύστημα και ακόμη δεν υπάρχει μέχρι σήμερα μηχανισμός στο ίδιο το σύστημα από τον οποίο να πάρουμε στοιχεία να τα χρησιμοποιήσει και η Αντιπολίτευση και όλοι μας ώστε να κρίνουμε πώς αποδίδει πού χρειάζεται παρέμβαση κλπ.

Άρα, λοιπόν, δεν μιλάμε για κάτι το οποίο θα αφαιρέσει, θα προσθέσει. Και επειδή θέλω να πω το εξής: η αξιολόγηση συμφωνούμε όλοι ότι πρέπει να υπάρχει. Και έχουμε και διαφορετικές προσεγγίσεις. Και συμφωνούμε όλοι εδώ σ' αυτήν την Αίθουσα, ότι πρέπει να γίνει και γρήγορα και δέχομαι και την κριτική που κάνει οποιοσδήποτε γιατί δεν έγινε ακόμη να ριχτεί. Γι' αυτό η άποψή μας είναι παντού αξιολόγηση και σε όλους, θα φέρει ποιοτικά στοιχεία στην εκπαίδευση, θα δώσει κύρος και αποδοχή στον εκπαιδευτικό, τα οποία είναι στοιχεία θετικά. Όμως, αν είναι έτσι, και συμφωνείτε, όπως λέγεται από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, τότε θέλω να ρωτήσω, προς τι η σπουδή της καθυστέρησης με ονομαστικές ψηφοφορίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 1 έως 6 του νομοσχεδίου και εισερχόμαστε στην ψήφισή τους κεχωρισμένως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Κύριοι συνάδελφοι, έχει υποβληθεί αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας επί των άρθρων 3, 4 και 5, της οποίας το κείμενο έχει ως εξής:

«ΑΙΤΗΣΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Οι υπογράφοντες ζητούμε να διεξαχθεί ονομαστική ψηφοφορία ως προς τα άρθρα 3, 4 και 5 του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου «Οργάνωση των Περιφερειακών υπηρεσιών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις».

Αθήνα, 14 Ιανουαρίου 2002

Οι αιτούντες Βουλευτές

Ιωάννης Κεφαλογιάννης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχάλης Χαλκίδης
Μανώλης Κεφαλογιάννης
Ευγένιος Χαϊτίδης
Προκόπης Παυλόπουλος
Αθηναίος Φλωρίνης
Σπύρος Σπύρου
Αθανάσιος Μπούρας
Κώστας Καραμανλής
Γιώργος Ορφανός
Νικόλαος Λέγκας
Αριστοτέλης Παυλίδης
Αδάμ Ρεγκούζας
Ευάγγελος Πολύζος
Πέτρος Μαντούβαλος
Κώστας Τσιπλάκης
Σταύρος Δαϊλάκης
Γιώργος Δεικτάκης
Γιώργος Γαρουφαλιάς
Ανέστης Αγγελής
Σταύρος Καλογιάννης
Τάσος Σπηλιόπουλος
Χρήστος Μαρκογιαννάκης»

Θα αναγνώσω και τον κατάλογο των υπογραφόντων την αίτηση της ονομαστικής ψηφοφορίας, για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός για την υποβολή της.

Ο κ. Ιωάννης Κεφαλογιάννης. Παρών.

Ο κ. Μιχάλης Χαλκίδης. Παρών.

Ο κ. Μανώλης Κεφαλογιάννης. Παρών.

Ο κ. Ευγένιος Χαϊτίδης. Απών.

Ο κ. Προκόπης Παυλόπουλος. Παρών.

Ο κ. Αθηναίος Φλωρίνης. Παρών.

Ο κ. Σπύρος Σπύρου. Παρών.

Ο κ. Κωνσταντίνος Καραμπίνης. Παρών.

Ο κ. Γεώργιος Ορφανός. Παρών.

Ο κ. Αθανάσιος Μπούρας. Παρών.

Ο κ. Νικόλαος Λέγκας. Παρών.

Ο κ. Αριστοτέλης Παυλίδης. Παρών.

Ο κ. Αδάμ Ρεγκούζας. Παρών.

Ο κ. Ευάγγελος Πολύζος. Παρών.

Ο κ. Πέτρος Μαντούβαλος. Παρών.

Ο κ. Κωνσταντίνος Τσιπλάκης. Απών.

Ο κ. Σταύρος Δαϊλάκης. Παρών.

Ο κ. Γεώργιος Δεικτάκης. Παρών.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός υπογραφόντων την αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών.

Συνεπώς διακόπτεται η συνεδρίαση για δέκα (10) λεπτά, σύμφωνα με τον Κανονισμό.

(Δ Ι Α Κ Ο Π Η)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Επαναλαμβάνεται η διακοπείσα συνεδρίαση. Κύριοι συνάδελφοι, το Προεδρείο εκτιμώντας τις ανάγκες του νομοθετικού έργου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (άρθρο 72 παράγραφος 3), θα λύσει τη συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τετάρτη 16 Ιανουαρίου 2002 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: Συζήτηση προ Ημερησίας Διατάξεως σύμφωνα με το άρθρο 143 του Κανονισμού της Βουλής με πρωτοβουλία του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Κώστα Καραμανλή με θέμα: «Η πορεία της προετοιμασίας της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004».

Λύεται η συνεδρίαση.

Ώρα λήξης: 23.05'

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

